

Budget 2017 – Byrum

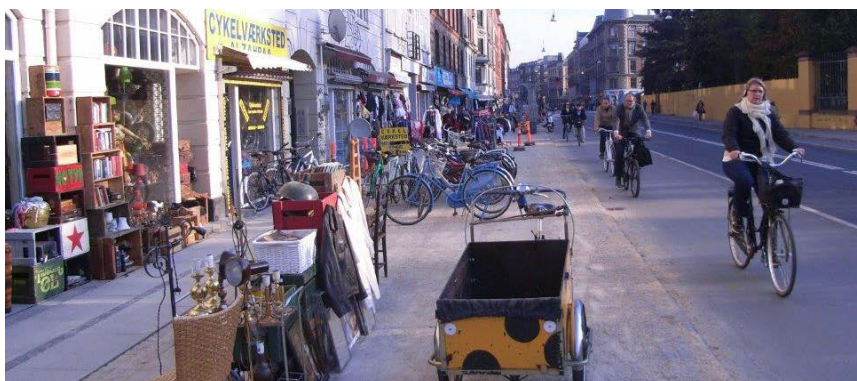
Under budgettemaet ”Byrum” er der vedlagt følgende budgetnotater:

- Byrumsforbedringer på Nørrebrogade
- Byrumsforbedringer på Strøget
- Byrumsforbedringer på Amagerbro Torv
- Kreative områder på Vesterbro/Kgs. Enghave - Forbedret adgang til godsbanearialet
- Nordre Frihavnsgade som cykelgade
- Idéoplæg: Forbedringer i Vendersgadekvarteret
- Idéoplæg: Forbedringer på Islands Brygge
- Flere træer i byen (Cover)
 - Partnerskabstræer ifm. skybrudshåndtering på private fællesveje
 - Ikoniske skolegårdstræer og miniskove til børnehaver og vuggestuer
 - Flere træer i Vanløse
 - Flere træer i Bispebjerg
 - Flere træer i Brønshøj-Husum
 - Flere træer på Østerbro
 - Flere træer på Nørrebro
 - Flere træer i Amager Øst
 - Flere træer i Amager Vest
 - Flere træer på Vesterbro/ Kgs. Enghave
 - Flere træer i Valby
 - Flere træer i Indre By
 - Kortlægning af træer i byen
- Realisering af Bynatur i København - Små grønne oplevelser i byen
- Medfinansiering af nye tiltag i Naturpark Amager

TMxx Byrumsforbedringer på Nørrebrogade

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Nørrebro

Lokalitet/Adresse
Nørrebrogade

Baggrund

I budget 2016 blev der afsat midler til en forprojektering af bedre byrum på hhv. Strøget, Nørrebrogade, Amagerbro Torv og Vesterbro. Teknik- og Miljøforvaltningen har derfor i foråret 2016 udarbejdet et idékatalog for Nørrebrogade efter en større dialog med gadens forretningsdrivende og brugere. Idékataloget, som blev forelagt Teknik- og Miljøudvalget i maj 2016, belyser muligheden for at skabe bedre byrum – og dermed et bedre handelsliv – på strækningen mellem Dronning Louises Bro og Nørrebro Station.

Indhold

Budgetnotatet omhandler de forslåede indsatser i idékataloget for Nørrebrogade, hvor de 11 delprojekter, som er beskrevet nedenfor, kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

A. Basargrunden

Indsatsen bygger videre på det eksisterende idéoplæg for Nørrebro Stationsområde, som Borgerrepræsentationen godkendte den 20. august 2015. Basargrunden vil med metrobyggeriets færdiggørelse blive et af de største fritliggende byrumsarealer i området. Ønsket fra idéoplægget er, at grunden udvikles, så potentialet for byliv og pladskrævende byrumsfunktioner som f.eks. markeder indtænkes i et nyt projekt. Basargrunden foreslås videreudviklet som områdets nye, grønne bytorv med rum til både hverdagsophold og festlige arrangementer. Pladsen kan bl.a. samle de aktiviteter, som i dag foregår spredt på hjørnerne omkring stationen, som f.eks. loppemarked, studehandel m.m. Derudover er det tanken, at en udvikling af pladsen også skal pege på nye måder at integrere cykelparkering i pladsens udformning.

B. Nørrebros Runddel

Det nyrenoverede byrum suppleres med særegent byinventar, belysning og innovativ cykelparkeringsmuligheder for at understøtte rummets runde form og samtidig forbedre mulighederne for ophold og byliv.

C. Indgang til KEA (Københavns Erhvervs Akademi)

Det foreslås, at gaden, der i dag fungerer som KEA's indgang fra Nørrebrogade, styrkes som byrum. Det foreslås, at der etableres opholdslom-

mer, forbedret cykelparkering, grøn belægning og byrumsbelysning samt grønne facader for at udvikle et byliv ved en af Københavns store uddannelsesinstitutioner.

D. Elmegade

Gaden blev i 2009 omlagt som et trafikforsøg. Efter omlægningen er Elmegades potentiale som handels- og cafégade blevet styrket, og gaden fremstår i dag med et mangfoldigt byliv som supplement til Nørrebrogade. En permanent omlægning af gaden foreslås, hvor de positive aspekter af forsøget indarbejdes.

E. Peblinge Dosseringen

En bedre udnyttelse af Peblinge Dosseringen mellem Nørrebrogade og Baggesensgade kan styrke sammenhængen mellem bylivet på Dr. Louises Bro og Nørrebrogade, ligesom det kan skabe mulighed for at markere indgangen til Nørrebrogade. Der er samtidig mulighed for at skabe et aktivt byrum og give de mange passerende mulighed for at tage ophold i byrummet, som indeholder et kæmpe potentiale.

F. Hjørner/ sidegader/ flexzoner

På hjørnerne, i sidegaderne og i flexzonerne er der mulighed for at etablere opholdszoner og cykelparkering. Her kan grønne områder, opholdsmuligheder og cykelparkering intensiveres. Flexzonerne tilbyder en pause fra Nørrebrogades hektiske puls med mere rummelige byrum, hvor lokale tilhørsforhold kan etableres og bidrage til byrummets samlede identitet.

G. Kvartersmanager

Det er erhvervslivets udtrykte ønske, at kvartersmanagerfunktionen forankres i tilknytning til Nørrebrogades handelsliv. Kvartersmanageren arbejder med at styrke relationer og udbrede kendskab mellem virksomheder, iværksættere og øvrige erhvervsaktører på Nørrebro. Funktionen har tidligere succesfuldt været tilknyttet Nørrebrogade og er det stadig på Amagerbrogade.

H. Gavle

Ønsket om udsmykning af gavle og renovering af kunstværker på allerede eksisterende gavle er fremkommet fra Nørrebro Lokaludvalg. Derudover foreslås det også, at gavle beplantes og begrønnes, så kvarteret generelt opleves grønnere.

I. Guidelines

Guidelines er et redskab, der i samspil med kvartermanageren hjælper gadens erhvervsliv med inspiration og retningslinjer for god interaktion mellem gaden og dens brugere.

J. Faste stik

Det er på nuværende tidspunkt en stor udgift for de erhvervsdrivende at udsmykke Nørrebrogade, da der hvert år skal etableres midlertidige strømudtag f.eks. ved ophæng af juleudsmykning. Det foreslås derfor at

etablere permanente strømudtag på facaderne langs Nørrebrogade til f.eks. julebelysning, der er med til at opretholde en stærk identitet og lokal stemning i gaden.

K. Byrumsbelysning

Belysning på udvalgte steder som f.eks. på hjørnerne vil skabe varierede byrum med forskelligartede identiteter og initierer ophold og byliv.

Den overordnede risikovurdering er, at indsatserne er relativt ukomplicerede, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

De forventede effekter er:

- Forbedring af den samlede oplevelse af Nørrebrogade som byrum.
- Flere og bedre opholdsmuligheder.
- Bedre kendskab og profilering af Nørrebrogade som et attraktivt, bylivs- og handelsområde.
- Styrkelse af forbindelserne til sidegader og kvarterer i området.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
A. Basargrunden	- Forbedrede muligheder for handels- og byliv.
B. Nørrebros Runddel	- Forstærket identitet og bedre opholdsmuligheder.
C. Indgang til KEA	- Bedre udnyttelse af potentialet for mere byliv.
D. Elmegade	- Bedre byrum og forbedret trafiksikkerhed.
E. Peblinge Dosseringen	- Markering af indgangen til Nørrebrogade og bedre sammenhæng mellem Dr. Louises Bro og Nørrebrogade.
F. Hjørner/sidegader/flexzoner	- Forbedrede muligheder for ophold og byliv samt styrkelse af forbindelserne til sidegader og kvarterer.
G. Kvartersmanager	- Udbredelse af kendskabet mellem erhvervsdrivende og styrkelse af relationsdannelse.
H. Gavle	- Styrkelse af det grønne element på Nørrebrogade samt understøttelse af den lokale identitet.
I. Guidelines	- Øget inspiration og kendskab til regler.
J. Faste stik	- Forbedrede muligheder for udsmykning af gaden.
K. Byrumsbelysning	- Øget mulighed og incitament til ophold på alle tider af døgnet og året.
Beskæftigelseseffekt (16,7 mio. kr.)	20,0 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 16,7 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,6 mio. kr. i 2017, 0,7 mio. kr. i 2018 og 0,9 mio. kr. årligt fra 2019 og frem til kvartersmanager, belysning, renhold, snerydning, beskæring af træer m.v. Der er desuden et provenutab forbundet med projektet på 0,03 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2018.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter, afledte serviceudgifter og servicemåltals-effekt)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Anlæg 2017-2018	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2019	Afledt årlig servicemåltalseffekt ved fuld indfasning fra 2019
Byrumsforbedringer på Nørrebrogade	16.670	873	26
- A. Basargrunden	850		
- B. Nørrebros Runddel	1.500	6	
- C. Indgang til KEA	1.500	86	26
- D. Elmegade	6.100		
- E. Peblinge Dossering	4.000	40	
- F. Hjørner/sidegader/flexzoner	1.350	56	
- G. Kvartersmanager		600	
- H. Gavle	500	50	
- I. Guidelines	50		
- J. Faste stik	320	10	
- K. Byrumsbelysning	500	25	

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at indsatserne er relativt ukomplicerede, og der er derfor afsat midler til uforudsete udgifter bortset fra indsats H, hvor der er afsat 5 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Indsats C (Indgang til KEA) kan først ibrugtages i 2018, da projekteringen af et nyt byrum tager længere tid end opgradering af allerede eksisterende. Indsats H (Gavle) kan tage længere tid end forventet, da indsatsen inkluderer samarbejde med områdefornyelsen på Indre Nørrebro, der har hjemmel til at gå i dialog med private grundejere om udsmykning af gavlene.

Konkurrencen for Peblinge Dosseringen vil kræve en undersøgelse af konkurrenceformen, hvilket vil tage ekstra tid, der er indregnet i procesplanen. Projektudviklingen/udbuddet i forbindelse med udviklingen af Basargrunden kan eventuelt også tage ekstra tid, hvilket ligeledes er indregnet i procesplanen.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projekterne har estimerede anlægsudgifter på i alt 16,7 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,6 mio. kr. i 2017, 0,7 mio. kr. i 2018 og 0,9 mio. kr. årligt fra 2019 og frem til kvartersmanager, belysning, renhold, snerydning, beskæring af træer m.v. Der er desuden et provenutab forbundet med indsats H (Indgang til KEA) på 0,03 mio. kr. årligt fra 2019 og frem som følge af nedlæggelsen af fire parkeringspladser i blå betalingszone. Provenutabet vil som følge af reglerne for modregning i bloktilskuddet kun påvirke servicemåltallet og dermed ikke have en finansiel betydning.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>A. Basargrunden</i>							
- Omverdensinddragelse		50				50	50*
- Projektudvikling/udbud		800				800	800*
<i>B. Nørrebro Runddel</i>							
- Byinventar		500				500	500*
- Cykelparkering		500				500	500*
- Supplerende byrumsbelysning		500				500	500*
<i>C. Indgang til KEA</i>							
- Byinventar.			500			500	500*
- Supplerende belysning			500			500	500*
- Begrønning			500			500	500*
<i>D. Elmegade</i>							
- Renovering		4.500				4.500	4.500*
- Etablering af cykelsti		1.600				1.600	1.600*
<i>E. Peblinge Dossering</i>							
- Projektering		400				400	400*
- Udførelse			3.600			3.600	3.600*
<i>F. Hjørner/ sidegader</i>							
- Byinventar		500				500	500*
- Belysning		250				250	250*
- Begrønning		600				600	600*
<i>H. Gavle</i>							
- Renovering af eksisterende gavle			200			200	200*
- Etablering af nye gavle			300			300	300*
<i>I. Guidelines</i>							
- Udarbejdelse af pjece		50				50	50*
<i>J. Faste stik</i>							
- Udførelse		320				320	320*
<i>K. Byrumsbelysning</i>							
- Projektering		50				50	50*
- Udførelse		450				450	450*
Anlægsudgifter i alt		11.070	5.600			16.670	16.670*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>B. Nørrebro Runddel</i>							
- Vedligehold og drift			6	6	6	18	
<i>C. Indgangen til KEA</i>							
- Vedligehold og drift				86	86	172	
<i>E. Peblinge Dossering</i>							
- Vedligehold og drift				40	40	120	
<i>F. Hjørner/ sidegader/ flexzoner</i>							
- Vedligehold og drift			56	56	56	168	
<i>G. Kvartersmanager</i>							
- Kvartersmanager		600	600	600	600	2.400	
<i>H. Gavle</i>							
- Vedligehold og drift				50	50	100	
<i>J. Faste stik</i>							
- Vedligehold og drift			10	10	10	30	
<i>K. Byrumsbelysning</i>							
- Vedligehold og drift			25	25	25	75	
Afledte serviceudgifter i alt		600	697	873	873	3.083	
<i>Afledt servicemåltalseffekt</i>							
<i>C. KEA's indgang</i>							
- Provenutab				26	26	52	
Afledt servicemåltalseffekt i alt				26	26	52	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggetwe' (1,7 %) og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 2,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat i oktober 2016 og ibrugtaget løbende frem til december 2018.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016-
Anlægsprojektet forventes igangsat	April 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2018

Tidligere afsatte midler

I budget 2016 blev der afsat 1,8 mio. kr. til forprojektering af bedre byrum på hhv. Strøget, Nørrebrogade, Amagerbro Torv samt kreative zoner på Vesterbro.

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budgetaftale 2016					1.800		
Afsatte midler i alt					1.800		

Henvisninger

Teknik- og Miljøudvalget får forelagt idékataloget for Strøget den 20. juni 2016.

TMxx Byrumsforberinger på Strøget

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Indre By

Lokalitet/Adresse
Strøget

Baggrund

I budget 2016 blev der afsat midler til en forprojektering af bedre byrum på hhv. Strøget, Nørrebrogade, Amagerbro Torv og Vesterbro. Teknik- og Miljøforvaltningen har derfor i foråret 2016 udarbejdet et idékatalog for Strøget efter en større dialog med gadens forretningsdrivende og brugere. Idékataloget, som blev forelagt Teknik- og Miljøudvalget i maj 2016, belyser muligheden for at skabe bedre byrum – og dermed et bedre handelsliv – på strækningen mellem Rådhuspladsen og Kgs. Nytorv.

Indhold

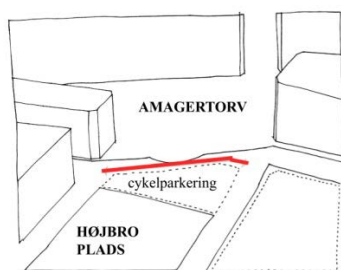
Budgetnotatet omhandler de foreslåede indsatser i idékataloget for Strøget, hvor de ni delprojekter, som er beskrevet nedenfor, kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

A. Plads på Vimmelskaftet

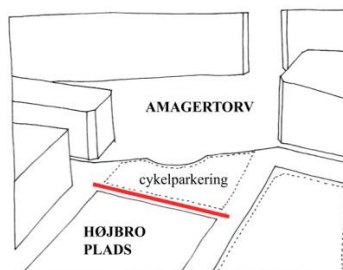
Den lille plads, der ligger på hjørnet af Vimmelskaftet og Skoubogade, har potentiale til at blive et opholdssted på Strøget. Der foreslås derfor forskellige byrumsforbedrende tiltag, hvor bl.a. byinventar, belægning, bedre belysning og træplantning indgår.

B. Højbro Plads

For at skabe en bedre sammenhæng mellem Amagertorv og Højbro Plads foreslås det at flytte cykelparkeringen frem mod Amagertorv med en klar passage til fodgængere imellem cyklerne. Den asfalterede cykelsti nedlægges, og i stedet etableres en ny med jetbrændte cykelvenlige brosten, der slår et sving ind mod Højbro Plads. På den måde sænkes cyklisterens fart, så der i højere grad tages hensyn til de krydsende fodgængere. Cykelstiens placering før og efter initiativet er illustreret nedenfor.

Cykelstiens placering før initiativet

Cykelstiens placering efter initiativet

C. *Strøgets indgange*

I inddragelsesprocessen er der blevet efterspurgt et kendetegn for Strøget, som understreger, hvor gaden starter og slutter. En sådan markering, der kan byde velkommen til Strøget, foreslås udviklet gennem en konkurrence eventuelt i samarbejde med Statens Kunstfond. Ambitionen er, at de indkomne bud understreger Københavns Kommunes vision i Fællesskab København om en by med kant gennem f.eks. belysning og belægning.

D. *Belægning*

Det har en betydning for oplevelsen af Strøget og i særlig grad for de erhvervsdrivende, at der på flere steder enten findes fordybninger i den eksisterende belægning eller at der mangler original belægning. Der foreslås en genopretning på udvalgte dele af strækningen.

E. *Stilladsbannere*

I undersøgelsen har flere af brugerne på Strøget peget på mængden af stilladser samt fremtoningen af disse. For at gøre incitamentet større for de ejere, der ikke benytter sig af muligheden for ekstra indtjening ved reklamer, foreslås det, at Teknik- og Miljøforvaltningen har bannere i standardstørrelser til udlån. Det anbefales derfor at gennemføre en proces, hvor kunstnere udvælges til at udsmykke et antal bannere, som efterfølgende kan udlånes til bygherrer i forbindelse med opsætning af stilladser.

F. *Pegeskilte*

Både brugerne af Strøget og handelsforeningen har ønsket flere pegeskilte, der viser vej til seværdigheder i nærområdet, og som allerede er opsat andre steder i byen. For at imødekomme ønsket om yderligere turistskilte foreslås det, at der opsættes yderligere pegeskilte f.eks. i krydset Hyskenstræde og Klosterstræde, så skiltene står placeret med jævne mellemrum på Strøget. Andre placeringer kan også komme i spil efter en nærmere gennemgang af behovet.

G. *Gadeaffald*

En mulig indsats kunne være at skifte plastiksækkene på Strøget ud med Københavnerskraldespande for at øge den æstetiske oplevelse af Strøget. Derudover har forvaltningen et ønske om at placere sensorer i skraldespandene, så tømningen kan koordineres. Alternativet kan der etableres underjordiske skakter, som vil kunne håndtere mere affald. På sigt vil sidstnævnte indsats betyde færre tømninger, idet en underjordisk skakt tømmes færre gange ugentligt. Endelig kan de nye skraldespande eventuelt kombineres med afprøvning af nye sorteringsmuligheder.

H. *Vareudstillinger*

Den gennemførte omverdensinddragelse har vist, at der blandt de erhvervsdrivende er tvivl om, hvilke regler der gælder for Strøget. Der findes i dag en lang skrivelse (Strøgmanualen), hvor alle regler fremgår, men forslaget er at lave en kort udgave, der påpeger reglerne for hhv. vareud-

stillinger og udeserveringer med en henvisning til den udvidede udgave på internettet.

I. *Et opsigtsvækkende element*

Et gennemgående ønske fra inddragelsesprocessen er at få et opsigtsvækkende element på Strøget. Der er blevet talt meget om kunstværker, permanente som midlertidige, så Strøget har noget andet og mere at byde på end butikker. Elementet skal tage afsæt i Strøgets egenart, nerve og mangfoldighed og vil kræve en konkurrence for at finde den rigtige løsning og udformning eventuelt i samarbejde med Statens Kunstfond.

Den overordnede risikovurdering er, at de ni anlægsprojekter er relativt ukomplicerede, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Med udgangspunkt i Strategi for Middelalderbyen er det ambitionen at udvikle Strøget, så strækningens forskellighed understøttes, idet der tages højde for det kulturhistoriske miljø samt anvendelse og funktion. Byrummene skal være forskellige, så der kan forekomme flere anvendelser og funktioner i samme byrum. Fodgængerne er tilgodeset i flere af delprojekterne.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
A. Plads på Vimmelskaftet	- Forbedre muligheden for ophold og byliv.
B. Højbro Plads	- Forbedre forholdene for forgængerne og understøtte funktionaliteten på Højbro Plads.
C. Strøgets indgange	- Forbedre synligheden af ind- og udgange og forstærke følelsen at et sammenhængende byrum.
D. Belægning	- Forbedre sikkerhed og tilgængelighed og fremme oplevelsen af Strøget som et smukt byrum.
E. Stilladsbanner	- Forbedre oplevelsen af Strøget som et smukt byrum.
F. Pegeskilte	- Forbedre kendskabet til Københavns seværdigheder samt muligheden for at kunne finde vej til selvsamme.
G. Gadeaffald	- Forbedre æstetikken på Strøget samt mulighederne for bedre affaldsløsninger.
H. Vareudstillinger	- Forbedre kendskabet til regler.
I. Et opsigtsvækkende element	- En markering af Strøgets profil.
Beskæftigelseeffekt (14,3 mio. kr.)	17,1 årsværk

Note: Beskæftigelseeffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

D ni delprojektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 14,3 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,09 mio. kr. i 2018 og 0,15 mio. kr. årligt fra 2019 frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2018.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Anlæg 2017-2018	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2019
Byrumsforbedringer på Strøget	14.275	148
- A. Plads på Vimmelskaflet	1.375	35
- B. Højbro Plads	1.200	
- C. Strøgets indgange	3.500	30
- D. Belægning	50	
- E. Stilladsbanner	500	2
- F. Pegeskilte	100	1
- G. Gadeaffald	4.000	50
- H. Vareudstillinger	50	
- I. Et opsigtsvækkende element	3.500	30

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at de ni anlægsprojekter er relativt ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

De to konkurrencer for markering af indgangene samt et opsigtsvækkende element vil kræve en undersøgelse af konkurrenceformen, som vil tage ekstra tid, hvilket er indregnet i procesplanen.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

De ni delprojekter har estimerede anlægsudgifter på i alt 14,3 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,09 mio. kr. i 2018 og 0,15 mio. kr. årligt fra 2019 og frem til belysning, renhold, snerydning, beskæring af træer m.v.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2016 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>A. Plads på Vimmelskaflet</i>							
- Rydning af eksisterende plads		75				75	75*
- Etablering af bæk og belysning		300				300	300*
- Ny belægning		750				750	750*
- Træplantning		250				250	250*
<i>B. Højbro Plads</i>							
- Projektering		120				120	120*
- Udførelse		1.080				1.080	1.080*
<i>C. Strøgets indgange</i>							
- Konkurrence		500				500	500*
- Udførelse			3.000			3.000	3.000*
<i>D. Belægning</i>							
- Udførelse		50				50	50*
<i>E. Stilladsbanner</i>							
- Udførelse		50	450			500	500*
<i>F. Pegeskilte</i>							
- Udførelse		100				100	100*
<i>G. Gadeaffald</i>							
- Udskiftning af skraldeposer til skraldespande		100				100	100*
- Etablering af sensorer i skraldespande på hele strækket		400				400	400*
- Undersøgelse af muligheder for underjordiske skakter på Strøget		500				500	500*
- Undersøgelse af kildesorteringsmuligheder og tests		1.000	1.000	1.000		3.000	3.000*
<i>H. Vareudstillinger</i>		50				50	50*
- Udførelse							
<i>I. Et opsynsvækkende element</i>							
- Konkurrence		500				500	500*
- Udførelse			3.000			3.000	3.000*
Anlægsudgifter i alt		5.825	7.450	1.000		14.275	14.275*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>A. Plads på Vimmelskaflet</i>							
- Vedligehold og drift			35	35	35	105	
<i>C. Strøgets indgange</i>							
- Vedligehold og drift				30	30	60	
<i>E. Stilladsbanner</i>							
- Vedligehold og drift				2	2	4	
<i>F. Pegeskilte</i>							
- Vedligehold og drift			1	1	1	3	
<i>G. Gadeaffald</i>							
- Vedligehold og drift af sensorer			50	50	50	150	
<i>I. Et opsynsvækkende element</i>							
- Vedligehold og drift af sensorer				30	30	60	
Afledte serviceudgifter i alt			86	148	148	382	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Bygge-web' (1,7 %), 'Sourcingstrategi' (1 %) og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 3,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat i oktober 2016 og ibrugtaget løbende frem til december 2018.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	April 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2018

Tidligere afsatte midler

I budget 2016 blev der afsat 1,8 mio. kr. til forprojektering af bedre byrum på hhv. Strøget, Nørrebrogade, Amagerbro Torv samt kreative zoner på Vesterbro.

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

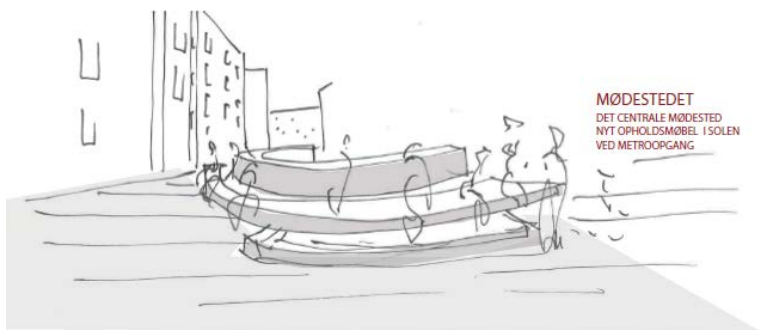
<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budgetaftale 2016					1.800		
Afsatte midler i alt					1.800		

Henvisninger

Teknik- og Miljøudvalget får forelagt idékataloget for Strøget den 20. juni 2016.

TMxx Byrumsforbedringer på Amagerbro Torv

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Bydel
Amager Øst

Lokalitet/Adresse
Amagerbro Torv

Baggrund

I budget 2016 blev der afsat midler til udarbejdelse af et idéoplæg for Amagerbro Torv. Området omkring Amagerbro Torv har udviklet sig væsentligt siden torvet blev anlagt i sin nuværende form i starten af dette årtusinde, bl.a. er Amager Centret i gang med en stor ombygning, som åbner centrets facade ud mod torvet. Budgetønsket handlede derfor om, at belyse muligheden for at skabe bedre byrum på Amagerbro Torv gennem udarbejdelse af et idéoplæg.

Indhold

Det udarbejdede idéoplæg beskriver på skitseniveau mulighederne for at udvikle det eksisterende torv, så der skabes et bedre byrum på Amagerbro Torv. Idéoplægget skal ses som en forundersøgelse, der sætter retning for en mulig opgradering af torvet.

Intentionen med idéoplægget er at komme med et bud på, hvordan der kan skabes et bedre byrum, som i højere grad understøtter det byliv og handelsliv, der er på Amagerbro Torv i dag. Oplægget beskriver endvidere, hvordan der kan etableres koblinger til de omkringliggende gader, så der skabes synergi og god forbindelse mellem selve torvet og Amagerbrogade og Holmbladsgade.

Idéoplægget balancerer mellem en række praktiske bindinger i forhold til metrostationens elementer, flugt- og redningsveje, et stort cykelparkeeringsbehov og ønsket om et torv, der er smukkere, har et bedre flow, inviterer til ophold og er mere funktionelt.

Dette budgetnotat indeholder to scenarier, og omdrejningspunktet i begge scenarier er at etablere et samlande element på pladsen ved den cirkulære hovedtrappe til metroen. Elementet skal rumme og organisere de mange cykler på stedet, men skal samtidig bruges til ophold og leg. Torvets belægning strækkes længere ud for at styrke og understrege torvets funktion ikke kun som metroforplads, men også som bydelsplads. Initiativet rummer også et ønske om at begrønne byrummet ved at tilføje træer, hvor det er muligt.

Scenarie 1. Kobling til Blekingegade, Skånegade, Tovværksgade og Nordlandsgade

I kraft af ny belægning, møblering eller beplantning inddrages Blekingegade, Skånegade, Tovværksgade og en del af Nordlandsgade i selve tor-

vet, og der derved skabes oplevelsen af et større torv. Inddragelsen af sidegaderne er vigtig for at etablere den ønskede kobling og forbindelse til Amagerbrogade og Holmbladsgade. I denne løsning skabes en bred kantzone ud for Amager Centret, der kan understøtte det liv, som Amager Centret genererer. Som del af ønsket om at gøre torvet mere grønt indeholder scenariet nyplantning af 10-15 træer. Løsningen kræver nedlæggelse af de 12 parkeringspladser, der i dag er etableret foran Amager Centret. Belægningsprocenten vil samlet set (over døgnet) være mellem 69 % og 98 % efter nedlæggelse af de 12 pladser.

Scenarie 2. Kobling til Blekingegade

I kraft af ny belægning inddrages Blekingegade – men ikke de andre tilstødende gader – i selve torvet. Inddragelsen af Blekingegade er vigtigt for at etablere den ønskede kobling og forbindelse til Amagerbrogade. I denne løsning bevares parkeringspladserne ud for Amager Centret og der skabes derfor kun en begrænset udvidet kantzone ud for centret. For at gøre torvet mere grønt indeholder scenariet nyplantning af ca. fem træer. Løsningen kræver ikke nedlæggelse af parkeringspladser.

Scenarie 2 kan eventuelt fungere som første fase hen imod en etablering af scenarie 1.

Omverdensinddragelse

Lokaludvalget har forud for udarbejdelsen af idéoplægget udarbejdet en grundig brugeranalyse af torvet med fokus på tryghed. Denne analyse har været afsat for idéoplægget i forhold til, at torvet også fremadrettet skal være inviterende for alle og et trygt sted at opholde sig.

I forbindelse med udarbejdelse af idéoplægget har der været holdt et åbent borgermøde sammen med lokaludvalget for Amager Øst. Der deltog ca. 60 borgere i mødet, og disse var meget positive overfor en omdannelse af torvet.

Overordnede målsætninger og effekter

En omdannelse af Amagerbro Torv vil understøtte Fællesskab København ved en mere multifunktionel indretning af torvet og øget fokus på tryghed. Herudover vil flere træer understøtte etablering af mere bynatur.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Begrønning af torvet	- Mere bynatur i kraft af beplantning.
Etablering af multifunktionelt opholdsmøbel	- Forbedrede muligheder for ophold for flere brugergrupper.
Etablering af cykelparkingspladser	- Bedre organiseret cykelparkering.
Belysning	- Øget tryghed.
Beskæftigelseeffekt	
Scenarie 1. Kobling til Blekingegade, Skånegade, Tovværksgade og Nordlandsgade (14,0 mio. kr.)	16,8 årsværk
Scenarie 2. Kobling til Blekingegade (7,0 mio. kr.)	8,4 årsværk

Note: Beskæftigelseeffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Scenario 1. Kobling til Blekingegade, Skånegade, Tovværksgade og Nordlandsgade

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 14,0 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 1,1 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Der er desuden et provenutab forbundet med projektet på 0,08 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes ibrugtaget i november 2018.

Scenario 2. Kobling til Blekingegade

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 7,0 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Projektet forventes ibrugtaget i november 2018.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter, afledte serviceudgifter og servicemåltals-effekt)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Anlæg 2017-2018	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2019	Afledt årlig servicemåltalseffekt ved fuld indfasning fra 2019
Scenario 1. Kobling til Blekingegade, Skånegade, Tovværksgade og Nordlandsgade	14.000	1.100	77
Scenario 2. Kobling til Blekingegade	7.000	500	

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Det vurderes, at der er en mindre tidsmæssig risiko i forhold til dialog med interessenter. Det gælder særligt i forhold til Amager Centret, der sideløbende er i gang med udvikling af centret, hvorfor der skal ske en koordinering af projekterne.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Scenario 1. Kobling til Blekingegade, Skånegade, Tovværksgade og Nordlandsgade

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 14,0 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 1,1 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Der er desuden et provenutab forbundet med projektet på 0,08 mio. kr. årligt fra 2018 og frem, som følge af nedlæggelsen af 12 parkeringspladser i blå betalingszone. Provenutabet vil som følge af reglerne for modregning i bloktilskuddet kun påvirke servicemåltallet og dermed ikke have en finansiel betydning.

Tabel 3. Anlægsudgifter, afledte serviceudgifter og servicemåltalseffekt

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Projektering		3.000				3.000	3.000*
- Udførelse			11.000			11.000	
Anlægsudgifter i alt		3.000	11.000			14.000	3.000*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
- Vedligehold og drift				1.100	1.100	2.200	
Afledte serviceudgifter i alt				1.100	1.100	2.200	
<i>Afledt servicemåltalseffekt</i>							
- Provenutab			40	77	77	194	
Afledt servicemåltalseffekt i alt			40	77	77	194	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %) og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 2,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Scenario 2. Kobling til Blekingegade

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 7,0 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. årligt fra 2019 og frem.

Tabel 4. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Projektering		2.000				2.000	2.000*
- Udførelse			5.000			5.000	
Anlægsudgifter i alt		2.000	5.000			7.000	2.000*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
- Vedligehold og drift				500	500	1.000	
Afledte serviceudgifter i alt				500	500	1.000	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %) og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 2,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Anlægsprojektet for begge scenarier forventes fysisk igangsat i april 2018 og ibrugtaget i november 2018.

Tabel 5. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2017
Anlægsprojektet forventes igangsat	April 2018
Forventet ibrugtagningstidspunkt	November 2018

Tidligere afsatte midler

I budget 2016 blev der afsat 1,8 mio. kr. til forprojektering af bedre byrum på Amagerbro Torv samt Nørrebrogade, Strøget og en kreativ zone på Vesterbro. Teknik- og Miljøudvalget er orienteret om idéoplægget via orienteringsnotat fremlagt i maj 2016.

Tabel 6. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budget 2016					1.800		
Afsatte midler i alt					1.800		

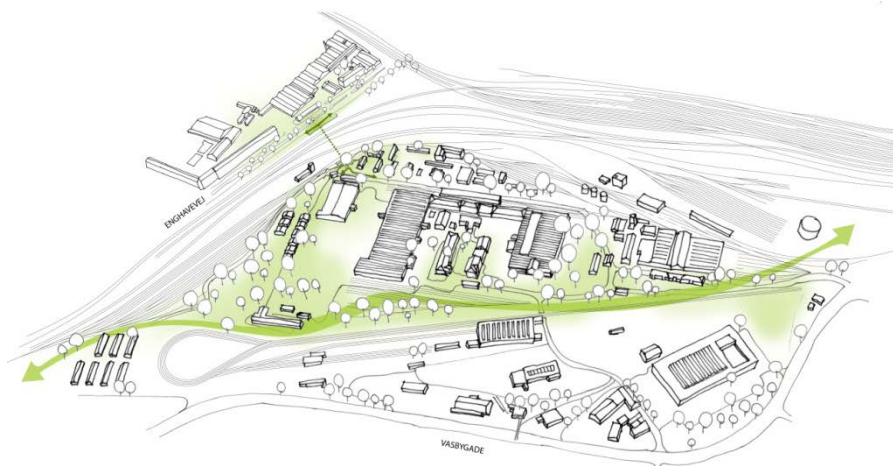
Henvisninger

Teknik- og Miljøudvalget får forelagt idékataloget for Amagerbro Torv den 20. juni 2016.

TMxx Kreative områder på Vesterbro/Kgs. Enghave – Forbedret adgang til Godsbanearialet

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Bydel
Vesterbro/Kgs. Enghave

Lokalitet/Adresse
Godsbanearialet

Baggrund

I budget 2016 blev der afsat midler til en forprojektering af bedre byrum på hhv. Strøget, Nørrebrogade, Amagerbro Torv og Vesterbro. Teknik- og Miljøforvaltningen har derfor i foråret 2016 udarbejdet et idékatalog for de kreative områder omkring den Hvide Kødby, Godsbanearialet ved Otto Busses Vej og Bavnehøj på Vesterbro og i Kgs. Enghave. Idékatalog anviser hvilke byrumsmæssige og organisatoriske tiltag, der på kort og længere sigt kan understøtte de enkelte områders kreative miljø og sammenhængskraft.

Indhold

Budgetnotatet omhandler de byrumsmæssige tiltag, som idékataloget anbefaler at igangsætte. Det overordnede formål er at styrke de forskellige kreative miljøer i de tre områder samt understøtte midlertidig brug af Godsbanearialet, hvor der først er planer om byudvikling tidligst fra 2027 i henhold til Kommuneplan 2015. Endvidere er formålet at styrke sammenhængen i området og koordinere indsatser med igangværende projekter og kommende byudvikling. Idékataloget beskriver bl.a. hvilke byrumsmæssige indsatser, der bør udføres først for at skabe tilgængelighed og sammenhæng for at understøtte det kreative miljø og områdernes særlige karakter. Idékataloget er udarbejdet i tæt dialog med de lokale kreative aktører i de tre områder, grundejerne samt Vesterbro- og Kgs. Enghave Lokaludvalg. Endelig har Økonomiforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen indgået i dialogen og i kvalificering af idékataloget.

Godsbanearialet er i dag et afsondret område i byen med meget begrænset adgang. Det anbefales derfor at forbedre og supplere adgangsforholdene med mere trygge og oplevelsesrige adgange til området i form af et midlertidigt lys- og kunstprojekt i eksisterende tunnel fra Enghavevej til Godsbanearialet. Herudover foreslås etablering af en ny adgang og forbindelse igennem godsbanearialet mellem Sydhavn Station og Dybbølsbro på det område, hvor der på længere sigt er planlagt en grøn cykelrute. Langs forbindelsen kan udvikles grønne lommer med afsæt i områdets natur, og der kan udvikles midlertidige byrum i tilknytning til kom-

mende kreative virksomheder langs forbindelsen. Ved at forbedre adgangen til Godsbanearialet, kan der skabes bedre grundlag for områdets udvikling for kreativ vækst og give københavnere lettere adgang til det unikke område, mens der også skabes bedre sammenhæng til de øvrige kreative områder ved Bavnehøj og Kødbyen.

Godsbanearialet ejes primært af DSB Ejendomme samt af Banedanmark, Freja Ejendomme og Metroselskabet. Dele af området er fortsat i funktion til banedrift, mens der også er en begyndende tilflytning af kreative erhvervsdrivende, hvor bl.a. har Lokomotivværkstedet og Arkitekturministeriet lejet sig ind i DSB Ejendommens arealer og bygninger. Grundejeren DSB Ejendomme har indledningsvist udtrykt skepsis for enhver form for udvikling af Godsbanearialet. I udarbejdelsen af idékataloget har denne tendens ændret til mere åbenhed og for at indlede en dialog for afdækning af gensidige interesser for udviklingen af området. Det er derfor en forudsætning for udvikling af Godsbanearialet, at det nærmere indhold af de midlertidige tiltag udvikles i et partnerskab og tæt samarbejde med DSB Ejendomme, ligesom det er afgørende, at dette arbejde også foregår i dialog med lokale kreative virksomheder og Vesterbro og Kgs. Enghave Lokaludvalg.

Den overordnede risikovurdering er, at projektet er relativt kompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet vil understøtte flere målsætninger i Fællesskab København og i København Kommunes Erhvervs- og Vækstpolitik.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Forbedret adgang til Godsbanearialet	- Understøttelse og styrkelse af det kreative segment og kommuneplanens rammer for Godsbanearialet, som potentialeområde for kreativ zone og for grøn cykelrute. - Bedre sammenhæng og tryghed i området. - Understøttelse af bynatur og rekreative muligheder.
Beskæftigelseseffekt (3,5 mio. kr.)	4,2 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 3,5 mio. kr. i perioden 2016-2018. Projektet forventes ibrugtaget i april 2018.

Der forventes udarbejdet en driftsaftale med DSB Ejendomme om deres finansiering af drift og vedligehold af de midlertidige tiltag på deres arealer som en konsekvens af projektet. Forslag til denne forelægges Borgerrepræsentationen samtidig med indstilling af projektforslag til midlertidige adgang og forbindelse i august 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2016-2018
Forbedret adgang til Godsbanearialet	3.500

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt kompliceret, og der er derfor afsat 10 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter. Disse midler afsættes, da udarbejdelse af samarbejds- og driftsaftale med DSB Ejendomme om udvikling af midlertidige tiltag på deres arealer samt miljø- og baneforhold kan komplicere og forlænge projektet. Herudover kan tidsplanen skride som følge af dialogprocessen med lokale interessenter. Dette håndteres bl.a. ved nøje analyser, kortlægning, juridiske vurderinger samt ved tidlig forventningsafstemning i dialogfasen.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 3,5 mio. kr. i perioden 2016-2018.

Tabel 3. Anlægsudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Projektering	1.000					1.000	1.000*
- Udførelse		500	2.000			2.500	
Anlægsudgifter i alt	1.000	500	2.000			3.500	1.000*

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Sourcingstrategi (1,7 %) og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 1,1 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet forventes igangsat november 2016, og projektforslag samt samarbejdsaftale med DSB Ejendomme forventes indstillet til Borgerrepræsentationen i august 2017. Projektet forventes ibrugtaget i april 2018.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	August 2017
Anlægsprojektet forventes igangsat	September 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	April 2018

Tidligere afsatte midler

I budget 2016 blev der afsat 1,8 mio. kr. til forprojektering af bedre byrum på hhv. Strøget, Nørrebrogade, Amagerbro Torv samt kreative zoner på Vesterbro.

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budgetaftale 2016					1.800		
Afsatte midler i alt					1.800		

Henvisninger

Teknik- og Miljøudvalget får forelagt idékataloget for kreative områder på Vesterbro og Kgs. Enghave den 20. juni 2016.

TMxx Nordre Frihavnsgade som cykelgade

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Bydel
Østerbro

Lokalitet/Adresse
Nordre Frihavnsgade

Baggrund

I budget 2015 blev der afsat 1,5 mio. kr. til et idéoplæg for sanering af gaderummet på Nordre Frihavnsgade. I perioden februar-juni 2015 har Teknik- og Miljøforvaltningen gennemført en omverdensinddragelse for at klarlægge lokale ønsker og behov for en sanering af gaden, som ca. 2.500 borgere og interessenter deltog i.

Indhold

På baggrund af omverdensinddragelsen udarbejdede Teknik- og Miljøforvaltningen et idéoplæg, der beskriver to scenarier for en helhedsorienteret renovering af Nordre Frihavnsgade (se bilag 1). Forvaltningen vurderer, at scenarie 1 "Cykelgadeløsning" samlet set rummer de bedste muligheder for at imødekomme borgernes ønsker til en renovering af Nordre Frihavnsgade. Dette budgetnotat tager derfor udgangspunkt i dette scenarie, som uddybes i bilag 2.

Det anbefalede scenarie indeholder en løsning for en helhedsorienteret renovering af Nordre Frihavnsgade indrettet som cykelgade. Scenariet indebærer, at hastigheden nedsættes til 30 km/t samtidig med, at vejprofilen indsnævres til 6,5 m, og færdsel foregår på cyklisternes præmisser.

Sammen med den indsnævrede vejprofil indeholder scenariet en udvidelse af bredden på parkeringsbåndet fra den nuværende 2,0 m til ca. 2,5 m. Dette giver mulighed for en mere fleksibel anvendelse af arealet eksempelvis til mere velfungerende vareleveringer.

Ved at samordne to af busstoppstederne frigives plads langs kantstenen, hvilket muliggør etablering af ca. 200 nye cykelparkeringspladser. Bilparkering fastholdes på samme antal som i dag, og det foreslås, at 15 parkeringspladser bruges til cykelparkering i dagtimerne og bilparkering om natten. Belægningsprocenten på Nordre Frihavnsgade mellem Strandboulevarden og Trianglen er 60-100 %. Som følge af belægningsprocenten i dagstimerne vil dette ikke medføre et provenutab. Ordningen vil sikre yderligere ca. 150 cykelparkeringspladser, hvorved antallet af cykelparkering modsvarer dagens reelle behov for cykelparkering. Det er for-

valtningens vurdering, at bussernes rejsetid kan fastholdes med det samordnede busstoppested.

Scenariet rummer mulighed for, at der etableres udvidelser af fortove ved krydsningspunkter og foran særligt travle steder som SuperBrugsen, Netto og Ingrid Jespersens Gymnasieskole. Fortovsudvidelserne foreslås suppleret med bænke og træer.

Scenariet har været forelagt Københavns Politi, MOVIA og projektets følgegruppe, som består af Østerbro Lokaludvalg, Østerbro Handelsforening, Ældrerådet, Dansk Cyklist Forbund, Fodgængerforbundet og Ingrid Jespersens Gymnasieskole. Der har været bred enighed om at pege på dette scenarie som grundlag for en videre projektudvikling.

Forslaget kan etableres gennem fire etaper med en første etape, der omfatter delstrækningen fra Trianglen til Strandboulevarden, og en anden etape, som omfatter delstrækningen fra Strandboulevarden til Østbane-gade. Herudover kan der for Melchior's Plads og Victor's Borge's Plads foretages tilkøb, der samlet set vil forbedre præmisserne for bylivet på Nordre Frihavsgade. Pladserne rummer i øvrigt potentiale for forsinkelsesløsning, hvilket kan sammentænkes med en renovering af overfladen og borgernes ønske til pladsernes anvendelse.

De fire etaper kan udvikles, finansieres og anlægges selvstændigt. For at gaden opnår en fælles identitet er det dog vigtigt, at etaperne udvikles efter overordnede beskrivelser, som vil blive indeholdt i et samlet program. Det er desuden vigtigt, at omverdensinddragelsen, der lægger til grund for idéoplægget, videreføres i en kommende proces.

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Cykelgaden og de foreslåede udvidelser af fortove med beplantning vil styrke Nordre Frihavsgades identitet og forstærke gadens særlige stemning. Hævede flader og fortovsudvidelser ved skolen og pladserne vil medvirke til at understrege gadens knækkede forløb og karréstruktur. På den østlige strækning giver forslaget mulighed for at styrke identiteten og binde Nordre Frihavsgade bedre sammen på tværs af Strandboulevarden. Det forventes, at konsekvensen heraf vil blive, at nogle af de gennemkørende biler – op til ca. 30 % - vil flytte til andre gader som f.eks. Classensgade, Århusgade og Strandboulevarden.

Den foreslåede løsning understøtter en række af Københavns Kommunes politikker, strategier og retningslinjer som f.eks. Cykelstrategi 2011-2025, Fællesskab København og Bynatur i København.

Table 1. Overview of activities and derived effect

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Etablering af cykelgade	- Øget sikkerhed og bedre fremkommelighed for cyklister.
Nedsættelse af hastigheden til under 30 km/t	- Hastighed afstemt gadens særlige egenart. - Mindre støj. - Forringelse af fremkommeligheden for bilister.
Etablering af flere cykelparkeringspladser på gadearealet	- Antallet af pladser modsvarer det aktuelle behov. - Bedre fremkommelighed på fortovet.
Udbygning af fortovsøer	- Bedre krydsningsmuligheder f.eks. til varelevering og cykelparkering i dagtimerne, arrangementer m.v.
Optimering af busstoppesteder	- Sikring af busfremkommelighed.
Beskæftigelseseffekt (41,0 mio. kr.)	49,2 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

The project has estimated construction costs for the two stages and two lanes for a total of 41.0 million kr. in the period 2016-2019. There will be a consequence of the construction project of additional operating costs of 0.2 million kr. in 2019 and 0.3 million kr. annually from 2020 onwards. The project is expected to be completed in August 2019.

Table 2. Overall economy (construction costs and derived service costs)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2016-2019	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2020
Fremtidens Nordre Frihavnsgade	41.000	300
- Etape 1, Trianglen - Strandboulevarden	23.400	150
- Etape 2, Strandboulevarden - Østbanegade	3.600	50
- Tilkøb - Melchiors Plads	7.000	50
- Tilkøb - Victors Borge Plads	7.000	50

Note: For further specification of periodization, see technical information.

Risikovurdering

The overall risk assessment is that the construction project is relatively uncomplicated, and therefore 8% of the construction costs are allocated to unforeseen costs.

There have previously been trams in Nordre Frihavnsgade, and possible tracks from this period will be removed and will therefore be able to affect both the schedule and the construction costs. The Road Directorate will be asked for dispensation to use the cycle lane sign, which will be able to affect the project's schedule.

Nordre Frihavnsgade is identified as needing to be protected against collapse. Due to the narrow profile of the street and intensive use, the optimal solution for collapse protection is to be a pipe under the surface. This work should be coordinated with a possible renovation of Nordre Frihavnsgade. HOFOR has been heard in the matter. Experience shows that coordination between construction projects and collapse protection can affect the schedule.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter for de to etaper og to pladser på i alt 41,0 mio. kr. i perioden 2016-2019. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,2 mio. kr. i 2019 og 0,3 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til drift af nye træer, byrumsinventar og renholdelse af det udvidede fortovsareal.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>Etape 1. Trianglen - Strandboulevarden</i>							
- Projektering	100	1.500	1.500	800		3.900	3.900*
- Udførelse			8.500	11.000		19.500	
<i>Etape 2. Strandboulevarden - Østbanegade</i>							
- Projektering		200	200	200		600	600*
- Udførelse			1.100	1.900		3.000	
<i>Tilkøb - Melchiors Plads</i>							
- Projektering		200	500	400		1.100	1.100*
- Udførelse			2.200	3.700		5.900	
<i>Tilkøb - Victors Borges Plads</i>							
- Projektering		200	500	400		1.100	1.100*
- Udførelse			2.200	3.700		5.900	
Anlægsudgifter i alt	100	2.100	16.700	22.100		41.000	6.700*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>Etape 1. Trianglen - Strandboulevarden</i>							
- Vedligeholdelse og drift				75	150	225	
<i>Etape 2. Strandboulevarden - Østbanegade</i>							
- Vedligeholdelse og drift				50	50	100	
<i>Tilkøb - Melchiors Plads</i>							
- Vedligehold og drift				25	50	75	
<i>Tilkøb - Victors Borges Plads</i>							
- Vedligehold og drift				25	50	75	
Afledte serviceudgifter i alt				175	300	475	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Bygge-web' (1,7 %) og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 2,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat i april 2018 og ibrugtaget i august 2019.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Februar 2018
Anlægsprojektet forventes igangsat	April 2018
Forventet ibrugtagningstidspunkt	August 2019

Tidligere afsatte midler

I budget 2015 blev der afsat 1,5 mio. kr. til et idéoplæg om Fremtidens Nordre Frihavnsgade.

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budgetaftale 2015				1.500			
Afsatte midler i alt				1.500			

Bilag

Bilag 1. Fremtidens Nordre Frihavnsgade – Et idéoplæg

Bilag 2. Opsamling på omverdensinddragelse og baggrund for den anbefalede løsning

FREMTIDENS
NORDRE FRIHAVNSGADE

ET IDÉOPLÆG

BILAG 1

SAMMEN
OM BYEN

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen

INDHOLD

-
- 3 ET IDEOPLÆG
 - 4 EKSISTERENDE FORHOLD
 - 8 KONKLUSIONER - OMVERDENSINDDRAGELSEN
 - 10 CYKELGADELØSNING
 - 13 STRØGGADELØSNING
 - 15 SAMMENLIGNING AF KONSEKVENSER
 - 19 PLADSERNE
 - 20 ALTERNATIVE LØSNINGSFORSLAG
 - 21 OMVERDENSINDDRAGELSE
- INTERESSENTERNES HOLDNINGER
 - 23 METODER
- OMVERDENSINDDRAGELSE
 - 25 DELOPSAMLINGER
-

Din gade
Dit ord

#Nordrefrihavnsgade

Nærværende idéoplæg beskriver først de eksisterende forhold (inklusive trafiktællinger fra 2015) og de tematikker, som omverdensinddragelsen hovedsageligt har omhandlet.

Projektets relation til skybrudsløsninger beskrives kort, ligesom der gøres rede for de hørte myndigheds- og forvaltningens - egen vurdering af de to løsningsforslag.

Løsningsforslagene er beskrevet og konsekvensvurderet i forhold til de nævnte temaer. Tekniske tegninger visualiserer de beskrevne løsninger, der afsluttes med en prissætning. Victor Børges Plads og Melchior's Plads er beskrevet særskilt, idet idéoplægget også indeholder ønsker til en udvikling af disse.

Derudover er fravalgte løsningsforslag kort beskrevet med en begrundelse for, hvorfor de er blevet fravalgt.

Afslutningsvist ses en uddybning af resultaterne fra omverdensinddragelsen og en beskrivelse af de benyttede metoder. Sidst ses en samlet liste over opsamlinger fra omverdensinddragelsen, som ikke er vedlagt idéoplægget, men som kan rekvireres.

ET IDÉOPLÆG FREMTIDENS NORDRE FRIHAVNSGADE

Nærværende ideoplæg er blevet udarbejdet med udgangspunkt i Københavns Kommunes Budget for 2015. Idéen til en undersøgelse af de lokale behov i Nordre Frihavnsgade bunder i et lokalt initiativ om at omdanne gaden til cykelgade.

I budgettet blev der afsat 1,5 mio. kr. til en indledende undersøgelse og gennemførelse af en lokal omverdensinddragelse om ønsker til Fremtidens Nordre Frihavnsgade på hele strækningen mellem Trianglen og Østbanegade.

Undersøgelsen omhandler en reovering af hele gaderummet på baggrund af de lokale ønsker til funktionalitet og Københavns Kommunes overordnede strategier på området. Dette gælder både for cykeltrafikken og byrummet generelt.

Teknik- og Miljøforvaltningen har i foråret 2015 gennemført den indledende undersøgelse gennem en omfattende omverdensinddragelse, hvor omkring 2500 brugere er blevet hørt. En dialogbutik i gaden har haft ca. 2100 besøgende, der har mødt kommunen og givet deres holdninger til kende for deres gade. De erhvervsdrivende var inviteret til workshop ligesom de ældre, en skolebestyrelse og projektets følgegruppe var. To af distriktets skoler har brugt projektet i undervisningen, og forvalt-

ningen har afholdt en temavandring. Ud over de mange aktiviteter har interesserede benyttet sig af en særlig Facebookside, konkurrencer på Instagram eller skrevet mails til kommunen på Bliv Hørt eller til projektets postkasse.

De beskrevne løsningsforslag i dette idéoplæg er udarbejdet på baggrund af de lokale ønsker til Fremtidens Nordre Frihavnsgade. Ønskerne kan overordnet kategoriseres i tre temaer. Disse bliver nærmere beskrevet og brugt til en sammenligning af de to løsningsforslags konsekvenser. Forvaltningen vurderer, at cykelgadeløsningen bedst imødekommer de lokale ønsker til Fremtidens Nordre Frihavnsgade.

Løsningsforslagene vil indgå i budgetforhandlingerne for Københavns Kommunes Budget 2016. Hvis et løsningsforslag bliver prioriteret i budgetforhandlingerne, vil der efterfølgende skulle udarbejdes et egentlig anlægsprojekt for Nordre Frihavnsgade.

EKSISTERENDE FORHOLD

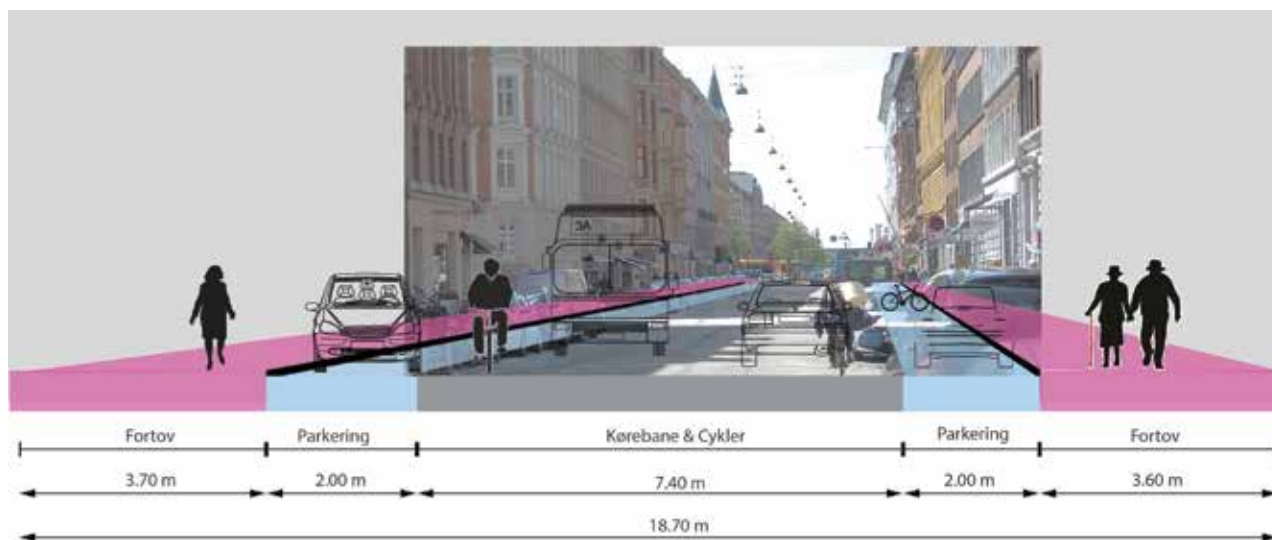
NORDRE FRIHAVNSGADE ER I DAG MELLEM 18,7-18,9 M BRED FRA FACADE TIL FACADE.

DER ER FORHOLDSVIS BREDE FORTOVE I BEGGE SIDER (3,6-3,7 M), SOM DOG OFTE OPTAGES AF CYKELPARKERING, INVENTAR OG BUTIKSUDSTILLINGER.

LANGS DET MESTE AF STRÆKNINGEN ER DER KANTSTENSPARKERING I BEGGE SIDER, SOM

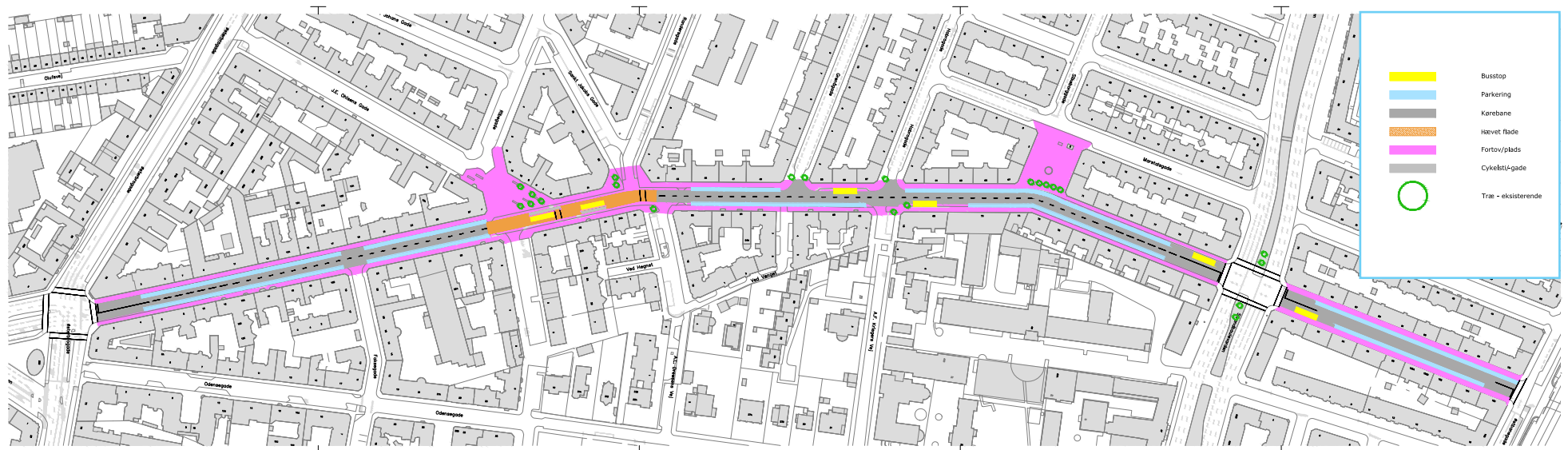
KUN AFBRYDES AF BUSHOLDEPLADSER SAMT DET HÆVEDE PLATEAU MELLEM VICTOR BORGES PLADS OG RANDERSGADE.

KØREBANEN ER CA. 7,4 M BRED OG BETJENER CYKLER, BILER OG BUSSE (LINJE 3A). ØST FOR STRANDBOULEVARDEN ER KØREBANEN BREDERE OG FORTOVENE SMALLERE.

Diagramplan over den nuværende Nordre Frihavnsgade. Gaden er præget af brede fortove, kantstøparkering og bred kørebane, som afbrydes af en hævet flade mellem Victor Borges Plads og Randersgade. Øst for Strandboulevarden er kørebanen bredere.

TRAFIKTAL 2015 (KL. 7-19)

Generelt er trafikken mest intens nærmest Trianglen og Østerbrogade, mens der er mindre i Nordre Frihavsgades østlige ende mod Østbanegade.

Cykeltrafikken udgør den største trafikantgruppe på de fleste delstrækninger med op til 6.700 cyklister mellem kl. 7-19 (svarende til ca. 8.000 pr. hverdagsdøgn). Det er en stigning på ca. 2.200 ift. 2009-14. På den østligste del er andelen af cykeltrafikken væsentligt mindre, men forventes at stige, når cykelforbindelsen under banen åbner i august 2015.

Antallet af fodgængere varierer fra 5.500 mod vest til 1.000 mod øst.

På hverdage mellem kl. 7-19 kører 4.700 biler på den vestligste del nærmest Trianglen, mens der kører 1.200 biler på den østligste del mod Østbanegade (svarende til hhv. 6.200 – 1.500 biler pr. hverdagsdøgn). I forhold til tællinger fra 2009-14 er der tale om et fald på ca. 1.500 biler.

Hastighedsmålinger viser, at biltrafikens gennemsnitshastighed ligger omkring 30 km/t, og at 85% af bilerne kører maks. 40-43 km/t. Kun få kører over 50 km/t (typisk i week-ender, hvor trafikken er mindre intens).

Med nummerpladegenkendelse er det registreret, at ca. 1/3 af biltrafikken mellem Trianglen og Strandboulevarden er gennemkørende uden ærinde.

Bilparkeringen udgør i dag 158 pladser, mens der er 287 cykelparkeringspladser på strækningen. Ud for Ingrid Jespersens Gymnasieskole er der etableret flexparkering på 5 parkeringspladser, dvs. cykelparkering i dagtimerne og bilparkering i øvrige tidsrum. Tællinger af cykelparkering viser, at der er en overbelægning på mere end 100%, hvilket vil sige, at der i dagtimerne holder mere end dobbelt så mange cykler, som der er plads til ift. antal cykelparkeringspladser.

På strækningen sker der flest uheld mellem cykler og biler (15 ud af 25 på 10 år), heraf flere med cyklister som påkører åbne bildøre langs strækningen. Tendensen er dog, at der sker færre uheld end tidligere på strækningen.

BUSTRAFIK

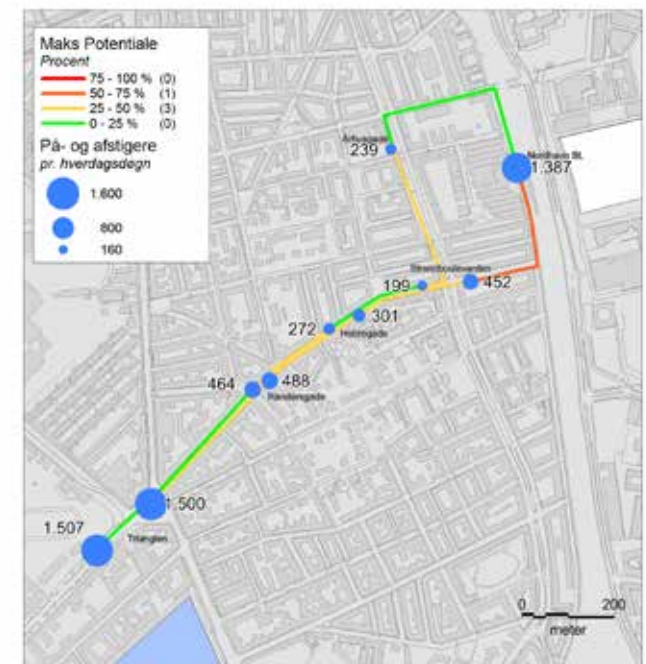
Buslinje 3A kører ca. hvert 3. minut i dagtimerne og har mellem 1.200-1.800 daglige af- og påstigninger på Nordre Frihavnsgade og transporterer mellem 1.800-2.400 passagerer på strækningen. Stoppestedet ved Randersgade er det mest benyttede på strækningen med ca. 950 daglige af- og påstigninger, mens stoppestedet ved Hobrogade og Strandboulevarden har færre af- og påstigninger. Målinger fra Movia viser, at bussernes nettohastighed mellem stoppestederne ofte er under 20 km/t i dagtimerne. Lavest er hastigheden mod signalkrydsene ved Østbanegade og Strandboulevarden samt omkring stoppestederne ved Randersgade og Hobrogade, hvor der er størst potentiale for at optimere busrejsehastigheden. Uden for dagtimerne kører busserne med lidt højere hastighed som følge af færre stoppestedsophold og mindre trafik på strækningen.

SKYBRUDSSIKRING

Nordre Frihavnsgade er udpeget til at skulle skybrudssikres. På grund af gadens smalle bredde og intensive brug, skønnes den optimale løsning for skybrudssikringen at være et rør under overfladen. Arbejdet skal anlægsmæssigt koordineres med en evt. renovering af Nordre Frihavnsgade. De to pladser Victors Borges Plads og Melchior's Plads knytter sig til Nordre Frihavnsgade. Pladserne rummer potentiale til at arbejde med forsinkelsesløsninger. Løsninger bør sammentænkes med en renovering af overfladen og omverdenens ønsker til pladsernes anvendelse.

VURDERING AF LØSNINGSFORSLAG

Begge løsningsforslag har været forelagt Københavns Politi, MOVIA, Økonomiforvaltningen og projektets følgegruppe. Herudover er forslagene blevet hørt internt i Teknik- og Miljøforvaltningen. Der har været bred enighed om at pege på cykelgadeløsningen som grundlag for en videre projektudvikling. Cykelgadeløsningen tilgodeser både omverdenens ønsker til Fremtidens Nordre Frihavnsgade, lever op til kommunens strategier og svarer til de faglige krav i forhold til byrum, sikkerhed og trafikplanlægning generelt.

Kortet viser antal af- og påstigninger på linje 3A

KONKLUSIONER OMVERDENSINDDRAGELSEN

TEMAER FRA OMVERDENSINDDRAGELSEN

Forvaltningen har talt med omkring 2500 personer i den omfattende omverdensinddragelse på Nordre Frihavnsgade i foråret 2015. Alle de gennemførte aktiviteter har taget udgangspunkt i en anerkendelse af de mange kvaliteter, gaden har i dag. Selvom mange er glade for gaden, så har de forbedringsforslag, som deltagerne er kommet med, omhandlet tre overordnede temaer, som er anvendt til udarbejdelsen af de foreslåede løsninger.

Nedenfor skitseres et overblik over de tre overordnede temaer, som omverdensinddragelsen på Nordre Frihavnsgade har omhandlet. De tre temaer benyttes til en vurdering af de beskrevne løsningsforslags konsekvenser, idet de opsummerer hovedpointerne fra omverdensinddragelsen.

En uddybning af omverdenens holdninger og de benyttede metoder kan læses sidst i idéoplægget.

TILGÆNGELIGHED

- spiller en stor rolle for oplevelsen og anvendelsen af gadens fortove, som stedvis opleves som flaskehalse pga. cykelparke-ring, inventar og mange brugere.

BYRUM

Gadens byrum har en stærk identitet gennem karréstruktur, vejens knækkede forløb samt pladserne, som danner rumligheder med potentiale for øget anvendelse og liv.

TRAFIK

Trafikken opleves intens pga. den tætte parkering og de mange cyklister, der kører mellem biler og busser.

SKEMAET HERUNDER EKSEMPLIFICERER NUANCERNE INDEN FOR HVERT TEMA OG KNYTTER SIG TIL NORDRE FRIHAVNSGADES EKSISTERENDE FORHOLD SAMT DE ØNSKER, SOM ER BESKREVET IGennem OMVERDENSDINDDRAGELSEN.

TILGÆNGELIGHED	BYRUM	TRAFIK
FORTOVE - forbedres. 3 rækker fliser, men flere steder fylder cykelparkering, skoleelever og inventar så meget, at fortovene punktvis opleves som snævre.	TRÆER - mere grønt i gaden, så den pletvise begrønning fra sidegaderne udvides, under hensynstagen af strækningens karakteristiske karréstruktur.	FODGÆNGERE - bedre fremkommelighed på langs og på tværs i samspil med byinventar og cykler. De nuværende krydsningsmuligheder er ikke tilstrækkelige.
KRYDSNINGSMULIGHEDER - styrkes. Fodgængerfelt uden lysregulering opleves som utryk, idet bilister ikke overholder vigepligten.	BYLIV - bedre muligheder for ophold og aktivitet på pladser og fortove. Der er et behov for at udnytte potentialet på den østligste del af gaden omkring Strandboulevarden.	CYKLISTER - bedre fremkommelighed og sikkerhed. Den blandede trafik med parkering, busser og biler fylder og giver risiko for potentielle konflikter/uheld.
BROSTENSOVERKØRSLER - udjævnes. Stort set alle overkørsler ved sidegader og porte er udformet med kløvede brosten, der giver ujævn belægning og nedsat tilgængelighed for personer med nedsat gangfunktion, barnevogne o.l.	OPHOLD - flere bænke og siddemuligheder. Fortovene rummer kun begrænset mulighed for ophold, hvilket bl.a. medfører, at de mange skoleelever, som opholder sig omkring Ingrid Jespersens Gymnasieskole begrænser tilgængeligheden på fortovene.	BILISTER - sænk hastigheden, reducer tung trafik & trafik uden ærinde. Der skal fortsat være åbent for biltrafik. I den eksisterende løsning er der hastighedsbegrænsning på 40km/t ved Victor Borges Plads, men dette opleves ikke.
KOLLEKTIV TRAFIK - busbetjening fastholdes og styrkes.	LEG OG FRITID - steder til aktivitet og at 'hænge ud' for børnefamilier og unge. Melchior's Plads har især et uudnyttet potentiale.	KOLLEKTIV TRAFIK - 3A ønskes fastholdt og styrket mht. fremkommelighed og regularitet.
	GADENS EGENART - Lillebror til Østerbrogade/ Pariserstemning med små butikker fastholdes og styrkes, omprioritering af trafikken, men med liv og variation.	BILPARKERING - tilstrækkelig parkering bør fastholdes på Nordre Frihavns-gade ift. at betjene handlende, varelevering og beboere.
	HANDEL - muligheder for udeservering, butiksudstillinger og handelsliv styrkes og understøttes med afmærket varelevering og kundeparkering.	CYKELPARKERINGSPLADSER - det nuværende antal er ikke tilstrækkeligt, og stigningen i cykeltrafikken øger behov for flere fx gennem flexparkeringsordningen.
	RENHOLD - der er behov for tilstrækkelige og velplacerede affaldskurve, de steder hvor byliv, ophold og leg/fritid ønskes styrket.	TRAFIKSTØJ - mindskes. Brostensbelægning giver støjgener for naboerne. Lavere hastighed og reduktion af gennemkørende trafik afhjælper dette. Støjreducerende asfalt overvejes.

CYKELGADELØSNING – FORSLAG 1

I dette forslag omdannes Nordre Frihavnsgade til cykelgade med kørsel tilladt, som gør det mere sikkert og lettere for cyklister at færdes på strækningen. Samtidig forenes de trafikale og byrumsmæssige behov i en fleksibel udformning, som løbende kan tilpasses Nordre Frihavnsgades behov for parkering og byliv.

Parkeringen opretholdes i en bred 'flexzone' langs fortovene, som giver mulighed for multifunktionel og fleksibel anvendelse til cykel- og bilparkering samt bylivsaktiviteter. Desuden udvides fortovene lokalt for at give mere plads til nye træer og ophold. Herved styrkes Nordre Frihavnsgades byrumsmæssige

kvaliteter, og gadens rum tilpasses de trafikale og tilgængelighedsmæssige behov.

Dette forslag giver de bedst mulige rammer for at indfri de ønsker og behov, som omverdenen har peget på til Fremtidens Nordre Frihavnsgade.

Løsningen håndterer samtidig de trafikale udfordringer nu og i fremtiden i tråd med Københavns Kommunes politikker, strategier og retningslinjer f.eks. Cykelstrategi 2011 – 2025, fra god til verdens bedste; Metropol for mennesker og KBH 2025 Klimaplan.

CYKELGADER

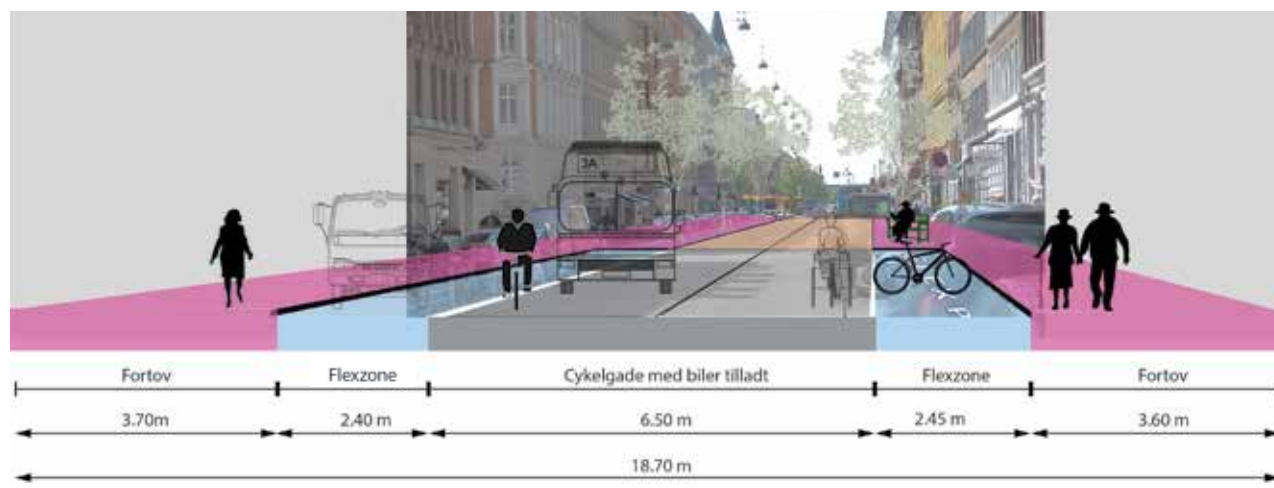
I en cykelgade forbeholdes kørebanen cyklisterne, samtidig med at bil- og bustrafikken kan opretholdes med særlig hensyntagen til cyklisterne.

Cykelgader anvendes normalt, hvor der er mange cyklister, og hvor cykeltrafikken ønskes prioriteret og øget, samtidigt med at arealforholdene er begrænsede.

Cykelgader kendes fra Vestergade i København, Mejlgade i Aarhus og Jernbanegade i Næstved, hvor man har positive erfaringer.

Cykelgade med kørsel tilladt afmærkes vha. færdselstavler: E 47 Cykelgade, undertavle med: "Kørsel tilladt" samt E 63 Hastighedszone 20 km/t. Der skal søges dispensation til denne skiltning hos Vejdirektoratet. Løsningen skal evalueres efter to år.

CYKELGADE MED 20 KM/T

ANLÆGSØKONOMI

CYKELGADEN KOSTER (EKSKL. PLADSERNE) CA. 24,6 MIO. KR. INKL. ENTREPRENØRUDGIFTER, UFORUDSEELIGE UDGIFTER, SAMT PROJEKTUDVIKLING OG ADMINISTRATION.

HERAF UDGØR DEN FORESLÅEDE ETAPE 1 MELLEM TRIANGLEN OG STRANDBOULEVARDEN CA. 21,3 MIO. KR., MENS ETAPE 2 MELLEM STRANDBOULEVARDEN OG ØSTBANEGADE UDGØR CA. 3,3 MIO. KR.

SOM TILVALGSPROJEKTER (DVS. UD OVER SELVE CYKELGADEN) KOSTER MELCHORS PLADS OG VICTOR BORGES PLADS CA. 6,3 MIO. KR. HVER.

I cykelgadeløsningen fastholdes Nordre Frihavsgades nuværende tværprofil således, at kantsten og fortovsbredder bevares. For at skabe mere plads på fortovene renoveres disse med jævn belægning og bedre placering af byinventar.

Mellem kørebane og fortove foreslås en 2,4 m bred flexzone, som rummer cykel- & bilparkering, træer samt varelevering og lejlighedsvis også butiksudstilling udeservering o.l.

Flexzonen tilgodeser behovet for sæsonbetonet anvendelse af byrummet, som efterspørges af borgere og erhvervsdrivende, og giver bedre plads til varelevering, samt kunde- og beboerparkering.

Den brede flexzone giver mindre risiko for konflikter mellem bildøre og cyklister samt bedre fremkommelighed for bustrafikken.

Herudover bliver der plads til mere cykelparkering, som placeres i flexzonen både i form af flere cykelstativer og som udvidelse af flexparkeringspladser (cykler om dagen, bilparkering aften og nat).

Omkring sideveje, de to pladser og Ingrid Jespersens Gymnasieskole udvides fortovene lokalt for at give plads til ophold, beplantning og byliv. Ved pladserne og skolen anlægges fartdæmpende hævede flader, som kan sikre lav fart og tilgodese fodgængernes krydsning af gaden. Herved opnås et tiltrængt løft til opholdsmuligheder for skoleelever og gadens øvrige brugere, hvilket styrker gadens byliv og tilgængelighed på fortovene.

Selve cykelgaden afmærkes 6,5 m bred, hvilket tilgodeser både afvikling af bustrafikken og passende lav fart af hensyn til cyklister og bymiljø. Busser og biler forventes at køre i takt med cykeltrafikken med en jævn hastighed på omkring 20 km/t. Overhaling hindres vha. spærrelinjer eller lignende.

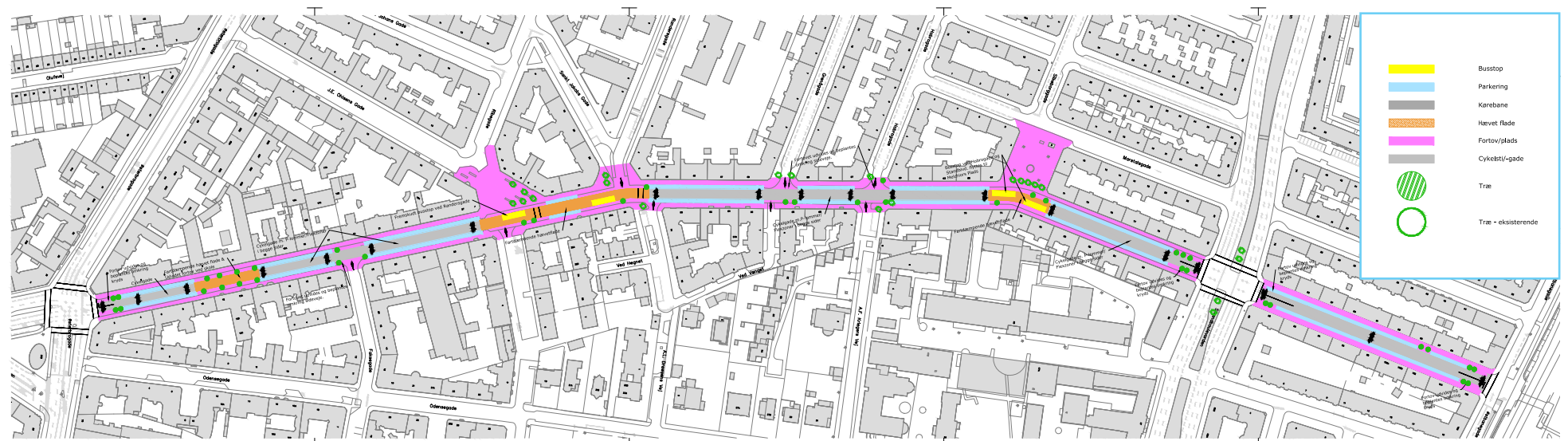
Ved stoppestederne anlægges busperroner, som sikrer god af- og påstigning for buspassagererne. Stoppestederne ved Hobrogade og Strandboulevarden foreslås flyttet og sammenlagt til et nyt fælles busstop ud for Melchors Plads. Derved opnås en mere ensartet afstand mellem stoppestederne på strækningen, færre konflikter med cykeltrafikken samtidig med, at der kan skabes mere liv og aktivitet omkring Melchors Plads og den østlige del af Nordre Frihavsgade. Derudover frigør stoppestedssammenlægningen mere plads til bil- og cykelparkering samt til byrum.

Sammenlægningen af de to stoppesteder kan spare op til 20 sekunders rejsetid pr. bus, hvilket kan medvirke til at forbedre rejsehastighed og regularitet for linje 3A.

Diagramplan over cykelgadeløsning. Gaden skiltes og indrettes, så cyklister har prioritet på kørebanen, således at biler og busser kører med maks 20 km/t og dermed særlig agtpågivenhed og hensynfuldhed over for cyklister. Den viste beplantning er principper, som illustrerer potentialer, der skal konkretiseres nærmere i en efterfølgende projektering.

STRØGGADELØSNING – FORSLAG 2

I dette forslag omdannes Nordre Frihavnsgade til en strøggade med stedvis forskudte kørebaner. Fartdæmpningen imødekommer omverdenens ønske om lavere hastighed i gaden. Cykler kører fortsat blandet med biler og busser, der får 30 km/t som vejledende hastighedsbegrænsning.

I strøggaden anlægges skråparkering skiftevis i hver side, hvilket minimerer antallet af potentielle konflikter mellem cyklister og bilister, der åbner bildøre. Samtidig frigøres plads til byrum og beplantning.

Dette forslag giver kun i begrænset omfang mulighed for at indfri de ønsker og behov, som borgerne har peget på til Fremtidens Nordre Frihavnsgade. Løsningen håndterer nogle af de trafikale udfordringer nu og i fremtiden i tråd med Københavns Kommunes cykelstrategi og klimamålsætning om CO₂-neutral hovedstad i 2025.

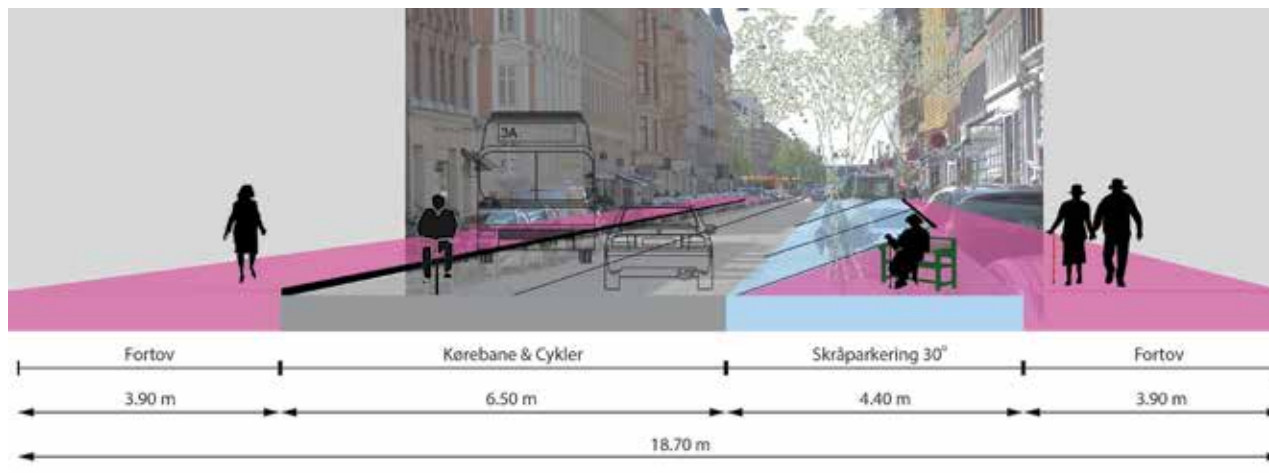
Cykeltrafikken får ikke samme løft i fremkommelighed og sikkerhed som cykelgaden, samtidig med at bustrafikken ikke får optimale vilkår med en løsning med skråparkering. Antallet af parkeringspladser reduceres med mere end halvdelen.

SKRÅPARKERING

Skråparkering er anlagt på en række lokalveje gennem de seneste år i København. Løsningen har vist sig effektiv i forhold til at optimere antallet af parkeringspladser og mindske uheldsrisikoen for cyklister.

Skråparkering anvendes kun sjældent på trafikveje af hensyn til bustrafikken. Ved kun at have skråparkering i den ene side af vejen reduceres antallet af parkeringsmanøvrer på strækningen i forhold til dagens situation, hvor kantstøpsparkering i begge sider medfører manøvrer og forsinkelser i begge retninger på hele strækningen.

STRØGGADE/SKRÅPARKERING MED 30 KM/T

ANLÆGSØKONOMI

STRØGGADEN MED SKRÅPARKERING KOSTER (EKSKL. PLADSERNE) CA. 22 MIO. KR. INKL. ENTREPRENØR-UDGIFTER, UFORUDSEELIGE UDGIFTER, SAMT PROJEKTUDVIKLING OG ADMINISTRATION.

HERAF UDGØR DEN FORESLÅEDE ETAPE 1 MELLEM TRIANGLEN OG STRANDBOULEVARDEN CA. 19 MIO. KR. MENS ETAPE 2 MELLEM STRANDBOULEVARDEN OG ØSTBANEGADE UDGØR CA. 3 MIO. KR.

SOM TILVALGSPROJEKTER (DVS. UD OVER SELVE STRØGGADEN) KOSTER MELCHIORS PLADS OG VICTOR BORGES PLADS CA. 6,3 MIO. KR. HVER.

I strøggaden omlægges Nordre Frihavsgades tværprofil således, at fortovsbredden forøges med 20-30 cm i begge sider. For at skabe mere plads på fortovene lokalt anlægges skråparkering, som placeres på hver side af vejen i en 4,4-4,5 m bred skråparkeringslomme. Varelevering tilgodeses med læssezoner omkring skråparkeringslommerne.

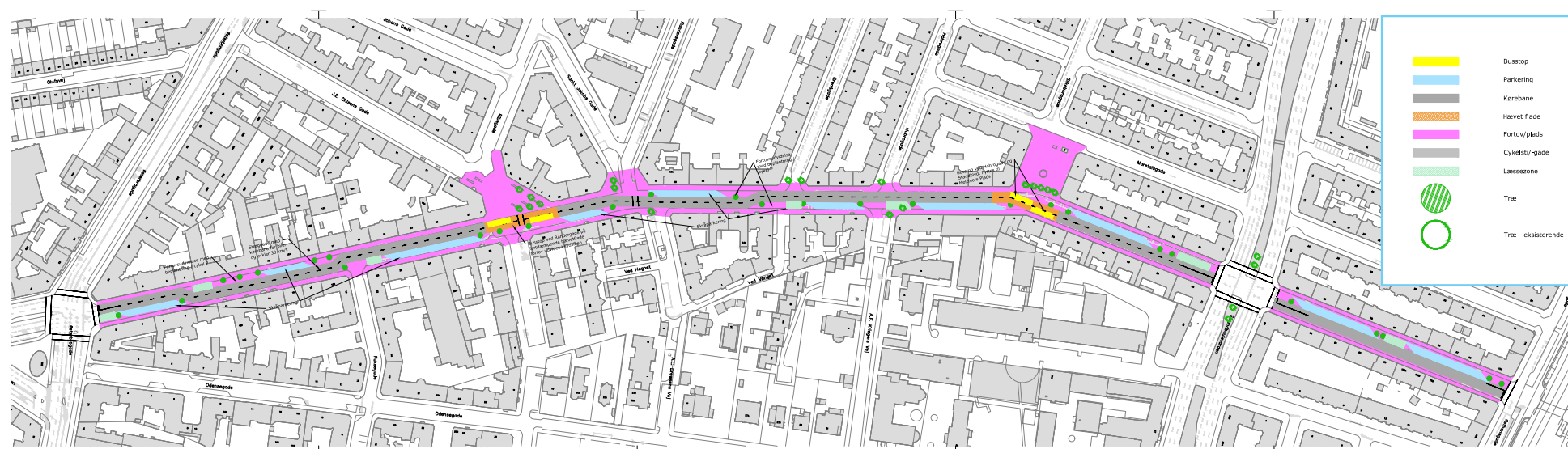
Omkring sideveje, de to pladser og Ingrid Jespersens Gymnasieskole udvides fortovene lokalt for at give plads til ophold, beplantning og byliv. Ved pladserne og skolen forskydes kørebanens forløb, hvilket sikrer lav fart og tilgodeser fodgængernes krydsning af gaden.

Selve strøggaden afmærkes 6,5 m bred, hvilket tilgodeser både afvikling af bustrafikken og passende lav fart af hensyn til cyklister og bymiljø. Busser og biler forventes at køre med en jævn hastighed på omkring 30 km/t, dog med begrænset mulighed for overhaling af cyklisterne.

Stoppestederne placeres ved fortovs kant, hvilket sikrer af- og påstigning for buspassagererne. Cyklisterne skal passere uden om de holdende busser. Stoppestederne ved Hobrogade og Strandboulevarden foreslås flyttet og sammenlagt til et nyt fælles busstop ud for Melchiors Plads. Derved opnås en mere ensartet afstand mellem stoppestederne på strækningen, færre konflikter med cykeltrafikken samtidig med, at der kan

skabes mere liv og aktivitet omkring Melchiors Plads og den østlige del af Nordre Frihavsgade. Desuden frigør stoppestedssammenlægningen mere plads til bil- og cykelparkering samt til byrum.

Diagramplan Skråparkeringsløsning. Gaden skiltes og indrettes, således at biler og busser kan køre med maks. 30 km/t. Den viste beplantning er principper, som illustrerer potentialer, som skal konkretiseres nærmere i en efterfølgende projektering.

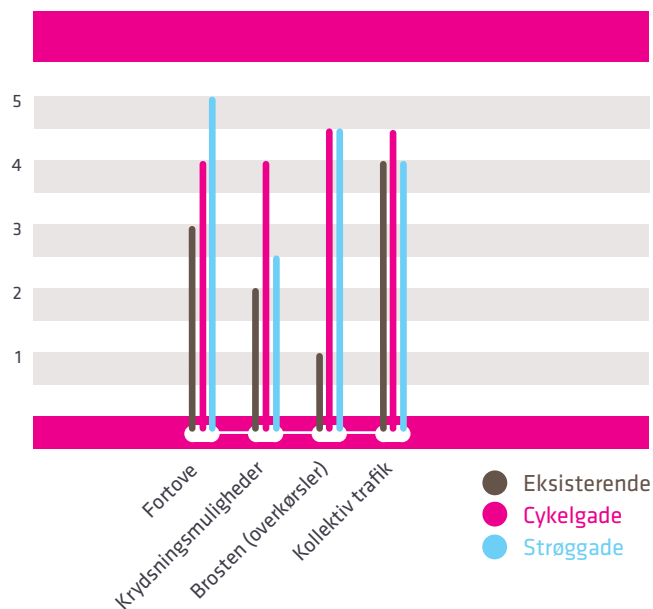

SAMMENLIGNING AF KONSEKVENSER CYKELGADE OG STRØGGADE

Her vurderes konsekvenserne ved de to løsninger i forhold til de tre gennemgående tematikker, som deltagerne i omverdensinddragelsen har lagt vægt på. På nogle parametre er løsningerne vidt forskellige, mens de på andre er helt ens – dette fremgår af den følgende gennemgang af konsekvenserne.

TILGÆNGLIGHED

FORTOVENE:

Begge løsninger: I begge løsninger øges tilgængeligheden på fortovene.

Cykelgadeløsning: Fortovsbredden optimeres ved at sanere belægninger og inventar, anlægge punktvisse fortovsudvidelser med plads til ophold, beplantning, inventar og cykelparkering samt ved at henføre mere cykelparkering til flexzonerne langs fortovene.

Strøggadeløsning: Fortovsbredden udvides og omlægges med ny belægning. Inventar placeres i fortovsudvidelser med plads til ophold, beplantning, inventar og cykelparkering.

KRYDSNINGSMULIGHEDER:

Begge løsninger: Krydsning tilgodeses i begge løsninger ved lav fart, hævede flader omkring de to pladser og Ingrid Jespersens Gymnasieskole. Derudover udvides fortovene ved krydsningspunkter og sideveje, hvorved oversigten forbedres, og fodgængerens passage af cykelgaden bliver kortere.

Cykelgadeløsning: Fartgrænse på 20 km/t.

Strøggadeløsning: Fartgrænse på 30 km/t.

BROSTEN (OVERKØRSLER):

Begge løsninger: I begge løsninger kombineres fortovssanering/-udvidelser med omlægning af overkørsler med jævn belægning, som giver god tilgængelighed for personer med nedsat gangfunktion, barnevogne o.l.

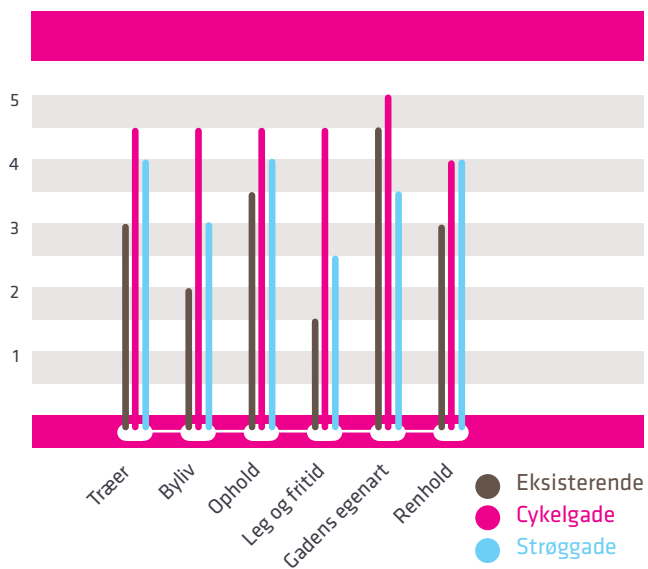
KOLLEKTIV TRAFIK:

Begge løsninger: For begge løsninger foreslås antallet af stoppesteder optimeret til to ved hhv. Randersgade og Melchior Plads. Det giver lidt længere gåafstand for nogle passagerer, men samtidig opnås en mere ensartet afstand mellem busstoppene og større regelmæssighed.

Cykelgadeløsning: Krydsningsmuligheder ved busstop samt af- og påstigning tilgodeses med brede busperroner.

Strøggadeløsning: Krydsningsmuligheder ved busstop samt af- og påstigning tilgodeses ved, at bussen standser ved fortovskanten.

BYRUM

TRÆER:

Cykelgadeløsning: Forslaget giver mulighed for spredt beplantning i de foreslåede fortovsudvidelser ved pladserne, skolen og sidevejene. Herved kan Nordre Frihavsgade få mere 'grønt' i gaderummet.

Strøggadeløsning: Forslaget giver mulighed for spredt beplantning – dog kun i de foreslåede fortovsudvidelser. Herved skabes mere grønt, men ikke i samme udstrækning som cykelgadeløsningen.

BYLIV:

Begge løsninger: For begge løsninger gælder, at fortovene og strækningen får bedre plads til fodgængere og handelsliv ved sanering og stedvise udvidelser. Pladserne bindes bedre sammen med gaden, og gennem en omdannelse af pladsernes indretning tilstræbes bedre mulighed for ophold og udeservering kombineret med aktiviteter, som fx loppemarked, events o.l.

OPHOLD:

Begge løsninger: I begge forslag giver fortovene bedre mulighed for ophold gennem sanering af inventar og udvidelser, som bl.a. vil tilgodese ophold for de mange skoleelever, som opholder sig omkring Ingrid Jespersens Gymnasieskole. Pladsernes gode potentialer udnyttes bedre gennem en omdannelse.

LEG OG FRITID:

Begge løsninger: Begge løsninger tilgodeser aktiviteter og steder til at 'hænge ud' for børnefamilier og unge, især i området omkring Ingrid Jespersens Gymnasieskole, ved at lave fortovsudvidelser og omdannelse af pladserne.

Cykelgadeløsning: Der etableres flexzoner, hvilket øger fleksibiliteten.

GADENS EGENART:

Begge løsninger: Begge forslag giver mulighed for at styrke identiteten på den østlige strækning ved at binde Nordre Frihavsgade bedre sammen på tværs af Strandboulevarden.

Cykelgadeløsning: Cykelgaden og de foreslåede udvidelser af fortove med beplantning vil styrke Nordre Frihavsgades identitet og forstærke 'Pariserstemningen' og rollen som 'Lillebror' til Østerbrogade med små butikker, som i højere grad vil

kunne bemærkes og opleves ved det lave hastighedsniveau, som cykelgaden medfører. Hævede flader og fortovsudvidelser ved skolen og pladserne vil medvirke til at understrege gadens knækkede forløb og karrestruktur. Den blandede trafik med større prioritet for cyklister og lav hastighed vil skabe optimale betingelser for at styrke liv og variation og reducere de ulemper, som opleves af cyklisterne i dag.

Strøggadeløsning: Strøggaden og de foreslåede udvidelser af fortove med beplantning vil løfte Nordre Frihavsgade. Dog hænger forskudte kørebaneløb og skråparkering ikke naturligt sammen med gadens funktion og oplevelse som strøggade. Den blandede trafik med lav hastighed giver et godt udgangspunkt for mere liv og variation og reducerer nogle af de ulemper, som opleves i dag.

HANDEL:

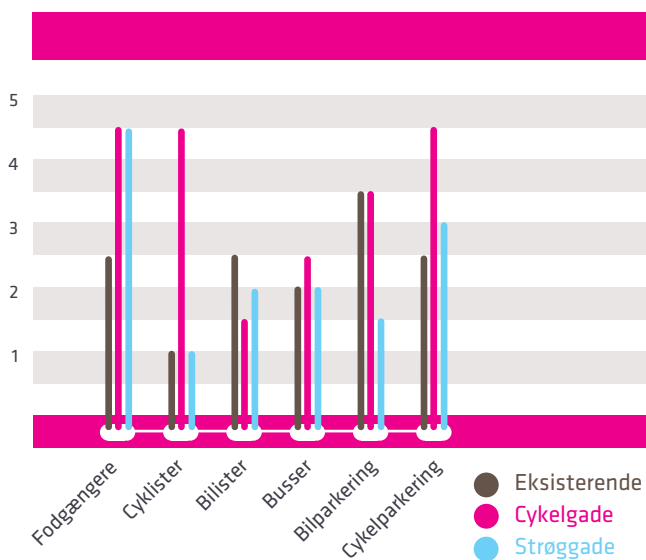
Cykelgadeløsning: Udeservering og butiksudstillinger får bedre muligheder gennem fortovsudvidelser og –sanering, flexzoner samt omdannelse af pladserne. Parkeringen i gaden opretholdes med det nuværende antal pladser i de foreslåede flexzoner til gavn for handelslivet i forhold til at betjene kunder samt ift. varelevering.

Strøggadeløsning: Udeservering og butiksudstillinger understøttes gennem fortovsudvidelser og omdannelse af pladserne. Parkeringen i gaden reduceres imidlertid meget i forslaget, hvilket ikke tilgodeser handelslivets mulighed for at betjene kunder og varelevering i samme grad som cykelgaden.

RENHOLD:

Begge løsninger: Ved pladser og fortovsudvidelser placeres tilstrækkeligt med affaldskurve.

TRAFIK

FODGÆNGERE:

Begge løsninger: I begge løsninger forbedres fodgængerens fremkommelighed på langs og på tværs af gaden. Krydsningsmuligheder styrkes ved lav fart og fortovsudvidelser, hvilket tilgodeser mere spredt krydsning for fodgængerne på Nordre Frihavsgade.

Cykelgadeløsning: Tiltagene i denne løsning er foruden fortovsudvidelser en sanering af belægning og inventar samt flexzone langs fortovet.

Strøggadeløsning: Tiltagene i denne løsning er fortovsudvidelser og forskudte kørebaner.

CYKLISTER:

Cykelgadeløsning: Cykelfremkommelighed og -sikkerhed prioriteres højt med cykelgadeløsningen. Den blandede trafik med parkering, busser og biler får bedre mulighed for at blive afviklet med lav fart og mindre risiko for potentielle konflikter/uheld. Dette tilgodeser den forventede vækst i cykeltrafikken bl.a. grundet den styrkede adgang til havnen (tunnel under banen).

Strøggadeløsning: Cykelfremkommelighed og -sikkerhed prioriteres kun marginalt med strøggadeløsningen. Den blandede trafik med parkering, busser og biler får lidt bedre mulighed for at blive afviklet med lav fart og mindre risiko for potentielle konflikter/uheld. Skråparkeringen, forskudte kørebaner og prioriteringen af biltrafikken kan dog øge cyklisterens utryghed. Dette tilgodeser kun i mindre grad den forventede vækst i cykeltrafikken bl.a. grundet den styrkede adgang til havnen (tunnel under banen).

BILISTER:

Cykelgadeløsning: Biltrafikken fartsdæmpes til 20 km/t på hele strækningen med hævede flader og skiltning. Forslaget kan medvirke til at mindske antallet af gennemkørende bilister vha. fartsdæmpningen. Nordre Frihavsgade vil forblive åben for biltrafik, som tilpasses bymiljøet. En evt. reduktion i gennemkørende trafik (op til 30 % af biltrafikken) forventes overflyttet til Classensgade, Århusgade og Strandboulevarden samt til grønne, miljøvenlige transportformer (gang og kollektiv transport).

SAMLET KONKLUSION

Forvaltningen vurderer, at cykelgadeløsningen bedst imødekommer de lokale ønsker og behov for Fremtidens Nordre Frihavnsgade, som omverdensinddragelsen har afdækket.

Løsningen sikrer en fastholdelse af bilparkering og kørsel i begge retninger med en efterspurgt hastighedsbegrænsning, hvor cyklisterne prioriteres på kørebanen. Der bliver mulighed for øget byliv med fortovsudvidelser, samtidig med at tilgængeligheden på fortove forbedres ved at flytte cykelparkeringspladser ud i flexzonen. Derudover får eleverne fra Ingrid Jespersens Gymnasieskole får et allokeret byrum.

Flexzonens fleksibilitet gør det muligt fremadrettet at tilpasse Nordre Frihavnsgade til nye behov. På nuværende tidspunkt kan flexzonen håndtere træer, varelevering, cykel- og bilparkering samt butiksudstillinger, udeservering eller deciderede markedsdage.

Cykelgadeløsningen vil understøtte Nordre Frihavnsgades egenart med det unikke butiksliv og "Pariserstemning", samtidig med at en stor del af omverdenens ønsker for fremtiden opfyldes.

Strøggadeløsning: Samme effekt som cykelgadeløsningen – dog med en fartgrænse på 30 km/t, og den gennemkørende trafik reguleres kun gennem fartdæmpningen. Det forventes ikke, at bilister med denne løsning overflyttes til cykling, idet forholdene for cyklister ikke forbedres betydeligt.

BUSSER:

Begge løsninger: Buslinje 3A spiller fortsat en vigtig rolle for Nordre Frihavnsgade og for Bynet 2019, som planlægges, når Metro Cityringen åbner. For begge løsninger gælder det, at bussernes regularitet forbedres, som følge af sammenlægningen af stoppestederne ved Hobrogade og Strandboulevarden til Melchior Plads (op til 20 sek. kan spares i rejsetid pr. bus). Herudover kan 3As rejsetid optimeres i krydset ved Østbanegade.

Cykelgadeløsning: Forslaget vil som minimum fastholde den nuværende rejsehastighed.

Strøggadeløsning: Forslaget vil formentlig kunne fastholde den nuværende rejsehastighed. Skråparkeringen er dog ikke en optimal løsning ift. bustrafikken.

BILPARKERING:

Cykelgadeløsning: Samlet set fastholdes det nuværende antal parkeringspladser på strækningen (i alt 158 pladser). I dagtimerne reduceres kundeparkering og varelevering med 15 pladser, som foreslås konverteret til flexparkering (dvs. cykelparkering i dagtimerne). Forslaget giver dog tilstrækkelige parkeringsmuligheder med de foreslåede flexzoner.

Strøggadeløsning: Op til 92 parkeringspladser forventes nedlagt til fordel for cykelparkering, byrum og beplantning. Dette vurderes i underkanten ift. det aktuelle behov på Nordre

Frihavnsgade. Såfremt fortovene reduceres lokalt med 1 m ved skråparkeringslommerne, vil det være muligt at bevare flere pladser, dog ikke i samme grad som cykelgadeløsningen.

CYKELPARKERING:

Cykelgadeløsning: Der tilvejebringes ca. 150 cykelparkeringspladser ekstra i dagtimerne gennem udvidelse af flexparkeringsordningen og op til 200 permanente cykelparkeringspladser, som placeres i flexzonen samt på fortovsudvidelse og pladser. Sidstnævnte i det omfang det kan forenes med muligheder for ophold, byliv samt leg og aktivitet. Herved tilgodeser forslaget i høj grad det aktuelle cykelparkeringsbehov i Nordre Frihavnsgade.

Strøggadeløsning: Der tilvejebringes ca. 200 cykelparkeringspladser, som kan placeres ved fortovsudvidelser. Derved kan forslaget kun i nogen omfang tilgodes det aktuelle cykelparkeringsbehov.

TRAFIKSTØJ:

Begge løsninger: I begge løsninger vil lavere fart, mindre gennemkørende trafik og støjdæmpende belægning ved pladserne mindske trafikstøj og oplevede støjgener for beboere.

PLADSERNE PÅ NORDRE FRIHAVNSGADE

De to pladser, Melchiors Plads og Victor Borges Plads, betragtes af mange, der færdes jævnlige på Nordre Frihavnsvej, som to tiltrængte heller på gadens lange og til tider hektiske stræk. Dette idéoplæg kommer fortrinsvis med bud på gadens udformning, men da mange har bemærket pladsernes udtalte betydning for gadens rum, indgår disse også i undersøgelsen af, hvad Nordre Frihavnsvej kan indeholde i fremtiden. Forvaltningen vurderer, at Melchiors Plads har det største uudnyttede bylivspotentiale i Fremtidens Nordre Frihavnsvej.

MELCHIORS PLADS

Melchiors Plads betegnes af de fleste som en plads med uudnyttet potentiale. Der er træer, bænke, et toilet og en forhøjning til vand – men udeserveringen er det eneste, der virkelig bliver rost. Få lokale sidder ofte på bænkene, hvor de selv har fået opsat borde og medbringer parasoller til dagens øl, men ikke alle naboerne kan se charmen i denne form for byliv.

Generelt går ønskerne på at skabe rammerne for noget mere byliv til alle aldersgrupper og alle typer af mennesker. Gymnasieeleverne vil gerne have et sted, hvor de har lyst til at hænge ud om eftermiddagen, børnene ønsker en legeplads med mulighed for at købe slik og fodre dyr. Alle ønsker flere træer og en mere aktiv plads, hvor der foruden muligheder for ophold også er

markedsdage, musikarrangementer eller andre skiftende aktiviteter, der kan lokke folk ned i denne lidt mere stille del af Nordre Frihavnsvej. Enkelte skolebørn har foruden legeredskaber og dyr foreslået, at der anlægges nyttehaver.

Der er potentiale for en æstetisk plads med endnu mere grønt, der samtidig har gode forhold for udeservering og plads til leg. Træerne må gerne understøtte oasen, som en form for afskærmning fra gadens trafik. Flere har desuden foreslået en særlig belysning eller flere farver for at gøre pladsen unik og stemningsfyldt.

VICTOR BORGES PLADS

De fleste betegner pladsen som hyggelig, selvom den ikke opleves som helt så velfungerende som fx Bopa Plads, der nævnes som et godt eksempel på et attraktivt byrum. En af udfordringerne er, at en del af dem, der bruger pladsen til ophold eller som fodgænger, generes af krydsende cyklister, der tager en smutvej over pladsen.

Victor Borges Plads fik sit navn i 2002, men mange savner pladsens "lokale" navn Hjerterpladsen og irriteres af statuen af Victor Borge, der endnu ikke er annekteret af lokalsamfundet. Mange er glade for den tiltagende udeservering, der finder sted på pladsens nordside. De adspurgte mener, at restauranterne bidrager positivt til det sparsomme liv på pladsen. Bænken rundt om træet er ligeledes populær, hvorimod den nuværende beplantning langs stålhegn opleves som ucharmerende, ligesom der er delte meninger om bustoppestedets placering i udkanten af pladsen mod Nordre Frihavnsvej.

Der er udtalte ønsker om, at Victor Borges Plads i fremtiden officielt får sit kaldenavn Hjerterpladsen. Det er også håbet, at de tiltag, der måtte komme, kan generere mere liv og udnytte det potentiale, mange ser i pladsen i kraft af dens centrale placering på Nordre Frihavnsvej. Pladsen skal fortsat fungere som helle for forbipasserende og skabe gode rammer for både ophold, byliv og udeservering. Der er et yderligere ønske om flere træer på og omkring pladsen, selvom en enkelt gerne vil have lavere træer end i dag. Derudover er der et udtrykt ønske om adskillelse af trafikanterne på pladsen.

ALTERNATIVE LØSNINGSFORSLAG

Forvaltningen har i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende idéoplæg undersøgt en række alternative løsningsforslag for Fremtidens Nordre Frihavsgade. Idéerne er opstået i omverdensinddragelsen, men er ikke blevet vurderet egnet som potentielle løsningsforslag og er derfor ikke medtaget i dette idéoplæg.

Forvaltningen har afholdt en intern tværfaglig workshop som et led i vurderingen af løsningsforslagenes konsekvenser, ligesom der er afholdt møder med Økonomiforvaltningen, Movia og Politiet. Følgegruppen og styregruppen har desuden givet forvaltningen mandat til ikke at beskrive disse løsningsforslag i forbindelse med budgetforhandlingerne.

CYKELSTI

Mange har i løbet af omverdensinddragelsens aktiviteter udtrykt ønske om cykelstier, idet den største udfordring på Nordre Frihavsgade i dag er den oplevede tryghed for cyklister. Under omverdensinddragelsen kunne besøgende i dialogbutikken stemme på cykelstier, som noget man ønskede bevaret eller mere eller mindre af. Det galdt også 39 andre elementer fra gaden. Cykelsti blev en klar vinder af ønsker til udbredelse, men det var fx ikke muligt at vælge cykelgade, da det ikke er et eksisterende element i gaden.

Bredden på Nordre Frihavsgade begrænser dog muligheden for en fremtidig indretning med cykelsti. Den undersøgte løsning ville medføre nedlæggelse af over halvdelen af den eksisterende

parkering, ligesom fortovsbredden skulle mindskes, hvilket vil forringe muligheden for byliv, og tilgængeligheden for gadens fodgængere vil blive forværret. Løsningen vil godt nok sikre en cykelsti, men en smal cykelsti, hvor der er risiko for, at cyklisterne alligevel vælger kørebanen for at kunne komme hurtigt frem.

Forvaltningens vurdering af cykelstiløsningen er derfor, at det vil forringe forholdene for stort set alle gadens trafikanter, og gadens egenart vil blive forringet. Ydermere er løsningen omkostningstung. Følgegruppen understregede, at de ikke ser en grund til at præsentere dette forslag for politikerne.

ENSRETNING

Flere deltagere har igennem processen foreslået at ensrette Fremtidens Nordre Frihavsgade for på den måde at bibeholde biltrafikken om end mindske antallet af biler og dermed skabe plads til cyklister og byliv.

Løsningen gav gode muligheder for skråparkering og en fleksibel udnyttelse af det ekstra vejareal. Udfordringerne ved

at ensrette gaden er løsningens konsekvenser for områdets trafikafvikling generelt, idet modstrømstrafikken skal ledes ad andre veje. Dette gælder også buslinje 3A, hvilket Movia og Økonomiforvaltningen vurderer vil være en kraftig forringelse af den kollektive trafikbetjening af Nordre Frihavsgade til gene for buspassagererne og de lokale beboere. Løsningen vil derfor kræve en modstrømsbusbane, hvilket også er blevet undersøgt.

En modstrømsbus- og cykelbane i den vestlige ende mod Trianglen vil gøre gaden forvirrende og uoverskuelig for trafikanter. Derudover vil løsningen betyde, at biler ledes ned i de mere stille sidegader, herunder Randersgade, der er en skolevej. Det finder forvaltningen ikke hensigtsmæssigt. Ydermere medfører en modstrømsbusbane, at der ikke bliver et fleksibelt areal, som oprindeligt var formålet med en ensretning.

Forvaltningen vurderer derfor ikke, at en ensretning af Nordre Frihavsgade er en god løsning for gaden.

GÅGADE

En del deltagere har haft et ønske om, at Fremtidens Nordre Frihavsgade skal være helt uden biltrafik.

Forvaltningen har ikke undersøgt denne mulighed nærmere ud fra en anerkendelse af, at især de erhvervsdrivende har understreget en frygt for gadens fremtid, hvis biltrafikken mindskes eller ligefrem fjernes. Alle er enige om at understøtte de små erhvervsdrivende, da de i høj grad er en del af gadens kvaliteter og identitet. Da en så drastisk ændring også vil ændre gadens egenart, har forvaltningen ikke vurderet denne løsning som et muligt alternativ.

OMVERDENSINDDRAGELSE INTERESSENTERNES HOLDNINGER

Følgende er en beskrivelse af de forskellige interessenters holdning til Fremtidens Nordre Frihavsgade, som har dannet udgangspunkt for de tre gennemgående temaer, der har været afgørende for de præsenterede løsningsforslag.

BRUGERNE AF GADEN

Der er i projektet ikke skelnet mellem beboere og brugere af gaden. Generelt oplever denne gruppe gaden som attraktiv på grund af den gode stemning, varierede små butikker og bylivet. Gruppen har dog opfattelsen af, at bylivet ebber ud omkring Melchior's Plads og ned mod Østbanegade. Den største udfordring er bilernes hastighed og den utryghed, der opleves, når man cykler på Nordre Frihavsgade. Flere forsøger helt at undgå at cykle i gaden især i følgeskab med børn. Varelevering i anden position giver kaotiske situationer, og mange ser cykelstier som den mest oplagte løsning. Krydsning af gaden til fods opleves også som en udfordring, da bilisterne ikke respekterer fodgængerfeltet uden lysregulering. Flere oplever udfordringer i forhold til tilgængelighed på fortovet, hvor skilte, cykler og elever ved Ingrid Jespersens Gymnasieskole gør det svært at være fodgænger – ikke mindst med barnevogn eller rollator. Beboere i nørområdet efterspørger flere langtidsparkeringspladser, mens flere brugere understreger den gode busforbindelse i gaden. Derudover er varelevering, cigaretskodder og hundeefterladenskaber blevet problematiseret med et ønske om flere skraldespande, ligesom der er et stort ønske om mere grønt i gaden.

Det er altafgørende for brugerne af gaden, at erhvervslivet understøttes, da butikkerne er en vigtig kilde til gadens liv og stemning. Derfor understreger nogle, at der ikke må ske drastiske ændringer – andre mener, at bylivet godt kan bibeholdes og muligvis styrkes med mindre biltrafik.

ERHVERVSDRIVENDE

De erhvervsdrivende understregede den gode og travle stemning i gaden. Dette kendetegnes blandt andet ved de mange små selvstændige erhvervsdrivende, der kender nabobutikken og gerne hjælper hinanden, selvom mange ikke er organiseret i handelsstandsforeningen. Der er et entydigt ønske om at øge livet i den stille ende, da det er særligt udfordrende at have adresse der. I forhold til trafikken er der enighed om at sænke hastigheden, men når det kommer til mængden af trafik, deler de erhvervsdrivende sig i to lejre. En del ønsker at understøtte biltrafikken så meget som muligt, da de har en del kunder i bil og derfor et stort behov for korttidsparkering (evt. i et underjordisk parkeringsanlæg). Den anden gruppe ønsker at mindske biltrafikken for at få endnu mere liv på fortovet og gøre plads til de mange cyklister. På tværs af disse holdninger har flere

foreslået at holde markedsdage et par gange om året, hvor gaden lukkes helt for trafik, så alle kan rykke ud i gaden med en bod. Workshopen endte med et stort ønske om at genetablere deres egen handelsstandsforening, og en del af deltagerne var åbne over for en undersøgelse af, hvordan deres kunder transporterer sig selv.

BØRN OG UNGE

Børnene, der har deltaget i projektet, har især ønsket sig en legeplads og dyr på Melchior's Plads eller i gaden generelt. Tegningerne udtrykker et generelt ønske om øget aktivitet, uanset om det er en parkourbane, et klatrestativ eller en gyngesving. De vil gerne have flere farver, mulighed for at købe slik og lege med dyr, som fx kunne være kaniner i bur. Mange børn har i det hele taget tegnet dyr. Børnene har også tegnet bænke til de ældre, mad til hunde og toiletter. Enkelte har desuden tegnet en cykelsti på deres tegning. Foruden skoleprojektet er der i alt lavet 200 tegninger i dialogbutikken, der udover utydelige kruseduller illustrerer emnerne: det grønne og byliv, fodgængere, trafik, cyklister og udeservering.

De unge 1. g'ere på Ingrid Jespersens Gymnasieskole havde hæftet sig ved den udprægede støj i gaden og havde derfor foreslået at begrænse biltrafikken i gaden. Løsningerne var lavet til tre forskellige strækninger og varierede fra en cykelgade med nedsat hastighed, ensretning af gaden til en bro hen over Strandboulevarden for at forbinde de to ender og samtidig skabe et nyt byrum i højden. Den sidste strækning ned til Østbanegade omdannes til en gågade med træer og lanterner. På Melchior Plads var der forslag til et særligt siddemøbel for unge og et springvand, der kan bruges til skøjtebane om vinteren. Der var stort fokus på bæredygtige løsninger, så belysningen skal drives af små vindmøller, mens grønne tage og belægningen på fortov og vejbaner skal afhjælpe vandet fra skybrud og dæmpe støjen.

To sjetteklasser har desuden lavet modeller og beskrevet Fremtidens Nordre Frihavsgade. De har arbejdet med alt fra en tunnel til biler og busser under gaden, underjordisk parkering til brug af en fleksibel zone, der muliggør cykelsti i dagstimerne, mens der er parkering i aften og nattetimerne. Nogle har lavet fodgængerovergange på hver side af Netto og ved Ingrid Jespersens Gymnasieskole, mens andre har adskilt cyklister fra ophold på pladserne.

ORGANISEREDE INTERESSETER OG FØLGEGRUPPEN

Under en workshop for skolebestyrelsen på Heibergskole gik det op for deltagerne, at de på trods af deres fælles udgangspunkt og fokus ikke havde en fælles holdning til spørgsmålet om trafik – nogle så gerne en reduktion af biltrafikken, mens andre understregede vigtigheden af at bevare trafikken, som den er i dag. Derudover problematiserede de især muligheden

for at krydse gaden, varelevering og hastigheden på biler.

Følgegruppen, der har fulgt processen og løbende kommet med input, har talt om cykelstier og shared space for at finde gode løsninger til de trafikale udfordringer, der er på gaden i dag. Selvom opfattelsen er, at den lidt kaotiske tilstand generelt medfører, at folk tager hensyn til hinanden, så opleves bilernes hastighed som for høj. Der er ligeledes udfordringer med tilgængeligheden på fortovet, hvor der blandt andet er en udfordring med efterladte cykler. Derudover har følgegruppen udtrykt ønske om støjreducerende asfalt i gaden.

Den særlige belægning ved Victor Borges Plads fungerer ifølge nogle dårligt og bør derfor ikke udbredes yderligere. Flexcykel-parkeringen er en succes foran Ingrid Jespersens Gymnasieskole og foreslås derfor udbredt ved både Brugsen og Netto, hvor behovet for cykelparkering er presserende.

På det afsluttende følgegruppemøde, var der enighed blandt medlemmerne om, at den bedste løsning er at ændre Nordre Frihavsgade til en cykelgade med kørsel tilladt. Årsagen er, at denne løsning nedlægger færrest parkeringspladser, øger trygheden for cyklisterne i gaden, samtidig med at fortovene bliver forbeholdt fodgængerne, idet der etableres yderligere cykelparkering og anlægges et areal til skoleeleverne foran Ingrid Jespersens Gymnasieskole.

METODER OMVERDENSDINDDRAGELSE

Følgende er en beskrivelse af de anvendte metoder til den omfattende omverdensinddragelse

FAGLIGE REGISTRERINGER

Starten på projektet blev indledt ved, at forvaltningen udførte en arkitektonisk egenartsanalyse, en byrumsanalyse og en antropologisk analyse af Nordre Frihavsgade. Den arkitektoniske egenartsanalyse udføres ved en gennemgang af gaden, hvor de eksisterende forhold registreres. Registreringerne suppleres i egenartsanalysen med faktuelle oplysninger om alt fra historik til øvrige planer for området. Byrumsanalysen udarbejdes ud fra et værktøj, der fokuserer på forskellige emner som tilgængelighed, byliv og tryghed. Den antropologiske analyse er udarbejdet på baggrund af 92 interviews med beboere, brugere og erhvervsdrivende i Nordre Frihavsgade. Disse faglige registreringer blev brugt som forberedelse til den øvrige omverdensinddragelse og som baggrundsviden i analysefasen.

FØLGEGRUPPE

Igennem hele processen har en følgegruppe fulgt udviklingen og løbende givet deres holdninger til kende i fire afholdte møder, som også indeholdt en workshop. Følgegruppen bestod af følgende organiserede interessenter: Østerbro Lokaludvalg, Østerbro Handelsstandsforening, Fodgængerforbundet, Cyklistforbundet, Ældrerådet, FDM samt rektor fra Ingrid Jespersens Gymnasieskole, der er placeret på Nordre Frihavsgade.

DIALOGBUTIK

Fra den 21. marts til den 21. maj 2015 fungerede en container på Victor Borgers Plads som dialogbutik for forbipasserende. Dialogbutikken var bemanded i åbningstiderne, der på mandage og tirsdage var fra kl. 15-17, onsdage og torsdage fra kl. 10-12 og lørdage fra kl. 10-14, dog med undtagelse af helligdage i perioden. De ca. 2100 besøgende i dialogbutikken har benyttet forskellige metoder til at give deres holdninger til kende. På en planche med billeder af de eksisterende elementer i gaden kunne besøgende stemme på de tre vigtigste ting at bevare og tre ting, man ønskede ændret ved et plus eller minus. Børnene kunne tegne tegninger, hvis de ikke selv stemte eller satte klistermærker med idéer på et stort oversigtskort uden på containeren. Foruden muligheden for en dialog med medarbejderne, har flere besøgende udfyldt et kommentarkort med enten specifikke geografiske kommentarer til gaden eller ønsker af mere generel karakter. Der er også formuleret såkaldte valgplakater med holdninger, som har hængt synligt uden for containeren i åbningstiden.

LØRDAGSEVENT

Lørdag den 25. april blev dialogbutikken udvidet til hele pladsen. Her blev projektets slogan "Sæt ord på gaden" brugt i bogstaveligste forstand med et rimeværksted og tegneværksted, ligesom der blev produceret flere valgplakater og kommentarkort. Som opsamling på dagen satte Per Vers ord på dagen med en rap på baggrund af de mange input. Der var ca. 550 deltagere på dagen, disse er inkluderet i de 2100 besøgende i dialogbutikken.

WORKSHOP FOR DE ERHVERVSDRIVENDE OG 60+

Der blev afholdt halvanden times workshop for de erhvervsdrivende i Nordre Frihavsgade, hvor 21 deltog. Forvaltningen delte personligt en invitation ud til de erhvervsdrivende i stueetagen, mens de liberale erhverv fik invitationen omdelt med bud. De ældre på 60+ blev inviteret til en to timers workshop, hvilket blev annonceret i lokalavisen, i dialogbutikken og hos Nabo Østerbro, der er et værested for ældre i lokalområdet. 8 deltog i denne workshop. På begge workshops vendte deltagerne gadens værdier, hvorefter de tegnede udfordringer og ønsker til gaden ind på store kort.

SKOLEINDDRAGELSE

En privatskole har adresse på Nordre Frihavsgade, mens 3 folkeskoler ligger i distriktet. Alle fire skoler blev opfordret til at bruge projektet i deres undervisning i foråret 2015. Forvaltningen holdt en times oplæg om byudvikling for en gymnasieklasse på Ingrid Jespersens Gymnasieskole. Eleverne lavede i løbet af deres temauged modeller og synopses om Fremtidens Nordre Frihavsgade. Modellerne blev præsenteret for forvaltningen og efterfølgende udstillet i dialogbutikken. Derudover har forvaltningen modtaget mails med beskrivelser af to sjeteklassers projekter for gaden samt en valgfagselev fra ottende klasse. På Skolen ved Strandboulevarden tegnede to børnehaveklasse og en første klasse deres forslag til Melchior's Plads efter et oplæg om byudvikling fra forvaltningen. På Heibergskolen deltog skolebestyrelsen i en times workshop afholdt af forvaltningen.

TEMAVANDRING

Forvaltningen havde planlagt tre temavandringer med fokus på henholdsvis tilgængelighed, trafik og byrum. Temavandringerne blev annonceret til en lørdag fra 10-12, en tirsdag fra 17-19 og en torsdag fra 10-12. Man skulle tilmelde sig, hvilket gjorde forvaltningen i stand til at aflyse de to første vandringer på grund af for få tilmeldinger. Torsdag den 21. maj gennemførtes en temavandring med 3 deltagere.

DIGITAL INDDRAGELSE

I hele projektperioden har der været mulighed for at følge udviklingen samt at blive orienteret om aktiviteter på Facebooksiden "Fremtidens Nordre Frihavsgade". Det blev i alt til 709 "likes", mens rækkevidden har været noget større gennem brug af annoncering. Der har været tre opslag på siden om ugen i de to måneder, hvor omverdensinddragelsen blev gennemført. Igennem hele perioden har der været en god stemning på siden.

Sideløbende kørte en konkurrence på Instagram, hvor man med #nordrefrihavsgade og #sætordpågaden ved posting af billeder fra gaden eller med inspiration fra andre steder kunne vinde biografbilletter. Instagramkontoen har fået 102 følgere i projektperioden, og i alt 116 billeder er indgået i konkurrencerne. Det er især børn og unge, der har deltaget i konkurrencen på Instagram.

Projektet har haft en side på portalen "Bliv Hørt" og har derudover modtaget mails i en postkasse. Der er i alt modtaget 40 henvendelser.

HØRING

Nærværende idéoplæg har ikke været i en egentlig høring, idet løsningsforslagene er udarbejdet på baggrund af en omfattende omverdensinddragelse. Følgegruppen er dog blevet præsenteret for forslagene i slutningen af juni og blev i samme forbindelse opfordret til at sende deres holdninger til idéoplægget, hvilke vedhæftes som bilag til budgetnotatet.

DELOPSAMLINGER OMVERDENSINDDRAGELSEN

Der er løbende blevet samlet op på de forskellige aktiviteter i den omfattende omverdensinddragelse for Fremtidens Nordre Frihavsgade. Disse dokumenter vedhæftes ikke som bilag, men kan rekvireres.

Følgende dokumenter findes:

- Opsamling på omverdensinddragelse (dialogbutik og digitale medier) ved 2+1
- Opsamling fra workshop for de erhvervsdrivende
- Opsamling fra workshop for 60+
- Opsamling fra workshop for skolebestyrelsen på Heibergskolen
- Opsamling fra workshop for følgegruppen
- Opsamling fra temavandring
- Høringssvar fra postkasse og Bliv Hørt
- Høringssvar fra Lokalrådet på Østerbro
- Opsamling på skoleprojekterne

**FREMTIDENS
NORDRE FRIHAVNSGADE**
- Et idéoplæg

Idéoplægget er udarbejdet af
Teknik- og Miljøforvaltningen, Byens Fysik
Center for Nye Anlægsprojekter
Udvikling af anlægsprojekter

Design: TMF Grafisk Design
Foto: ViaTrafik, 2plus1 og Københavns Kommune

København 2015

TMxx. Bilag 2. Opsamling på omverdensinddragelse og baggrund for den anbefalede løsning

Hovedparten af borgernes ønsker sigter mod at gøre en god gade bedre ved at styrke den særlige lokale stemning på Nordre Frihavnsgade, som opfattes mindre hektisk end Østerbrogade. Omverdensinddragelsen har samtidig vist, at borgernes interesser for en sanering falder inden for de følgende tre temaer:

- Trafik
- Tilgængelighed
- Byrum

Der efterspørges bedre forhold og sikkerhed for cyklisterne samt bedre tilgængelighed for fodgængerne på fortovene. Byrums- og bylivskvaliteterne vægtes ligeledes højt, og der efterspørges mere begrønning og flere opholdsmuligheder. Det er et udtalt ønske, at Nordre Frihavnsgade i fremtiden vil kunne tiltrække aktiviteter, der åbner op for en øget anvendelse af gaden. Eksempelvis i form af markedsdage, musik og aktiviteter for børn og unge.

Det er overvejende borgernes holdning, at biltrafikken fylder for meget. Ønsket er, at de negative gener fra biltrafikken nedbringes, og at biltrafikken underordnes byrums-kvaliteter og tilgængelighed. Det skal dog ske med hensyntagen til, at gaden fortsat skal være åben for biler.

På baggrund af omverdensinddragelsen har Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejdet et idéoplæg, der beskriver to scenarier for en helhedsorienteret renovering af Nordre Frihavnsgade. Idéoplægget ”Fremtidens Nordre Frihavnsgade” er vedlagt som bilag 1.

De to scenarier er:

1. Nordre Frihavnsgade som cykelgade med en smal vejprofil, bred parkerings/fleksibelzone i hver side, fastholdelse af fortovsbredder, antallet af bilparkeringspladser fastholdes på det nuværende niveau, nedsættelse af hastigheden til 20 km/t og tilførsel af 200 ekstra cykelparkeringspladser. Herudover kan det prioriteres at anvende 15 bilparkeringspladser til cykelparkering i dagtimerne, hvilket vil tilføre yderligere 150 cykelparkeringspladser.
2. Nordre Frihavnsgade med en smal vejprofil, skråparkering skiftevis fra side til side, reduktion af antallet af bilparkeringspladser med 87, tilførsel af 200 ekstra cykelparkeringspladser og nedsættelse af hastigheden til 30 km/t.

Begge scenarier kan kombineres med renoveringer af henholdsvis Melchior's Plads og Victor's Borges Plads.

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at scenarie 1 samlet set rummer de bedste muligheder for at imødekomme borgernes ønsker til en renovering af Nordre Frihavsgade. En nærmere beskrivelse af scenarie 2 er derfor fravalgt i dette budgetnotat, men fremgår af bilag 1: ”Fremtidens Nordre Frihavsgade – Et idéoplæg”.

Begge scenarier har været forelagt Københavns Politi, MOVIA og projektets følgegruppe: Østerbro Lokaludvalg, Østerbro Handelsforening, Ældrerådet, Dansk Cyklist Forbund, Fodgængerforbundet og Ingrid Jespersens Gymnasieskole. Der har været bred enighed om at pege på scenarie 1 som grundlag for en videre projektudvikling.

Udover de to beskrevne scenarier har Teknik- og Miljøforvaltningen undersøgt en række andre scenarier. Disse forslag er i dialog med ovenstående interessenter blevet fravalgt. Det drejer sig om ensretning af dele af gaden, etablering af smalle cykelstier og gågade på delstrækninger.

TMxx Idéoplæg: Forbedringer i Vendersgadekvarteret

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Indre By

Lokalitet/Adresse
Vendersgade, Israels Plads, Rømersgade og Linnésgade

Baggrund

Anvendelsen af Vendersgadekvarteret og området omkring Israels Plads har ændret sig i de seneste år, hvor der har været en markant stigning i brugen af byrummet. For at sikre, at området udvikles og drives i en retning, der er gavnlig for både borgere, brugere og erhvervsliv, er der behov for at udarbejde et idéoplæg, som kan danne grundlag for beslutninger om den videre udvikling af området.

Indhold

Idéoplægget skal fungere som en masterplan for området og skal indeholde to-tre scenarier for forbedringer af Vendersgadekvarteret samt prisoverslag for de forskellige scenarier. Oplægget skal udvikles på baggrund af visionen Fællesskab København i samspil med borgere, erhvervsliv og lokaludvalg. Idéoplægget udvikles på baggrund af denne proces, og derfor kan de konkrete indsatser ikke på forhånd fastlægges. Men det forventes, at arbejdet med idéoplægget vil indeholde følgende:

- Registrering af den nuværende trafiksituation og brug af gaderummet samt en vurdering af den fremtidige trafikafvikling i området herunder sikre skoleveje og parkering.
- Afdækning af hvordan der kan skabes bedre cykelparkering og øget begrønning, samt hvordan bylivet, det lokale handelsliv og det rekreative potentiale kan øges.
- Undersøgelse af de driftsmæssige udfordringer, samt hvordan muligheden for at nedlægge parkeringspladser kan indtænkes i indretningen af byrummet.
- Bud på helhedsorienterede byrumsløsninger, så der skabes større sammenhæng mellem Israels Plads og Nørreport Station.
- Prototypetest og afprøvning af fleksible cykelparkingsløsninger.
- Samspil med relevante lokale interessenter, herunder borgere, erhvervsliv og lokaludvalg.
- Beskrivelse og prissættelse af idéoplæggets forslag til konkrete tiltag.

Idéoplægget skal både forholde sig til et scenarie, hvor der fortsat er biltrafik i Vendersgade og et scenarie, hvor Vendersgade fredeliggøres for biltrafik. Såfremt der bevilliges midler til at etablere Vendersgade som cykelgade, jf. budgetnotatet ”Bedre forhold for cyklister – Torvegade, og Nørregadekorridoren”, indsnævres kørebanen på Vendersgade og fortovene gøres bredere, mens biltrafikken bibeholdes i et begrænset omfang. Etableres Vendersgade som cykelgade, skal idéoplæggets scenarier tage højde for dette og understøtte, at Vendersgade og kvarteret som helhed forbedres både trafikalt og byrumsmæssigt.

I idéoplægget skal igangværende og kommende initiativer i området indtænkes. HOFOR skal bl.a. lægge fjernvarme i kvarteret i perioden 2018-2021, hvilket giver mulighed for at ændre på vejprofilen på Vendersgade, når der alligevel skal graves. På grund af vejbelægningens stand forventes det samtidig, at der skal findes en midlertidig løsning for slidlaget frem til HOFOR’s opgravning af Vendersgade. Endvidere er Nørre Farimagsgade udpeget til skybrudsvej i Klimatilpasningsplanen, og flere veje i Vendersgadekvarteret er udpeget til grønne veje.

Herudover skal mulighederne for partnerskaber med lokale aktører undersøges. Dette indebærer bl.a., at cykelparkeringsløsningerne skal udvikles og afprøves i samarbejde med private samarbejdspartnere i det allerede eksisterende områdepartnerskab.

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Idéoplæggets indsatser skal understøtte visionerne i Fællesskab København om, at københavnernes skal opholde sig 20 % mere i byens rum i 2025, at 70 % af københavnernes er tilfredse med mulighederne for cykelparkering i 2025 og at 75 % af københavnernes oplever København som en grøn by i 2025.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Idéoplæg for forbedringer i Vendersgadekvarteret	- Muligheder for byrumsmæssige forbedringer. - Muligheder for øget byliv. - Muligheder for mere bynatur. - Muligheder for øget sammenhængskraft i området.
Prototypetest af cykelparkeringsløsninger	- Nyudviklede cykelparkeringsløsninger.
Beskæftigelseseffekt (0,5 mio. kr.)	0,6 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,5 mio. kr. i perioden 2016-2017. Idéoplægget forventes færdiggjort i maj 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/1)	Anlæg 2016-2017
Idéoplæg for forbedringer i Vendersgadekvarteret	500

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukomplexer, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,5 mio. kr. i perioden 2016-2017.

Tabel 3. Anlægsudgifter

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Udarbejdelse af idéoplæg	200	300				500	500*
Anlægsudgifter i alt	200	300				500	500*

Udarbejdelsen af idéoplægget forventes igangsat i oktober 2016 og færdiggjort i maj 2017. Teknik- og Miljøudvalget vil få forelagt idéoplægget i maj 2017, således at de foreslåede tiltag kan indgå i forhandlingerne om budget 2018.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2016
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Maj 2017

Henvisninger

Optimeringsplan Cykelby 2025, Nørregadekorridoren, Teknik- og Miljøudvalget den 24. august 2015.

<https://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/24082015/edoc-agenda/df4a3cc9-4e84-4cdc-aed5-bd06f5ebdd76/d94cae1a-c647-4b8b-935d-920fb0f76124>

TMxx Idéoplæg: Forbedringer på Islands Brygge

10. juni 2016

Baggrund

Havneparken på Islands Brygge er et af byens mest besøgte rekreative arealer om sommeren og har et stigende antal besøgende med et markant slid til følge. Havneparken blev anlagt i 1995, og der er nu brug for at afdække, hvordan byområdet Islands Brygge fortsat kan håndtere de mange besøgende samt bevare sin funktionalitet. Der er derfor behov for et idéoplæg, som kan beskrive behov, tendenser og muligheder for rekreativ og grøn udvikling samt aktuelle og fremtidige behov for optimering af trafikafvikling, drift og renholdelse.

Indhold

Teknik- og Miljøforvaltningen foreslår, at der gennemføres en forundersøgelse med inddragelse af borgere, erhvervsliv og lokaludvalg. Undersøgelsen skal munde ud i et samlet idéoplæg, der skal indeholde:

- Kortlægning af områdets brug og indretning.
- Fremskrivning af områdets behov.
- Beskrivelse af udfordringer i forhold til brug, trafikafvikling og drift.
- Forslag til nyindretning og renovering af området i forhold til bydelens behov.
- Forslag til optimering af driften.

Forslagene til nyindretning og renovering skal adressere behovene i området både på kort og på længere sigt og kan f.eks. vedrøre særlige trafiktiltag, flere toiletter, faciliteter til ophold, leg og aktivitet samt bedre cykelparkering. Idéoplægget skal også indeholde en prissætning af forslagene og af den optimerede drift af området.

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Formålet med undersøgelsen er at afdække behovet for forbedringer og ændringer af de fysiske forhold samt at sikre et grundlag for en økonomisk forsvarlig og effektiv drift.

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Amager Vest

Lokalitet/Adresse
Islands Brygge

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Idéoplæg om forbedringer af Islands Brygge	- Mere viden om områdets behov og interesser. - Grundlag for nærmere projektudvikling af en reno- vering. - Grundlag for en optimering af driften af området.
Beskæftigelseeffekt (0,7 mio. kr.)	0,8 årsværk

Note: Beskæftigelseeffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,7 mio. kr. i perioden 2016-2017. Idéoplægget forventes færdiggjort i december 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2016-2017
Idéoplæg om forbedringer på Islands Brygge	700

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,7 mio.kr. i perioden 2016-2017.

Tabel 3. Anlægsudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Idéoplæg	100	600				700	700*
Anlægsudgifter i alt	100	600				700	700*

Undersøgelsen forventes igangsat i oktober 2016, og idéoplægget forventes færdiggjort i december 2017. Undersøgelsens omfang bevirker, at der skal gennemføres et udbud af opgaven, som vurderes at tage minimum fire måneder. Gennemførelse af selve undersøgelsen skal omfatte borgerinddragelse, som forventes at være relativt tidskrævende, ligesom der eventuelt skal foretages interviewundersøgelser. På den baggrund forventes undersøgelsen først at kunne afsluttes i december 2017.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Oktober 2016
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2017

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

TMxx Flere træer til København (Cover)

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 flere træer. Som led i realiseringen af planen for de 100.000 træer vil forvaltningen udarbejde treårige prioriteringsplaner med konkrete forslag til træplantninger. Både træpolitikken om målet om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Indhold

Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet i alt 13 budgetnotater, der indeholder konkrete forslag til udmøntning af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer. Forslagene udgør første led i realiseringen af planen for de 100.000 træer og skal sikre, at der allerede i 2017 plantes nye træer. Budgetnotaterne indeholder dels forslag til hvor der kan plantes flere træer i hver af Københavns 10 bydele og dels to tværgående forslag til plantning af hhv. partnerskabstræer i forbindelse med skybrudshåndtering på private fællesveje samt ikoniske skolegårdstræer og miniskove til børnehaver og vuggestuer. Endvidere indeholder budgetnotaterne et forslag til kortlægning af byens træer.

Økonomi

Projekterne har estimerede anlægsudgifter på i alt 42,9 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojekterne tilføres afledte driftsudgifter på samlet 2,4 mio. kr. årligt ved fuld indfasning i 2018. Den overordnede økonomi for de 13 budgetnotater fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Antal træer, der plantes (brutto*)	Anlæg 2017-2018	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfas- ning
Partnerskabstræer ifm. skybrudshåndtering på private fællesveje	300-400**	2.000	0
Ikoniske skolegårdstræer og miniskove til børnehaver og vuggestuer <i>(15 ikoniske skolegårdstræer og 50 miniskove)</i>	515-615**	1.712	90
Flere træer i Vanløse <i>(270 parktræer og 75 gadetræer)</i>	345	5.832	420
Flere træer i Bispebjerg <i>(240 parktræer, 20 gadetræer samt partnerskabstræer)</i>	275- 290**	3.831	281
Flere træer i Brønshøj-Husum <i>(250 parktræer)</i>	250	1.295	201
Flere træer på Østerbro <i>(201 parktræer og 55 gadetræer)</i>	256	4.324	311
Flere træer på Nørrebro <i>(55 parktræer og 30 skovtræer)</i>	85	595	56
Flere træer i Amager Øst <i>(310 parktræer og 50 gadetræer)</i>	360	8.507	410
Flere træer i Amager Vest <i>(190 byskovtræer, 30-60 partnerskabstræer og 50 parktræer)</i>	270-300**	1.316	51
Flere træer på Vesterbro/Kgs. Enghave <i>(60 gadetræer)</i>	60	5.136	120
Flere træer i Valby <i>(200 parktræer, 30-60 partnerskabstræer og 15 gadetræer)</i>	245-275**	2.782	50
Flere træer i Indre By <i>(20 parktræer)</i>	65	4.044	110
Kortlægning af træer	-	1.500	300
I alt	3.026-3.301**	42.874	2.400

* Det er bruttotilførslen af træer, der er opgjort, da det ikke er muligt at angive nettotilførslen, idet der løbende fjernes træer, der f.eks. er døde, syge, udsat for hærværk eller i forbindelse med en foryngelse af den eksisterende beplantning.

** Der er i budgetnotaterne om partnerskabstræer angivet et spænd i antallet af træer, da der ved partnerskabstræer afsættes en pulje af midler til partnerskabstræer – og ikke et eksakt antal træer.

TMxx Partnerskabstræer ifm. skybrudshåndtering på private fællesveje og private grønne arealer

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Alle bydele

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en ti-årig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

København står overfor en stor opgave med at klimatilpasse byen. Teknik- og Miljøforvaltningen samarbejder med HOFOR om, at skybrudssikre København på både kommunale veje og private fællesveje. Dette budgetnotat omhandler en udmøntning af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer i forbindelse med skybrudshåndtering af København.

Indhold

I forbindelse med skybrudssikring af de private fællesveje og private grønne arealer oplever Teknik- og Miljøforvaltningen en efterspørgsel fra de private grundejere, som udviser interesse i at skabe grønne løsninger, men som ikke har midlerne til det. Københavns Kommune kan bidrage til dette arbejde ved at sikre gadetræer på de private fællesveje og private grønne arealer, hvor borgere arbejder med skybrudssikring. HOFOR har ikke mulighed for at levere denne ydelse, og grundejerne har ofte ikke midlerne til at plante robuste gadetræer. Derfor vil det være attraktivt for grundejerne at indgå i et partnerskab med kommunen om at plante gadetræer og træer på grønne arealer.

Der ønskes derfor midler til følgende:

- En partnerskabspulje på i alt 1,7 mio. kr., der kan finansiere indkøb og levering af træer til private grundejere i forbindelse med skybrudshåndtering af private fællesveje og private grønne arealer.

- 0,3 mio. kr. til finansiering og levering af ca. 200 partnerskabstræer på udvalgte private fællesveje, hvor HOFOR allerede har indgået partnerskabsaftale med private grundejere.

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Dette tiltag understøtter princippet fra Københavns Kommunes træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København via partnerskaber med private grundejere, samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Indsatsen understøtter derudover skybrudssikringen af København og styrker samspillet mellem klimatilpasning, bynatur og byrum .

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Partnerskabstræer ifm. skybrudshåndtering af private fællesveje og private grønne arealer	- København gøres til en grønnere by.
Beskæftigelseseffekt (2,0 mio. kr.)	2,4 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,0 mio. kr. i perioden 2017-2019. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2019.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Anlæg 2017-2019
Partnerskabstræer ifm. skybrudshåndtering af private fællesveje og private grønne arealer	2.000

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,0 mio. kr. i perioden 2017-2019. Partnerskabstræer kræver ikke afledte serviceudgifter, da det er modtageren af partnerskabstræet, der skal varetage plejen af træet.

Anlægsudgiften er beregnet ud fra, at et partnerskabstræ koster 100-10.000 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægsprisen til projektledelse, da projektet kan gennemføres sammen med det eksisterende projekt vedrørende partnerskabstræer fra budget 2016.

Tabel 3. Anlægsudgifter

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Projektledelse		49	49	36		134	134*
- Udførelse		651	651	564		1.866	1.866*
Anlægsudgifter i alt		700	700	600		2.000	2.000*

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat i januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til december 2019.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt fra	December 2019

Tidligere afsatte midler

I budget 2016 blev der afsat midler til partnerskabstræer.

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budget 2016					1.100	1.500	
Afsatte midler i alt					1.100	1.500	

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget
den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdfe548/31cff922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Ikoniske skolegårdstræer og miniskove til børnehaver og vuggestuer

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Alle bydele

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder forslag til plantning af ikoniske træer i skolegårde og etablering af en række miniskove til børnehaver og vuggestuer.

Indhold

Byens institutioner og skoler rummer et stort potentiale for at plante flere træer i København og dermed skabe nye grønne byrum. Centralt placerede træer i skolegårde kan have en særlig identitetsskabende og ikonisk betydning for en skole. Udover at træet kan have en række nyttige funktioner som f.eks. at skabe læ og skygge, så kan de ikoniske træer i skolegårde fungerer som naturlige samlingspunkter for skolens elever.

Størstedelen af Københavns Kommunes børnehaver har på grund af deres placering ikke daglig adgang til skov og grønne områder. Der er derfor et stor behov for at skabe nye grønne åndehuller i forbindelse med institutionerne. Træerne i skolegårde, børnehaver og vuggestuer vil give børnene mulighed for at opleve årstidernes skiften, skabe rum for leg og læring samt sikre børn adgang til grønt i hverdagen.

Budgetnotat indeholder derfor to forslag til, at der plantes nye ikoniske træer i udvalgte skolegårde i København, og at der plantes miniskove på udvalgte børnehavers udearealer. Forslagene kan gennemføres uafhængigt af hinanden og er udarbejdet i samarbejde med Børne- og Ungeforvaltningen.

1. Ikoniske skolegårdstræer

Der udvælges 15 skoler, hvor der er plads til at plante et ikonisk skolegårdstræ. Projektet indebærer plantning af 15 ikoniske træer, som hver koster 5.000 kr.

2. Miniskove til børnehaver og vuggestuer

Der udvælges 50 børnehaver og vuggestuer, hvor der er mulighed for at etablere en miniskov. Hver miniskov består af 10-12 små træer. Projektet indebærer plantning af ca. 50 miniskove, som hver koster 15.000 kr.

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

De to delaktiviteter understøtter princippet fra Københavns Kommunes træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København, samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. De to delaktiviteter vil samlet set bidrage til, at København opleves som en grønnere by.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
1. Ikoniske skolegårdstræer	- Generel forskønnelse af skolegårdene og ny identitet til skolegårdene. - Øget kendskab, forståelse og tilknytning til naturen blandt københavnske skolebørn. - Flere af byens skolegårde har offentlig adgang og træerne vil mange steder komme alle byens borgere til gode og bidrage til, at København opleves som en grøn by.
2. Miniskove til børnehaver og vuggestuer	- Sikret adgang til grønt for børn i børnehaver og vuggestuer. - Øget kendskab, forståelse og tilknytning til naturen for københavnske institutionsbørn samt rum for leg og læring.
Beskæftigelseseffekt (1,7 mio. kr.)	2,1 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har en estimerede anlægsudgifter på i alt 1,7 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter 0,05 mio. kr. i 2017 og 0,09 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træerne. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2018.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2017-2018	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Ikoniske skolegårdstræer og miniskove til børnehaver og vuggestuer	1.712	90
1. Ikoniske skolegårdstræer	856	30
2. Miniskove til børnehaver og vuggestuer	856	60

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Delaktiviteternes anlægsperiode kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,7 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,05 mio. kr. i 2017 og 0,09 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træerne.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/1)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>1. Ikoniske skolegårdstræer</i>							
- Projektledelse		28	28			56	56*
- Udførelse		400	400			800	800*
<i>2. Miniskove</i>							
- Projektledelse		28	28			56	56*
- Udførelse		400	400			800	800*
Anlægsudgifter i alt		856	856			1.712	1.712*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>1. Ikoniske skolegårdstræer</i>							
- Pleje af træer		15	30	30	30	105	
<i>2. Miniskove</i>							
- Pleje af træer		30	60	60	60	210	
Afledte serviceudgifter i alt		45	90	90	90	315	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Sourcingstrategi' (1 %) og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 1,1 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Delaktiviteterne forventes fysisk igangsat fra januar 2017 og forventes ibrugtaget løbende frem til december 2018.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2018

Flere forvaltninger/udvalg

Bevillingen placeres under Børne- og Ungdomsudvalget.

Tabel 5. Fordeling mellem udvalg på styringsområde

Udvalg <i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Styrings- område	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
Børne- og Ungdomsudvalget	Anlæg		856	856			1.712
Børne- og Ungdomsudvalget	Service		45	90	90	90	315
I alt			901	946	90	90	2.032

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdf548/31cff922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Flere træer i Vanløse

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Vanløse

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder konkrete forslag i Vanløse i forhold til udmøntning af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Vanløse er en af de bydele i København, der har mange træer, sammenlignet med andre bydele. De fleste træer findes imidlertid på private arealer, mens andelen af træer på de kommunale arealer er relativ lille. Det samlede kronedække for bydelen er 17 %, hvoraf kun 5 % er fra træer på kommunale arealer. Budgetnotatet indeholder derfor to forslag til delaktiviteter, hvor der med fordel kan plantes træer på kommunale arealer i Vanløse. Forslagene kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

1. Flere træer i Vanløses parker og små grønne arealer

Bydelen har en række grønne arealer. Mange af disse arealer fungerer som vigtige grønne åndehuller i hverdagen. For at sikre en løbende udskiftning af træer og således fastholde den grønne kvalitet og dermed brugen af de grønne arealer, er der på flere af disse arealer behov for en opgradering af den eksisterende beplantning. Derfor foreslås følgende:

- 50 parktræer på Damhusengen og langs Damhussøen, der skal plantes som et supplement til den eksisterende beplantning.

- 100 parktræer i Krogebjergparken, der skal plantes som et supplement til den eksisterende beplantning.
- 20 parktræer i Rødkildeparken, som skal indplantes i det eksisterende skovbryn.
- 50 parktræer i Grøndalsparken, der skal plantes som et supplement til den eksisterende beplantning.
- 20 parktræer på Mor-Barn-Pladsen, der skal plantes som et supplement til den eksisterende beplantning.
- 10 parktræer (primært æbletræer) på græsarealet ved Hillerødgade.

2. Træer ved Grøndalscenteret

Grøndalscenteret i Vanløse har dagligt ca. 3.000 besøgende. En stadig stigende del af de besøgende benytter Grøndalscenteret udendørs fritidsfaciliteter. Der har ikke været mulighed for at fokusere på udvikling af beplantning til de nye udendørs faciliteter. Der kan derfor med fordel plantes et antal træer ved Grøndalscenteret, som dels kan øge kvaliteten i den udendørs beplantning og dels kan skabe vigtige grønne rammer for ophold, læ og skygge for de nye udendørs funktioner, som Grøndalscenteret tilbyder. Derfor foreslås følgende:

- 25 gadetræer etableret i den brede vejrabat langs Tomsgårdsvej.
- 50 gadetræer til træplantninger på parkeringsarealer og suppleret af eksisterende trærækker.
- 20 parktræer og blomstrende buske i forbindelse med eksisterende og kommende fritidsaktiviteter.

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

De to delaktiviteter understøtter princippet fra Københavns Kommunes træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Delaktiviteterne vil desuden understøtte målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by. De to delaktiviteter vil samlet set bidrage til, at københavnere vil opleve Vanløse som en grønnere bydel.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
1. Flere træer i Vanløses parker og små grønne arealer	- Fastholdelse af den grønne kvalitet og dermed brugen af de grønne arealer i Vanløse.
2. Træer ved Grøndalscenteret	- Øget kvalitet i den udendørs beplantning. - Vigtige grønne rammer for ophold, læ og skygge for de nye udendørs funktioner.
Beskæftigelseseffekt (5,8 mio. kr.)	7,0 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 5,8 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,20 mio. kr. i 2017 og 0,42 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Anlæg 2017	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer til Vanløse	5.832	420
<i>1. Flere træer i Vanløses parker og små grønne arealer</i>	<i>1.605</i>	<i>250</i>
<i>2. Træer ved Grøndalscenteret</i>	<i>4.227</i>	<i>170</i>

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Delaktiviteternes anlægsperiode kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 5,8 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,20 mio. kr. i 2017 og 0,42 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til drift og pleje af træerne.

Anlægs- og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et gadetræ har en samlet anlægspris på 20.000-125.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 2.000 kr. Et parktræ har en samlet anlægspris på 1.000-20.000 kr. og en plejepris pr. træ år på 1.000 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægsprisen til projektledelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>1. Flere træer i Vanløses parker og små grønne arealer</i>							
- Projektledelse		105				105	105*
- Udførelse		1.500				1.500	1.500*
<i>2. Træer ved Grøndalscenteret</i>							
- Projektledelse		277				277	277*
- Udførelse		3.950				3.950	3.950*
Anlægsudgifter i alt		5.832				5.832	5.832*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>1. Flere træer i Vanløses parker og små grønne arealer</i>							
- Pleje af træer		125	250	250	250	875	
<i>2. Træer ved Grøndalscenteret</i>							
- Pleje af træer		70	170	170	170	580	
Afledte serviceudgifter i alt		195	420	420	420	1.455	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige "Flere træer"- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget 'Længere planlægningshorisont' ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen forventer en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Projektet forventes fysisk igangsat fra januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2017

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

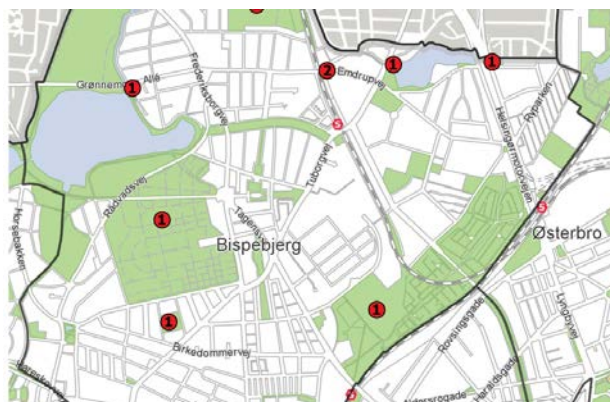
<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdf548/31cf922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Flere træer i Bispebjerg

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel	
Bispebjerg	

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder konkrete forslag i Bispebjerg i forhold til en udmøntning af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Bispebjerg indeholder en lang række små og store grønne arealer, hvor der er potentiale for nye træplantninger. Derudover er der flere offentlige og private veje, hvor der også er behov for træplantninger. Budgetnotatet indeholder derfor tre forslag til delaktiviteter, hvor der med fordel kan plante træer på konkrete arealer. Forslagene kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

1. Flere træer på Bispebjergs grønne arealer

Bydelen har en række grønne arealer, hvoraf mange fungerer som vigtige grønne åndehuller i hverdagen. For at fastholde den grønne kvalitet og dermed brugen af de grønne arealer, er der på flere af disse arealer behov for en opgradering af beplantningen. Derfor foreslås følgende:

- 10 parktræer på Degnestavnen, som plantes i små lunde for at skabe bedre opholdsmuligheder.
- 5 parktræer på Rørsangervej legeplads, som fordeles på legepladsen for at skabe skygge og give karakter til pladsen.
- 15 parktræer i Emdruphøve, som plantes i små grupper og lunde.
- 20 parktræer i Lersøparken, som plantes i små grupper og lunde.
- 100 parktræer (heraf er størstedelen æbletræer) i Lersøgrøften, hvor der etableres en æblelund.

- 20 parktræer på Rismosevej, hvor den eksisterende beplantning skal suppleres.
- 10 parktræer i KFUM Parken, hvor den eksisterende beplantning skal suppleres.
- 30 parktræer på Bomhus plæne, hvor den eksisterende beplantning skal suppleres.
- 30 parktræer og 200 byskovtræer på Bispebjerg Kirkegård.

2. Gadetræer langs Emdrupvej

Emdrupvej strækker sig fra Frederiksborgvej til Lyngbyvej. Vejprofilen er bred og har stort set ingen gadetræer og opleves derfor bar og forblæst. Ved at udnytte 10-meterzonen og udvalgte gadehjørner til træplantninger, vil der være mulighed for at plante ca. 20 træer på denne strækning uden det vil kræve nedlæggelse af parkeringspladser. Derfor foreslås følgende:

- 20 gadetræer på udvalgte gadehjørner og i forbindelse med udvalgte parkeringsbånd på Emdrupvej.

3. Partnerskabstræer i Fuglekvarteret

Områdefornyelse i Fuglekvarteret i Bispebjerg fortsætter frem til 2017 og har særlig fokus på bynatur og begrønning. Da en stor del af Fuglekvarterets veje er private fællesveje, skal der anvendes partnerskabstræer for at der bliver plantet træer på kvarterets veje og øvrige grønne småarealer. Områdefornyelsens sekretariat i Fuglekvarteret oplever i stigende grad efterspørgsel efter partnerskabstræer. For at opnå succes med partnerskabstræer – særligt partnerskabstræer som gadetræer – er det nødvendigt at inddrage erfaringer fra områdefornyelsen, der kan skabe den fornødne kontakt til potentielle modtagere af partnerskabstræer. Indsatsen fra Områdefornyelsens sekretariat kobles tæt til det eksisterende projekt med bevilling til partnerskabstræer og til områdefornyelsens eksisterende indsatser. Derfor foreslås følgende:

- En pulje til partnerskabstræer i Fuglekvarteret på 0,1 mio. kr.

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

De tre delaktiviteter understøtter princippet fra Københavns Kommunes Træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Delaktiviteterne vil samlet set bidrage til, at Københavnerne vil opleve Bispebjerg som en grønnere bydel, hvilket understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
1. Flere træer på Bispebjergs grønne arealer	- Flere træer til Bispebjergs grønne arealer vil skabe læ, skygge og opholdsrum og vil øge kvaliteten og dermed brugen af de grønne arealer.
2. Gadetræer langs Emdrupvej	- Gadetræer har en positiv effekt på åbne vejprofiler, og derfor vil træplantninger langs Emdrupvej bidrage til at gøre vejen mere grøn og langt mere velproportioneret og dermed forbedre betingelserne for bylivet. Derudover har gadetræer på en vej som Emdrupvej en trafikdæmpende effekt.
3. Partnerskabstræer i Fuglekvarteret	- Modtagerne af partnerskabstræerne vil via deres engagement bidrage til at gøre København til en grønnere by.
Beskæftigelseseffekt (3,8 mio. kr.)	4,6 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 3,8 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,16 mio. kr. i 2017 og 0,28 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2017	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer i Bispebjerg	3.831	281
1. Flere træer på Bispebjergs grønne arealer	1.584	241
2. Gadetræer langs Emdrupvej	2.140	40
3. Partnerskabstræer i Fuglekvarteret	107	

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Delprojekternes anlægsperioder kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 3,8 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,16 mio. kr. i 2017 og 0,28 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træerne.

Anlægs- og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et gadetræ har en samlet anlægspris på 20.000-125.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 2.000 kr. Et parktræ har en samlet anlægspris på 1.000-20.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 2.000 kr. Et byskovtræ har en samlet anlægspris på 15-500 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 5 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægsprisen til projektledelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/1)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>1. Flere træer på Bispebjergs grønne arealer</i>							
- Projektledelse		104				104	104*
- Udførelse		1.480				1.480	1.480*
<i>2. Træer langs Emdrupvej</i>							
- Projektledelse		140				140	140*
- Udførelse		2.000				2.000	2.000*
<i>3. Partnerskabstræer i Fuglekvarteret</i>							
- Projektledelse		7				7	7*
- Udførelse		100				100	100*
Anlægsudgifter i alt		3.831				3.831	3.831*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>1. Flere træer på Bispebjergs grønne arealer</i>							
- Pleje af træer		121	241	241	241	844	
<i>2. Gadetræer langs Emdrupvej</i>							
- Pleje af træer		40	40	40	40	160	
Afledte serviceudgifter i alt		161	281	281	281	1.004	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige "Flere træer"- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget 'Længere planlægningshorisont' ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen forventer en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Delaktiviteterne forventes igangsat fra januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2017

Tidligere afsatte midler

I budget 2016 blev der afsat midler til partnerskabstræer.

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budget 2016					1.100	1.500	
Afsatte midler i alt					1.100	1.500	

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

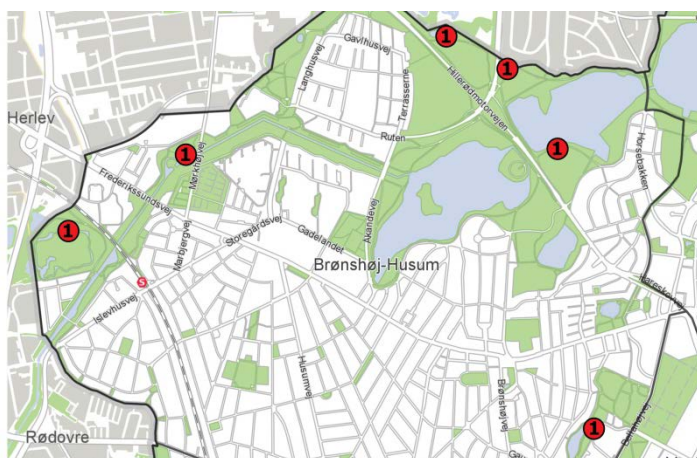
Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdf548/31cff922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Flere træer i Brønshøj-Husum

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Brønshøj/Husum

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder et konkret forslag i Brønshøj-Husum i forhold til en udmøntning af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Budgetnotatet indeholder et forslag til, hvor der med fordel kan plantes træer på konkrete arealer i Brønshøj-Husum.

Flere træer i Bispebjergs parker og naturområder

Den Ydre Fæstningsring udgør en stor og vigtig del af Københavns grønne arealer og i særdeleshed af Brønshøj-Husums grønne arealer. I forlængelse af Fæstningsringen er der tilknyttet en række naturområder som Kagsmosen, Gyngemosen og Utterslev Mose. For at disse naturområder forbliver interessante og fortsat kan tilbyde gode naturoplevelser for byens borgere, er det vigtigt at naturkvaliteten forbliver høj. Derfor er det nødvendigt at foretage en løbende foryngelse af den eksisterende beplantning. Derfor foreslås følgende:

- 50 byskovtræer i Degnemosen, som skal indplantes i et skovbryn.
- 50 parktræer på Vestvolden, hvor den eksisterende beplantning skal suppleres.
- 50 parktræer i Kagsmosen som plantes i randen af de eksisterende byskovtræer som supplement.
- 30 parktræer i Gyngemosen, hvor den eksisterende beplantning skal suppleres.

- 30 parktræer i Grønnemosen, hvor der skal foretages en foryngelse af en eksisterende beplantning.
- 40 parktræer i Utterslev Mose, hvor den eksisterende beplantning skal suppleres.

Den overordnede risikovurdering er, at projektet er relativt ukompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet understøtter princippet fra Københavns Kommunes Træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Projektet vil samlet set bidrage til, at Københavnerne vil opleve Brønshøj-Husum som en grønnere bydel, hvilket understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Flere træer i Brønshøj-Husum parker og naturområder	- Øget kvalitet og dermed brug af de grønne områder.
Beskæftigelseeffekt (1,3 mio. kr.)	1,6 årsværk

Note: Beskæftigelseeffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,3 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2017 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes ibrugtaget december 2017

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/1)	Anlæg 2017	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer i Brønshøj-Husum	1.295	201

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Delaktiviteternes anlægsperiode kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,3 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,1 mio. kr. i 2017 og 0,2 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træerne.

Anlægs og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et parktræ har en samlet anlægspris på 1.000-20.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 1.000 kr. Et byskovtræ har en samlet anlægspris på 15-500 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 5 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægsprisen til projektledeelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Projektledelse		85				85	85*
- Udførelse		1.210				1.210	1.210*
Anlægsudgifter i alt		1.295				1.295	1.295*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
- Pleje af træer		101	201	201	201	704	
Afledte serviceudgifter i alt		101	201	201	201	704	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggetweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige "Flere træer"- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget 'Længere planlægningshorisont' ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen forventer en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat i januar 2017 og ibrugtaget i december 2017.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2017

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2015-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

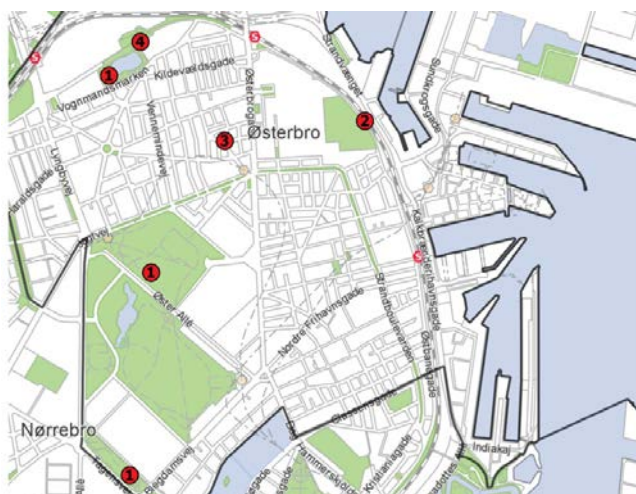
Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdf548/31cff922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Flere træer på Østerbro

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Østerbro

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 flere træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder konkrete forslag på Østerbro i forhold til en udmøntning af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Østerbro har et trækronedække på 4,9 % på de kommunale arealer og er dermed en af de bydele i København, som procentvis har færrest træer på kommunale arealer. Budgetnotatet indeholder derfor fire forslag til delaktiviteter, hvor der med fordel kan plantes træer på konkrete kommunale arealer i bydelen. Forslagene kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

1. Flere træer i Østerbros parker (Fælledparken, Amorparken, Fredens Park og Kildevældsparken)

Østerbro har en række parker, herunder byens mest besøgte park Fælledparken. I parkerne forsvinder der løbende en del af de store træer, da de enten rammes af sygdom eller er i fare for at vælte under en storm. I både Fælledparken, Amorparken, Fredens Park og Kildevældsparken er der derfor behov for at plante nye parktræer, der kan vokse sig store og flotte, da en vigtig del af det at besøge byens parker er, at opleve de store træer. Derfor foreslås følgende:

- 120 parktræer i Fælledparken, hvoraf de 100 er stedsegrønne træer.
- 50 parktræer i Amorparken og Fredens Park.

- 10 parktræer i Kildevældsparken som opfølgning på eksisterende udviklingsplan.

2. Træer langs cykelstien Svanemølleruten

Østerbro rummer flere nyanlagte cykelstier, herunder Svanemølleruten langs B 93's baner, som ligger meget udsat vindmæssigt. De mange cyklister vil derfor vil nyde godt af mulighed for lægivende træer. Derfor foreslås følgende:

- 25 gadetræer langs cykelstien Svanemølleruten på strækningen mellem B93's boldbaner og Kalkbrænderivejen.

3. Gul zone: Gadetræer ifm. vejoverdragelse på Østerbro

I forbindelse med udvidelse af parkeringszonen gennemføres der pr. 1. januar 2017 en vejoverdragelse af private fællesveje til kommunale veje. Vejoverdragelsen indebærer også overtagelse af en række små pladser og brede grønne midterarealer, hvor der i dag kun er sporadisk gadebeplantning. Ved at udnytte disse arealer og udvalgte gadehjørner og vejstrækninger, vil det være muligt at plante flere træer i disse områder uden nedlæggelse af parkeringspladser. Derfor foreslås følgende:

- 25 gadetræplantninger på gadehjørner, på udvalgte vejstrækninger og på områdets små pladser og midterarealer på Østerbro

4. Træer i Kildevældsskolen

På Kildevældsskolen er der igangsat en helhedsrenovering af skolen, som forventes igangsat i januar 2017. Der er kun i begrænset omfang tænkt plantning af træer ind i helhedsrenoveringsprojektet. Kildevældsskolen deler matrikelskel med Kildevældsparken, som er en meget anvendt park. Ved at plante små lunde af træer i overgangszonen mellem skolen og parken, vil parkoplevelsen blive trukket ind i skolen, og skolen vil åbne sig op mod omverdenen. Derudover har skolens fritidsordning et udeareal, som ligger åbent og eksponeret for solen. For at skabe bedre opholdsmuligheder på arealet ønskes der flere træer. Disse træplantninger koordineres både med helhedsrenoveringen af skolen og med etableringen af kulturcentret ved Kildevældsskolen. Derfor foreslås følgende:

- Etablering af tre lunde med 5 parktræer i hver i overgangszonen mellem park og skolegård.
- 6 parktræer på arealet ved skolens fritidsordning.
- 5 mindre gadetræer i forbindelse med skolens indgangsparti.

Forslaget er aftalt og koordineret med både Børne- og Ungdomsforvaltningen samt Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede bortset fra delaktivitet 3 om gadetræer i forbindelse med vejoverdragelse på Østerbro, som er kompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

De fire delaktiviteter understøtter princippet fra Københavns Kommunes Træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København, samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Delaktiviteterne vil samlet set bidrage til, at kø-

benhaverne vil opleve Østerbro som en grønnere bydel, hvilket understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
1. Flere træer i Østerbros parker	- Flere træer i Østerbros parker vil skabe læ, skygge og opholdsrum og vil øge kvaliteten og dermed brugen af de grønne områder.
2. Træer langs cykelstien Svanemølleruten	- Bepantningen giver læ for cyklisterne og bidrager til oplevelsen af at bevæge sig igennem et grønt område.
3. Gul zone: Gadetræer ifm. vejoverdragelse på Østerbro	- Træerne vil give områderne en grøn og levende atmosfære, så byen opleves som en grønnere by.
4. Træer i Kildevældsskolen	- Begrønning af skolegården medvirker bl.a. til mere fysisk aktivitet blandt eleverne, bedre læringsrum, mulighed for læ og skygge, læring om årstidernes skifte samt erfaring med bynatur. - Ved at plante træer i overgangszonen mellem skolen og parken vil skolen i højere grad end nu åbne sig op mod omverdenen til glæde for borgerne.
Beskæftigelseseffekt (4,3 mio. kr.)	5,2 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 4,3 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,17 mio. kr. i 2017 og 0,31 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til august 2018.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/1)	Anlæg 2017-2018	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer på Østerbro	4.324	311
1. Flere træer i Østerbros parker	1.156	180
2. Træer langs cykelstien Svanemølleruten	1.338	50
3. Gul zone: Gadetræer ifm. Vejoverdragelse på Østerbro	1.338	50
4. Træer i Kildevældsskolen	492	31

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne 1, 2, 4 og 5 er relativt ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter. Delaktivitet 3 om gadetræer i forbindelse med vejoverdragelse på Østerbro vurderes at være kompliceret, da delaktiviteten skal koordineres med vejoverdragelsen af vejene og den efterfølgende renovering af udvalgte veje. Der er derfor afsat 10 % til uforudsete anlægsudgifter.

Delprojekternes anlægsperioder kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af byde-

lene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 4,3 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,17 mio. kr. i 2017 og 0,31 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træerne.

Anlægs- og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et gadetræ har en samlet anlægspris på 20.000-125.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 2.000 kr. Et parktræ har en samlet anlægspris på 1.000-20.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 1.000 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægsprisen til projektledelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>1. Flere træer i Østerbros parker</i>							
- Projektledelse		76				76	76*
- Udførelse		1.080				1.080	1.080*
<i>2. Træer langs cykelstien Svanemølleruten</i>							
- Projektledelse		88				88	88*
- Udførelse		1.250				1.250	1.250*
<i>3. Gul zone: Gadetræer ifm. vejoverdragelse på Østerbro</i>							
- Projektledelse		42	46			88	
- Udførelse		600	650			1.250	
<i>4. Træer i Kildenvældsskolen</i>							
- Projektledelse		32				32	32*
- Udførelse		460				460	460*
Anlægsudgifter i alt		3.628	696			4.324	2.986*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>1. Flere træer i Østerbros parker</i>							
- Pleje af træer		90	180	180	180	630	
<i>2. Træer langs cykelstien Svanemølleruten</i>							
- Pleje af træer		25	50	50	50	175	
<i>3. Gul zone: Gadetræer ifm. vejoverdragelse på Østerbro</i>							
- Pleje af træer		25	50	50	50	175	
<i>4. Træer i Kildenvældsskolen</i>							
- Pleje af træer		31	31	31	31	124	
Afledte serviceudgifter i alt		171	311	311	311	1.104	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige "Flere træer"- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget 'Længere planlægningshorisont' ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen forventer en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Delaktiviteterne forventes igangsat fra januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til august 2018.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Februar 2017
Anlægsprojektet forventes igangsat fra	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	August 2018

Flere forvaltninger/udvalg

Bevillingen vedrørende delaktivitet 1,2 og 3 placeres under Teknik- og Miljøudvalget. Bevillingen vedrørende træer til Kildevældsskolen (delaktivitet 4) placeres under Økonomiudvalget.

Tabel 5. Fordeling mellem udvalg på styringsområde

Udvalg <i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Styringsområde	2017	2018	2019	2020	I alt
- Teknik- og Miljøudvalget	Anlæg	3.136	696			3.832
- Teknik- og Miljøudvalget	Service	140	280	280	280	980
- Økonomiudvalget	Anlæg	492				492
- Økonomiudvalget	Service	31	31	31	31	124
I alt		3.799	1.007	311	311	5.428

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

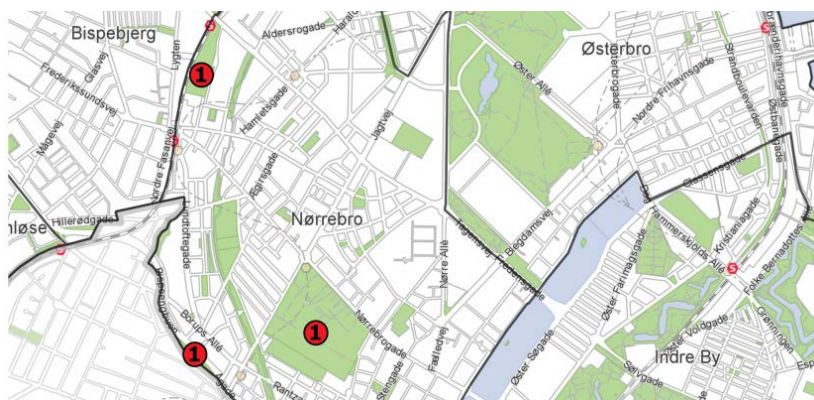
Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdf548/31cf922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Flere træer på Nørrebro

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Nørrebro

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder konkrete forslag på Nørrebro i forhold til udmøntningen af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Nørrebro er den bydel, som har færrest kvadratmeter offentligt tilgængeligt grønt areal pr. indbygger. Det er derfor vigtigt, at kvaliteten af de grønne arealer er høj. Tilstedeværelsen af særligt træer er med til, at en bydel opleves som grøn. Budgetnotatet indeholder derfor et forslag til, hvor der med fordel kan plantes træer på kommunale arealer på Nørrebro. Forslagene kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

Flere træer i Mimersparken, Ågadeparken og på Assistens Kirkegård

Nørrebro har en række grønne områder, der fungerer som vigtige rekreative opholdsrum. Der er flere af disse områder, hvor beplantningen kan styrkes ved plantning af flere træer, hvorved kvaliteten og dermed brugen af arealerne som grønne opholdsrum kan styrkes. Både Mimersparken og Assistens Kirkegård er arealer, som spiller en vigtig rolle for borgerne på Nørrebro, når der er brug for en pause i det hektiske byliv. Her kan flere træer være med til at skabe læ og opholdsrum samt forstærke kontrasten mellem færdsel på byens gader og ophold i bydelens grønne arealer. Ågadeparken fungerer i dag som en meget benyttet hundeløbegård, der ligger langs Åboulevarden. Parken indeholder kun spredt beplantning, og en øget beplantning vil udover skygge og læ også medvirke til visuelt at skærme for trafikken langs Åboulevarden.

Derfor foreslås følgende:

- 20 parktræer i Mimersparken, der skal plantes i små lunde for at skabe læ, skygge og ophold.
- 30 skovtræer og 20 parktræer på Assistens Kirkegård, hvor der skal foretages en fornyelse af den eksisterende beplantning.
- 15 parktræer i Ågadeparken, der skal plantes i små eksisterende lunde som supplement til eksisterende beplantning.

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet understøtter princippet fra Københavns Kommunes træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. De to delaktiviteter vil samlet set bidrage til, at københavnernes vil opleve Nørrebro som en grønnere bydel, hvilket understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnernes i 2025 oplever København som en grøn by.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Flere træer på Nørrebro (i Mimersparken, Ågadeparken og på Assistens Kirkegård)	- Mere læ, skygge og rare opholdsrum vil øge kvaliteten og dermed brugen af de grønne områder.
Beskæftigelseeffekt (0,6 mio. kr.)	0,7 årsværk

Note: Beskæftigelseeffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,6 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,03 mio. kr. i 2017 og 0,06 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2017	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer på Nørrebro	595	56

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Delaktiviteternes anlægsperiode kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne

antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 0,6 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,03 mio. kr. i 2017 og 0,06 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træerne.

Anlægs- og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et parktræ har en samlet anlægspris på 1.000-20.000 kr. og en plejepris pr. træ år på 1.000 kr. Et skovtræ har en samlet anlægspris på 15-500 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 5 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægsprisen til projektlejelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Projektering		39				39	39*
- Udførelse		556				556	556*
Anlægsudgifter i alt		595				595	595*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
- Pleje af træer		25	56	56	56	193	
Afledte serviceudgifter i alt		25	56	86	56	193	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige "Flere træer"- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget 'Længere planlægningshorisont' ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen forventer en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Delaktiviteterne forventes igangsat fra januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2017

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdfe548/31cff922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Flere træer i Amager Øst

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Amager Øst

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder konkrete forslag i Amager Øst i forhold til udmøntningen af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Amager Øst er en af de bydele i København, der procentvis har færrest træer, da 11 % af Amager Øst samlede areal er dækket af trækroner, mens det tilsvarende areal for Amager Vest til sammenligning er 24 %. Bydelen har samtidig en række grønne arealer, der fungerer som rekreative opholdsrum og som grønne transportkorridorer. Der er flere af disse arealer, hvor beplantningen kan styrkes ved plantning af flere træer. Budgetnotatet indeholder derfor tre forslag til delaktiviteter, hvor der med fordel kan plantes træer på kommunale arealer i Amager Øst. Forslagene kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

1. Træer i Amager Strandpark og på øvrige grønne arealer i Amager Øst

Amager Strandpark består primært af store åbne arealer. Plantning af træer kan derfor både skabe en variation i oplevelsen af landskabet samt skabe mulighed for læ og ophold. Lergravsparken er en vigtig lokal park, som indeholder flere karakteristiske trærækker. Særligt en af disse rækker er dog meget hullet og trænger til flere træer. Lergravsvej slutter i en cykelsti placeret på et græsareal. Ved at plante træer på arealet, kan denne del af cykelstien omdannes til en grøn korridor. Søstjernen er en hyggelig kolonihaveforening, hvor de omkransende arealer er kommunalt ejet.

Her vil en tilførsel af træer skabe en grøn ramme om kolonihaveforeningen. Derfor foreslås følgende:

- 200 parktræer i Amager Strandpark, der primært placeres ved Gammel Strand og ved Tiøren.
- 10 parktræer til genetablering af en delvis eksisterende Rønneallé i Lergravsparken.
- 10 parktræer til udplantning på det åbne græsareal, der forbinder Lergravsvej med Amager Strandvej via en cykelsti.
- 20 parktræer på de offentlige grønne arealer, der omkranser kolonihaveforeningen Søstjernen.

2. Træer langs cykelstien Amagerbanen

Supercykelstien Amagerbanen, der forventes anlagt i 2017, er et af byens første kombinerede supercykelsti- og klimatilpasningsprojekter. For at styrke oplevelsen af at passere gennem en grøn oase på cykel på denne strækning, kan der med fordel plantes flere træer. Ved at tilføre dette projekt flere træer, øges samtidig oplevelsen af, at klimatilpasningsprojekterne er vigtige bidragsydere til et grønnere København. Derfor foreslås følgende:

- 70 parktræer, der plantes på strækningen mellem Prags Boulevard og Lergravsvej i forbindelse med Supercykelstien Amagerbanen. Træplantningerne vil indgå som en del af det øvrige anlægsarbejde, og der søges kun midler til selve træerne.

3. Gadetræer langs Kastrupvej

Kastrupvej på Amager Øst er en mere end to kilometer lang vej med ganske få gadetræer. Borgerne i lokalområdet har i forskellige sammenhænge efterspurgt flere gadetræer. Ved at udnytte 10-meterzonerne og udvalgte gadehjørner til træplantninger vil det være muligt at plante ca. 50 træer på denne strækning. Derfor foreslås følgende:

- 50 gadetræer på gadehjørner og i forbindelse med parkeringsbånd på Kastrupvej fra Øresundsvej i nord til Hedegårdsvej i Syd.

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

De tre delaktiviteter understøtter princippet fra Københavns Kommunes Træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Træplantningerne vil desuden understøtte målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by. De tre delaktiviteter vil samlet set bidrage til, at københavnere vil opleve Amager Øst som en grønnere bydel.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
1. Træer i Amager Strandpark og på øvrige grønne arealer i Amager Øst	- Mere variation i landskabet. - Sikring af Amager Strandparks funktion som grøn oase.
2. Træer langs cykelstien Amagerbanen	- Bedre oplevelse af Amagerbanen som et grønt område for cyklister. - Bedre oplevelse af, at klimatilpasningsprojekterne er vigtige bidragsydere til et grønnere København.
3. Gadetræer langs Kastrupvej	- Mere grøn og levende atmosfære. - Hastighedsdæmpende effekt, da vejen opleves mindre.
Beskæftigelseeffekt (8,5 mio. kr.)	10,2 årsværk

Note: Beskæftigelseeffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 8,5 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,2 mio. kr. i 2017 og 0,4 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes løbende ibrugtaget frem til december 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Anlæg 2017	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer i Amager Øst	8.507	410
<i>1. Træer i Amager Strandpark og på øvrige grønne arealer i Amager Øst</i>	<i>1.284</i>	<i>240</i>
<i>2. Træer langs cykelstien Amagerbanen</i>	<i>1.873</i>	<i>70</i>
<i>3. Gadetræer langs Kastrupvej</i>	<i>5.350</i>	<i>100</i>

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Delaktiviteternes anlægsperiode kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 8,5 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,2 mio. kr. i 2017 og 0,4 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træerne.

Anlægs- og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et gadetræ har en samlet anlægspris på mellem 20.000-125.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 2.000 kr. Et parktræ har en samlet anlægspris på 1.000-20.000 kr. og en plejepris pr. træ år på 1.000 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægs-summen til projektledelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>1. Træer i Amager Strandpark og på øvrige grønne arealer i Amager Øst</i>							
- Projektledelse		84				84	84*
- Udførelse		1.200				1.200	1.200*
<i>2. Træer langs cykelstien Amagerbanen</i>							
- Projektledelse		123				123	123*
- Udførelse		1.750				1.750	1.750*
<i>3. Gadetræer langs Kastrupvej</i>							
- Projektledelse		350				350	350*
- Udførelse		5.000				5.000	5.000*
Anlægsudgifter i alt		8.507				8.507	8.507*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>1. Træer i Amager Strandpark og på øvrige grønne arealer i Amager Øst</i>							
- Pleje af træer		120	240	240	240	840	
<i>2. Træer langs cykelstien Amagerbanen</i>							
- Pleje af træer		35	70	70	70	245	
<i>3. Gadetræer langs Kastrupvej</i>							
- Pleje af træer		50	100	100	100	350	
Afledte serviceudgifter i alt		205	410	410	410	1.555	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Bygge-web' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige "Flere træer"- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget 'Længere planlægningshorisont' ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen for-

venter en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Delaktiviteterne forventes igangsat fra januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2017

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

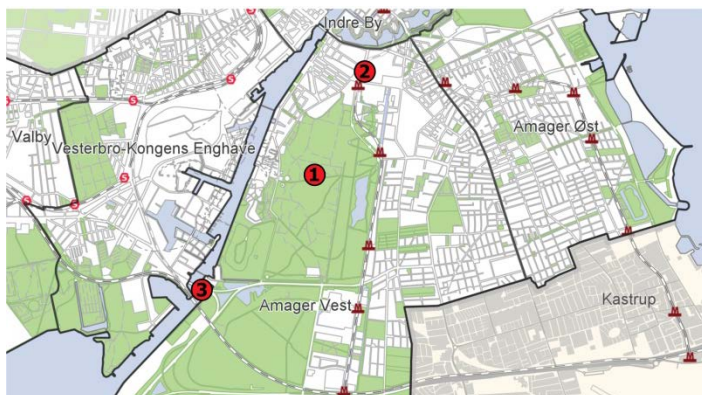
Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/sites/default/files/edoc/68f01f0d-7282-4233-9625-849e77f0ca06/2188d4a3-9d04-4870-b62c-ab4c45a796ea/Attachments/15228552-18361696-1.PDF>

TMxx Flere træer i Amager Vest

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Amager Vest

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder konkrete forslag i Amager Vest i forhold til en udmøntning af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Amager Vest er en helt unik bydel i København med et højt indhold af bynatur, hvilket primært skyldes, at Amager Fælled udgør en væsentlig del af bydelen. Budgetnotatet indeholder derfor tre forslag, der skal sikre, at Amager Fælled opretholdes som attraktivt naturområde, og at der sikres nye træer i bydelens nye byområder og langs eksisterende indfaldsveje. Forslagene kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

1. Etablering af skovbryn med hjemmehørende arter på Amager Fælled

Amager Fælled, som er en del af Naturpark Amager, er et unikt naturområde med et højt naturindhold og en helt særlig beliggenhed tæt på centrum af København. I 2013 blev der vedtaget en udviklingsplan for Naturpark Amager, som bl.a. skal sikre, at biodiversiteten styrkes i området, og at området gøres mere attraktivt for besøgende. Denne delaktivitet støtter op om udviklingsplanen og skal være med til at sikre, at Amager Fælled opretholdes som et unikt naturområde med en høj biodiversitet og rige naturoplevelser for københavnere.

For at sikre, varierende og artsrige skovbryn plantes der hjemmehørende skovbrynsarter langs strategiske udvalgte stiforløb, hvor ikke-hjemmehørende ellers dominerer beplantningen. Dette vil både øge biodiversiteten i området og kvaliteten af naturoplevelsen. På Amager Fælled er der

etableret fritidsfaciliteter som f.eks. en motorcrossbane. Jordvolden langs banen fungerer i dag som støjvold, men ved at plante træer, vil den også kunne fungere som visuel støjvold. Derfor foreslås følgende:

- 20 byskovtræer langs skovbrynet ved Skolestien.
- 120 byskovtræer på jordvolden ind mod motorcross-banen på Amager Fælled.
- 50 byskovtræer langs skovbrynet ved poppelskoven.

2. Partnerskabstræer på Faste Batteri

En væsentlig del af bydelen Amager Vest udgøres af nye byudviklingsområder som f.eks. Ørestad, Havneviggen og Faste Batteri. I lokalplanen for Faste Batteri ønskes der et højt indhold af bynatur. For at sikre dette, ønskes der midler til en pulje til partnerskabstræer området. På Faste Batteri forventes partnerskabstræerne primært at skulle plantes langs den planlagte offentlige cykelsti, der kommer til at gennemløbe området. Der forventes at kunne plantes mellem 30-60 træer. Derfor foreslås følgende:

- Oprettelse af en pulje til 30-60 træer partnerskabstræer på Faste Batteri.

3. Træer langs store indfaldsveje

De store indfaldsveje til København er ofte der, hvor mange bilister møder byen første gang. Vejprofilerne på indfaldsvejene er brede og optager meget areal, og der er ofte kun sporadisk bebyggelse og beplantning langs med vejene. I forbindelse med anlæggelsen af indfaldsvejene er der opstået en række små restarealer, som ofte ligger ubenyttede hen. Disse arealer udgør et stort potentiale for at plante flere træer.

På Vejlands Allé og langs Centrumforbindelsen er der både midter- og vejrabatter samt større græsarealer, hvor der er gode muligheder for at plante træer. Træerne vil bl.a. have en biologisk værdi og en stor herlighedsværdi for de forbipasserende. Derfor foreslås følgende:

- 50 parktræer på græsarealerne efter Sjællandsbroen på Amagersiden (Vejlands Allé og Centrumforbindelsen).

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

De tre delaktiviteter understøtter princippet fra Københavns Kommunes Træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. De tre delaktiviteter vil samlet set bidrage til, at københavnere vil opleve Amager Vest som en grønnere bydel, hvilket understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
1. Etablering af skovbryn med hjemmehørende arter på Amager Fælled	- Sikring af Amager Fælled som et attraktivt naturområde med en høj naturkvalitet og rige naturoplevelser for københavnere.
2. Partnerskabstræer på Faste Batteri	- Etablering af Faste Batteri som en grøn bydel, som det var tiltænkt.
3. Træer langs store indfaldsveje	- Bedre signalement af, at Vejlands Alle og Centrumforbindelsen er vigtige indfaldsveje.
Beskæftigelseseffekt (1,3 mio. kr.)	1,6 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,3 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,03 mio. kr. i 2017 og 0,05 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Delaktiviteterne forventes ibrugtaget løbende frem til december 2018.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2017-2018	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer i Amager Vest	1.316	51
1. Etablering af skovbryn med hjemmehørende arter på Amager Fælled	32	1
2. Partnerskabstræer på Faste Batteri	214	
3. Træer langs store indfaldsveje	1.070	50

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Delaktiviteternes anlægsperiode kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,3 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,03 mio. kr. i 2017 og 0,05 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træerne.

Anlægs- og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et parktræ har en samlet anlægspris på 1.000-20.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 1.000 kr. Et byskovtræ har en samlet anlægspris på 15-500 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 5 kr. Et partnerskabstræ har en samlet anlægspris på 100-10.000 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægssummen til projektledelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>1. Etablering af skovbryn med hjemmehørende arter på Amager Fælled</i>							
- Projektledelse		2				2	2*
- Udførelse		30				30	30*
<i>2. Partnerskabstræer på Faste Batteri</i>							
- Projektledelse		7	7			14	14*
- Udførelse		100	100			200	200*
<i>3. Træer langs store indfaldsveje</i>							
- Projektledelse		70				70	70*
- Udførelse		1.000				1.000	1.000*
Anlægsudgifter i alt		1.209	107			1.316	1.316*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>1. Etablering af skovbryn med hjemmehørende arter på Amager Fælled</i>							
- Pleje af træer		1	1	1	1	4	
<i>3. Træer langs store indfaldsveje</i>							
- Pleje af træer		25	50	50	50	175	
Afledte serviceudgifter i alt		26	51	51	51	179	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige "Flere træer"- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget 'Længere planlægningshorisont' ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen forventer en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Delaktiviteterne forventes fysisk igangsat fra januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til december 2018.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2018

Tidligere afsatte midler

I budget 2016 blev der afsat midler til partnerskabstræer.

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budget 2016					1.100	1.500	
Afsatte midler i alt					1.100	1.500	

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdf548/31cf922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Flere træer på Vesterbro/Kgs. Enghave

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Vesterbro/Kgs. Enghave

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder konkrete forslag på Vesterbro/Kgs. Enghave i forhold til en udmøntning af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Vesterbro/Kgs. Enghave er en af Københavns tættest bebyggede bydele og en af de bydele i København, hvor der er færrest træer med et samlet trækronedække på kun 12,9 %. På grund af den tætte bebyggelse og de smalle gader er mulighederne for at plante træer i byrummet begrænsede. Budgetnotatet indeholder derfor et forslag om plantning af flere træer langs indfaldsvejene Kalvebod Brygge og Vasbygade.

Træer langs store indfaldsveje

Historisk set har de vigtige indfaldsveje i København haft allébeplantninger og derved givet et signal om retning mod byens centrum. Desværre er mange af de grønne allébeplantninger gået tabt, og langs de fleste indfaldsveje findes der i dag kun sporadisk beplantning. Vejprofilerne på indfaldsvejene er brede og optager meget areal, og i forbindelse med at indfaldsvejene blev anlagt, er der opstået en række små restarealer, som ofte ligger ubenyttede hen. Disse arealer udgør et stort potentiale for at plante flere træer, ligesom der er et stort potentiale i at genoprette de historiske grønne indfaldsveje.

Fra indfaldsvejene Kalvebod Brygge og Vasbygade er der både midter- og vejrabatter samt større græsarealer, hvor der er gode muligheder for at plante træer. Derfor foreslås følgende:

- 30 gadetræer i midterrabatten på Vasbygade.
- 30 gadetræer på vejskråningerne og vejrabatterne langs Kalvebod Brygge overfor Fisketorvet.

Den overordnede risikovurdering er, at projektet er relativt ukompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet understøtter princippet fra Københavns Kommunes Træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. De to delaktiviteter vil samlet set bidrage til, at københavnernes vil opleve Vesterbro/Kgs. Enghave som en grønnere bydel, hvilket understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnernes oplever København som en grøn by.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Træer langs store indfaldsveje	- Bedre signalement af, at Vasbygade og Kalvebod Brygge er vigtige indfaldsveje.
Beskæftigelseseffekt (5,1 mio. kr.)	6,1 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 5,1 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,06 mio. kr. i 2017 og 0,12 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2017	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer på Vesterbro/Kgs. Enghave	5.136	120

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Delaktiviteternes anlægsperiode kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne

antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 5,1 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,06 mio. kr. i 2017 og 0,12 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træer.

Anlægs og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et gadetræ har en samlet anlægspris på 20.000-125.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 2.000 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægsprisen til projektledelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Projektledelse		336				336	336*
- Udførelse		4.800				4.800	4.800*
Anlægsudgifter i alt		5.136				5.136	5.136*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
- Pleje af træer		60	120	120	120	420	
Afledte serviceudgifter i alt		60	120	120	120	420	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige "Flere træer"- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget 'Længere planlægningshorisont' ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen forventer en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Delaktiviteterne forventes fysisk igangsat fra januar 2017 og forventes ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2017

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdfe548/31cff922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Flere træer i Valby

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Bydel
Valby

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder konkrete forslag i Valby i forhold til en udmøntning af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Valby er en grøn bydel med mange grønne områder og træer, hvor Valbyparken og Vigerslevparken er to af bydelens centrale parker, der bruges hyppigt af de lokale borgere. Med sin centrale placering i Valby, har byudviklingsområdet Grøntorvet et stort potentiale for at blive et attraktivt byområde. Selvom Valby er en grøn bydel er det vigtigt, at byens centrale parker vedligeholdes, og at der fortsat skabes nye grønne byrum. Budgetnotatet indeholder derfor tre forslag til delaktiviteter, hvor der med fordel kan plantes flere træer. Forslagene kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

1. Flere træer i Vigerslevparken og Valbyparken

I perioden 2014-2015 har der været systematisk hærværk særligt på birke-træer i både Vigerslevparken og Valbyparken. Dette har medført, at et større antal træer i begge parker er blevet fjernet eller blevet skadet i så høj grad, at de kun har få leveår tilbage. Derudover har begge parker været plaget af stormskader, som betyder, at en række af parkens store træer er forsvundet.

For at genetablere træbestanden i parkerne ønskes der midler til at plante hhv. 100 træer i Vigerslevparken og Valbyparken. De i alt 200 parktræer vil være en blanding af forskellige sorter. Derfor foreslås følgende:

- 100 små parktræer, der fordeles i hele Vigerslevparken.
- 100 små parktræer, der fordeles i hele Valbyparken.

2. Partnerskabstræer på Grøntorvet

I lokalplanen for byudviklingsområdet Grøntorvet ønskes der et højt indhold af bynatur. For at sikre dette, ønskes der midler til en pulje til partnerskabstræer i området. På Grøntorvet vil der være mulighed for at plante træer inden arealerne er fuldt udbygget, og partnerskabstræerne forventes at skulle plantes langs den planlagte cykelsti, der kommer til at gennemløbe området og som randbeplantning. Derfor foreslås følgende:

- Oprettelse af en pulje til 30-60 partnerskabstræer på Grøntorvet.

3. Gul zone: Gadetræer ifm. vejoverdragelse i Valby

I forbindelse med udvidelse af parkeringszonen gennemføres der pr. 1. januar 2017 en vejoverdragelse af private fællesveje til kommunale veje. Vejoverdragelsen indebærer også overtagelse af en række små pladser og brede grønne midterarealer, hvor der i dag kun er sporadisk gadebeplantning. Ved at udnytte disse arealer og udvalgte gadehjørner og vejstrækninger, vil det være muligt at plante flere træer i disse områder uden nedlæggelse af parkeringspladser. Derfor foreslås følgende:

- 15 gadetræer på gadehjørner i Pige kvarteret i Valby

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede bortset fra delaktivitet 3 om gadetræer i forbindelse med vejoverdragelse i Valby, som er kompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

De tre delaktiviteter understøtter princippet fra Københavns Kommunes Træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. De tre delaktiviteter vil samlet set bidrage til, at københavnernes vil opleve Valby som en grønnere bydel, hvilket understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnernes i 2025 oplever København som en grøn by.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
1. Flere træer i Vigerslevparken og Valbyparken	- Opretholdelse af træbestanden og det landskabelige udtryk i Vigerslevparken og Valbyparken.
2. Partnerskabstræer på Grøntorvet	- Grøntorvet kommer til at fremstå som en grøn bydel som tiltænkt. - Mere attraktivt bymiljø.
3. Gul zone: Gadetræer ifm. vejoverdragelse i Valby	- Valby opleves som en grønnere bydel. - Flere træer tæt på boligerne, hvilket vil gøre at borgerne i højere grad vil opleve deres bydel som grøn.
Beskæftigelseseffekt (2,8 mio. kr.)	3,4 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har en estimerede anlægsudgifter på i alt 2,8 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,04 mio. kr. i 2017 og 0,05 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til august 2018.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Anlæg 2017-2018	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer i Valby	2.782	50
<i>1. Flere træer i Vigerslevparken og Valbyparken</i>	<i>1.284</i>	<i>20</i>
<i>2. Partnerskabstræer på Grønttorvet</i>	<i>214</i>	
<i>3. Gul zone: Gadetræer ifm. vejoverdragelse i Valby</i>	<i>1.284</i>	<i>30</i>

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne 1 og 2 er relativt ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter. Delaktivitet 3 om gadetræer i forbindelse med vejoverdragelse i Valby vurderes at være kompliceret, da delaktiviteten skal koordineres med vejoverdragelsen af vejene og den efterfølgende renovering af udvalgte veje. Der er derfor afsat 10 % til uforudsete anlægsudgifter.

Delaktiviteternes anlægsperiode kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 2,8 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,04 mio. kr. i 2017 og 0,05 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til drift og pleje af træerne.

Anlægs- og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et gadetræ har en samlet anlægspris på 20.000-125.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 2.000 kr. Et parktræ har en samlet anlægspris på 1.000-20.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 1.000 kr. Et partnerskabstræ har en samlet anlægspris på 100-10.000 kr. Herudover er der beregnet 7 % af anlægsprisen til projektledelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>1. Flere træer i Vigerslevparken og Valby-parken</i>							
- Projektledelse		84				84	84*
- Udførelse		1.200				1.200	1.200*
<i>2. Partnerskabstræer på Grøntorvet</i>							
- Projektledelse		7	7			14	14*
- Udførelse		100	100			200	200*
<i>3. Gul zone: Gadetæer ifm. vejoverdragelse i Valby</i>							
- Projektledelse		42	42			84	
- Udførelse		600	600			1.200	
Anlægsudgifter i alt		2.033	749			2.782	1.498*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>1. Flere træer i Vigerslevparken og Valby-parken</i>							
- Pleje af træer		20	20	20	20	80	
<i>3. Gul zone: Gadetæer ifm. vejoverdragelse i Valby</i>							
- Pleje af træer		15	30	30	30	105	
Afledte serviceudgifter i alt		35	50	50	50	185	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige "Flere træer"- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget 'Længere planlægningshorisont' ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen forventer en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Delaktiviteterne forventes fysisk igangsat fra januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til august 2018.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Februar 2017
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	August 2018

Tidligere afsatte midler

I budget 2016 blev der afsat midler til partnerskabstræer.

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Budget 2016					1.100	1.500	
Afsatte midler i alt							

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdf548/31cf922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Flere træer i Indre By

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Bydel
Indre By

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 flere træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Dette budgetnotat indeholder konkrete forslag i Indre By i forhold til udmøntningen af Københavns Kommunes træpolitik og handlingsplanen for de 100.000 træer.

Indhold

Indre By er den bydel, der procentvist har færrest træer på kommunale arealer, da trækronedækket på de kommunale arealer kun er 4,5 %. Dette kan til dels forklares ved de mange funktioner, der skal tilgodeses på et relativt begrænset areal. Men på trods af udfordringerne med at få plads til træerne, rummer bydelen en række klassiske parker med mange parktræer, samt en række træer placeret langs gader og på pladser. Budgetnotatet indeholder derfor tre forslag til at sikre flere træer i Indre By. Forslagene kan gennemføres uafhængigt af hinanden.

1. Flere træer i Classens Have

Indre By rummer en række af Københavns klassiske og historiske parker og pladser. Mange af disse arealer indeholder træer, som med tiden har opnået ikonisk status. I Indre By ligger Classens Have, der fungerer som et offentlig gårdanlæg og indeholder både legeplads, sportsbane, blomsterbede og en række store træer. Flere af de store træer i Classens Have er dog væltet som følge af storm. Eftersom gårdanlægget er fredet, har kommunen en forpligtigelse til at sikre, at der også fremover er store træer. Derfor foreslås følgende:

- 20 parktræer i Classens Have, så der fortsat sikres store træer i gårdanlægget.

2. Gadetræer i Borgergade

Borgergade er en af de lange gennemgående gader i kvarteret omkring Nyboder og Fredriksstaden. Der har tidligere været flere gadetræer i Borgergade, men i dag er der kun fire gadetræer på strækningen fra St. Kongensgade til Klerkegade, som blev plantet i vinteren 2015/2016. Der er et stort ønske fra borgerne i området om flere træer i Borgergade. Selvom området er tætbebygget, kan der skabe plads til 14 gadetræer ved at udnytte 10-meterzonerne i forbindelse med gadekryds. Gadetræerne skal være med til at skabe et sammenhængende grønt forløb, der vil understøtte Borgergades karakter som en gennemgående gade i kvarteret. Derfor foreslås følgende:

- 14 gadetræer i Borgergade.

3. Gadetræer i Kronprinsessegade

Kronprinsessegade er også en af de lange gennemgående gader i kvarteret omkring Nyboder og Fredriksstaden. I dag er der ingen gadetræer i gaden, og der er et stort ønske fra borgerne i området om flere træer. Selvom området er tætbebygget, kan der skabe plads til gadetræer ved at udnytte 10-meterzonerne i forbindelse med gadekryds. Mellem Suensongade og Sølvgade kan der plantes 16 gadetræer og langs Kongens Have kan der plantes tre gadetræer. Gadetræerne skal være med til at skabe et sammenhængende grønt udtryk, der vil understøtte Kronprinsessegade som en gennemgående gade i kvarteret. Derfor foreslås følgende:

- 19 gadetræer i Kronprinsessegade.

4. Gadetræer i Klerkegade, Olfert Fischer Gade og Sankt Pauls Gade

Klerkegade, Sankt Paul og Olfert Fischers Gade er mindre tværgående gader i kvarteret omkring Nyboder og Fredriksstaden. Gaderne smalle og bebyggelsen tæt, hvilket gør det svært at plante en sammenhængende gadebeplantning. I Sankt Pauls Gade er der i dag kun ét træ, mens der ikke er træer i Klerkegade og Olfert Fischer Gade. Der er et stort ønske fra borgerne i området om flere træer i de tre gader. Ved at udnytte pladsen i forbindelse med 10-meterzonerne ved gadekryds, kan der plantes 12 gadetræer på de tre gader. Derfor foreslås følgende:

- 12 gadetræer fordelt på gaderne Klerkegade, Olfert Fischer Gade og Sankt Pauls Gade.

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

De fire delaktiviteter understøtter bl.a. principperne fra Københavns Kommunes træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København og at pleje og forvaltning af træer på alle de kommunale arealer sikres. Derudover understøtter aktiviteten også Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Delaktiviteterne vil samlet set bidrage til, at københavnere vil opleve Indre By som en grønnere bydel, hvilket vil understøtte målsætningen i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by..

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
1. Flere træer i Classens Have	- Bedre opretholdelse af parkens grønne kvalitet. - Sikring af parkens funktion som grøn oase.
2. Gadetræer i Borgergade	- Gadetræerne skal være med til at skabe et sammenhængende grønt forløb, der vil understøtte Borbergades karakter som en gennemgående gade i kvarteret.
3. Gadetræer i Kronprinsessegade	- Gadetræerne skal være med til at skabe et sammenhængende grønt udtryk, der vil understøtte Kronprinsessegade som en gennemgående gade i kvarteret.
4. Gadetræer i Klerkegade, Olfert Fischer Gade og Sankt Pauls Gade	- Imødekomme et stort ønske hos lokale borgere, samt skabe en grøn karakter i et område med tæt bebyggelse.
Beskæftigelseseffekt (4 mio. kr.)	4,8 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 4,0 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,05 mio. kr. årligt i 2017 og 0,11 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes løbende ibrugtaget frem til december 2018.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/1)</i>	Anlæg 2017-2018	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Flere træer i Indre By	4.044	110
<i>1. Flere træer i Classens Have</i>	<i>214</i>	<i>20</i>
<i>2. Gadetræer i Borgergade</i>	<i>1.198</i>	<i>28</i>
<i>3. Gadetræer i Kronprinsessegade</i>	<i>1.606</i>	<i>38</i>
<i>4. Gadetræer i Klerkegade, Olfert Fischer Gade og Sankt Pauls Gade</i>	<i>1.026</i>	<i>24</i>

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplicerede, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Delprojekternes anlægsperioder kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis der i samme periode skal plantes mange træer i de øvrige bydele, hvorfor det anbefales, at træplantningerne koordineres på tværs af bydelene. Derudover kan antallet af træplantninger afvige fra det angivne antal i budgetnotatet på grund af usikkerhed omkring jordbunds- og ledningsforhold i de specifikke anlægsprojekter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 4,1 mio. kr. i perioden 2017-2018. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,05 mio. kr. i 2017 og 0,11 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til pleje af træerne.

Anlægs og driftsudgifter er beregnet ud fra, at et parktræ har en samlet anlægspris på 1.000-20.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 1.000 kr. Et gadetræ har en samlet anlægspris på 20.000-125.000 kr. og en plejepris pr. træ pr. år på 2000 kr.. Herudover er der beregnet 7 % af anlægsprisen til projektledelse.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
<i>1. Flere træer i Classens Have</i>							
- Projektledelse		14				14	14*
- Udførelse		200				200	200*
<i>2. Gadetræer i Borbergade</i>							
- Projektledelse		39	39			78	39*
- Udførelse		560	560			1.120	560*
<i>3. Gadetræer i Kronprinsessegade</i>							
- Projektledelse		53	53			106	53*
- Udførelse		750	750			1.500	750*
<i>4. Gadetræer i Klerkegade, Olfert Fischer Gade og Sankt Pauls Gade</i>							
- Projektledelse		33	33			66	33*
- Udførelse		480	480			960	480*
Anlægsudgifter i alt		2.129	1.915			4.044	2.129*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
<i>1. Flere træer i Classens Have</i>							
- Pleje af træer		10	20	20	20	70	
<i>2. Gadetræer i Borbergade</i>							
- Pleje af træer		14	28	28	28	98	
<i>3. Gadetræer til Kronprinsessegade</i>							
- Pleje af træer		19	38	38	38	133	
<i>4. Gadetræer i Klerkegade, Olfert Fischer Gade og Sankt Pauls Gade</i>							
- Pleje af træer		12	24	24	24	84	
Afledte serviceudgifter i alt		55	110	110	110	385	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Projektoptimering' (1 %), 'Byggeweb' (1,7 %), 'Længere planlægningshorisont' (2 %), og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 4,8 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Projektet har synergieffekter med de øvrige ”Flere træer”- projekter. Hvis kun ét af projekterne vedtages, vil effektiviseringstiltaget ’Længere planlægningshorisont’ ikke kunne realiseres, hvorfor forvaltningen forventer en samlet effektivisering er på 2,8 %. Hvis alle projekterne vedtages, kan der derimod potentielt opnås en effektivisering på 4,8 %.

Delaktiviteterne forventes igangsat fra januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til december 2018.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2018

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025:

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/sites/default/files/edoc/68f01f0d-7282-4233-9625-849e77f0ca06/2188d4a3-9d04-4870-b62c-ab4c45a796ea/Attachments/15228552-18361696-1.PDF>

TMxx Kortlægning af træer i København

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Ja
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Alle

Baggrund

Borgerrepræsentationen vedtog den 26. maj 2016 en ny træpolitik for Københavns Kommune, der bl.a. indeholder et mål om, at der skal plantes flere træer i København. Den 24. august 2015 vedtog Teknik- og Miljøudvalget en målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Udvalget godkendte den 30. maj 2016 en handlingsplan for realiseringen af målet om 100.000 træer. Både træpolitikken og målsætningen om 100.000 flere træer understøtter målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

En vigtig forudsætning for at kunne realisere træpolitikken og nå målsætningen om at plante 100.000 træer er, at Københavns Kommune har et overblik over kommunens træbestand. Dette budgetnotat omhandler en kortlægning af træer i København.

Indhold

Der findes på nuværende tidspunkt ikke en eksakt kortlægning af træer i København. Teknik- og Miljøforvaltningen har en eksakt kortlægning af gadetræer på forvaltningens egne arealer og til dels i forvaltningens parker og naturområder. På nuværende tidspunkt findes der imidlertid ikke et overblik over træer på de øvrige forvaltningers arealer og private arealer, der udgør langt over halvdelen af arealerne i Københavns Kommune.

Et af træpolitikkenes fem principper er, at særligt værdifulde træer i København skal udpeges og bevares. De særligt værdifulde træer omfatter fredede træer, bevaringsværdige træer, ikoniske træer og evighedstræer, hvoraf de fredede og bevaringsværdige træer er registreret. De særligt værdifulde træer har stor betydning for, om København opleves som en grøn by og har generelt en stor betydning for byens borgere.

Der ønskes derfor midler til følgende:

- En kortlægning af træer i København med særlig fokus på udpegning af ikoniske træer og evighedstræer. Kortlægningen skal udføres med inddragelse af byens borgere og skal foretages på både kommunale og private arealer.

Den overordnede risikovurdering er, at delaktiviteterne er relativt ukomplexeret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Budgetønsket understøtter princippet fra Københavns Kommunes træpolitik om, at der skal plantes flere træer i København, ønsket om at udpege og bevare ikoniske træer samt Teknik- og Miljøudvalgets målsætning om at plante 100.000 nye træer over en tiårig periode. Kortlægningen skal sikre en målrettet indsats for plantning af 100.000 træer og at færre ikoniske træer fældes i forbindelse med byudviklings- og anlægsprojekter. Kortlægningen vil desuden understøtte målet i Fællesskab København om, at 75 % af københavnere i 2025 oplever København som en grøn by.

Kortlægning af træer er en vigtig forudsætning for at kunne foretage en målrettet indsats for plantning af de 100.000 træer. Kortlægningen skal bidrage til at sikre, at træerne plantes i områder og bydele, hvor der er mangel på træer eller et særligt behov for genplantning af træer. Derudover skal kortlægningen sikre, at træplantningerne koordineres med fremtidige anlægs-, skybruds- og byudviklingsprojekter. Kortlægningen skal desuden medvirke til, at færre ikoniske træer fældes i forbindelse med byudviklings- og anlægsprojekter, hvilket vil medføre en større tilfredshed blandt borgerne.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
1. Kortlægning af træer i København	- Bedre udgangspunkt for sikre en målrettet indsats for at plante de 100.000 træer. - Færre ikoniske træer fældes i forbindelse med byudviklings- og anlægsprojekter, hvilket vil medføre færre konflikter med borgerne. - Store gamle træer med høj æstetisk, biologisk og historisk værdi bevares.
Beskæftigelseeffekt (1,5 mio. kr.)	1,8 årsværk

Note: Beskæftigelseeffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,5 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,3 mio. kr. årligt fra 2017 og frem. Projektet forventes ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2017	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2017
Kortlægning af træer i København	1.500	300

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Det forventes, at der ved udførelse af nærværende opgave kan stilles krav om, at den private leverandør skal beskæftige praktikanter.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er relativt ukompliceret, og der er derfor ikke afsat midler til uforudsete udgifter.

Aktiviteterne kan dog afvige fra den angivne tidsplan, hvis omfanget af ikoniske træer og evighedstræer viser sig at være større end først antaget.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 1,5 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,3 mio. kr. årligt fra 2017 til administration, opdatering og vedligehold af databaser og tilsyn i forbindelse med kortlægning af træer.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Projektledelse og udførelse		1.500				1.500	1.500*
Anlægsudgifter i alt		1.500				1.500	1.500*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
- Vedligehold og drift		300	300	300	300	1.200	
Afledte serviceudgifter i alt		300	300	300	300	1.200	

Projektet forventes fysisk igangsat fra januar 2017 og ibrugtaget løbende frem til december 2017.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Januar 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2017

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Henvisninger

Københavns Kommunes træpolitik 2016-2025.

<http://www.kk.dk/artikel/koebenhavns-kommunes-traepolitik-2016-2025>

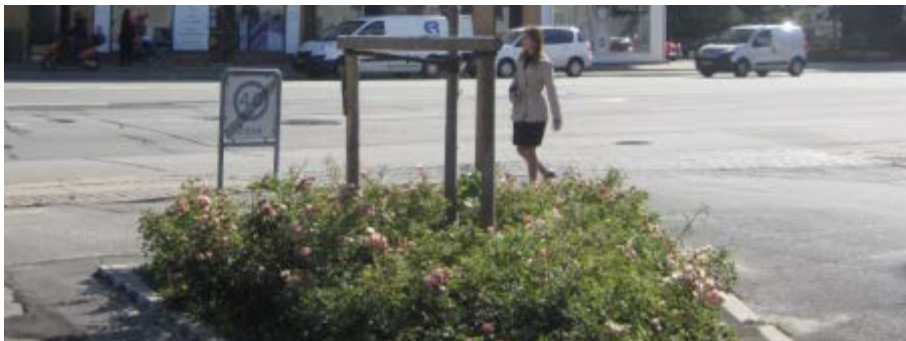
Plan for at plante 100.000 træer i København, Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016.

<http://www.kk.dk/indhold/teknik-og-milj%C3%B8udvalgets-m%C3%B8demateriale/30052016/edoc-agenda/5f55a751-a3df-489d-9dc0-0e4f5cdf548/31cf922-7192-4d8d-8cf2-5fcc0b546159>

TMxx Realisering af Bynatur i København – Små grønne oplevelser i byen

10. juni 2016

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Ja

Bydel
Alle bydele

Baggrund

Det er muligt med små midler og kreativitet at skabe små, grønne oplevelser i byen. Der ønskes derfor midler til at gennemføre 10 mindre begrønningsprojekter som led i arbejdet med at realisere kommunens strategi om at forbedre den biologiske mangfoldighed, gøre byen grønnere og forbedre livskvaliteten for københavnernes.

Indhold

Der ønskes midler til 10 mindre begrønningsprojekter i 2017, som vil bidrage til et grønnere København og samtidig vil fungere som inspiration for det videre arbejde med realisering af strategien Bynatur i København.

De 10 begrønningsprojekter anlægges ved veje og pladser, hvor en mindre begrønning kan gøre en stor forskel. Eksempelvis ved at omlægge asfalt til grønne bede i fortovhjørner, fortovsudvidelser og andre mindre, ubenyttede arealer. Det kan også være ved at plante træer i midterrabatter eller i udposninger, der indrettes i 10-meterzonen ved kryds. Begrønningsprojekterne anlægges derfor uden at nedlægge parkeringspladser. Der kan plantes træer, buske, blomster, løg og græs.

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojekterne er relativt ukomplicerede, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Begrønningsprojekterne vil give københavnernes en oplevelse af en mere grøn by og således bidrage til målet i visionen Fællesskab København om, at 75 % af københavnernes i 2025 oplever København som en grøn by. Projekterne vil samtidig bidrage til en afprøvning af og inspiration til en mere omfattende begrønning af København.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

Aktivitet	Afledt effekt
Små grønne oplevelser i byen	- Mere bynatur. - Forøget velvære hos københavnere. - Inspiration til fremtidige begrønningsprojekter i byen.
Beskæftigelseeffekt (5,6 mio. kr.)	6,7 årsværk

Note: Beskæftigelseeffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 5,6 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Projektet forventes ibrugtaget i december 2017.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

(1.000 kr. – 2017 p/l)	Anlæg 2017	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2018
Små grønne oplevelser i byen	5.600	500

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojekterne er relativt ukomplicerede, og der er derfor afsat 8 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 5,6 mio. kr. i 2017. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. årligt fra 2017 og frem til renhold og pleje af begrønningen.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Udførelse		5.600				5.600	5.600*
Anlægsudgifter i alt		5.600				5.600	5.600*
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
- Renhold og pleje			500	500	500	1.500	
Afledte serviceudgifter i alt			500	500	500	1.500	

I forbindelse med behandlingen af Anlægsanalyse 2016 besluttede Teknik- og Miljøudvalget den 30. maj 2016, at Teknik- og Miljøforvaltningen skal arbejde videre med syv konkrete tiltag til reduktion af omkostninger på anlægsområdet. Dette anlægsprojekt forventes at kunne opnå effektiviseringsbesparelser gennem tiltagene 'Sourcingstrategi' (1 %) og 'Skalering af anlægskrav' (0,1 %). Dermed opnås en samlet effektivisering på 1,1 % af den samlede anlægssum. Denne effektivisering er ikke indregnet i økonomitabellerne, da tiltagene først blev vedtaget 30. maj 2016.

Anlægsprojektet forventes fysisk igangsat i marts 2017 og ibrugtaget i december 2017.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Oktober 2016
Anlægsprojektet forventes igangsat	Marts 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	December 2017

Tidligere afsatte midler

Teknik- og Miljøudvalget afsatte den 23. november 2015 1,0 mio. kr. til et læringsprojekt om bynatur i forbindelse med vedtagelsen af udmøntning af Teknik- og Miljøudvalgets budget for 2016.

Tabel 5. Tidligere afsatte midler på området

<i>(1.000 kr., løbende p/l)</i>	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
TMU 23.11.2015					1.000		
Afsatte midler i alt					1.000		

TMxx Medfinansiering af nye tiltag i Naturpark Amager

10. juni 2016

Baggrund

Københavns Kommune indgik i 2012 et partnerskab med Naturstyrelsen, By & Havn samt Tårnby og Dragør kommuner om at udvikle Naturpark Amager, som er et 3.500 ha sammenhængende landskab med storblået natur og en fantastisk kyststrækning. Projektet har et samlet budget på 107,0 mio. kr., hvoraf Nordea-fonden i marts 2016 bevilligede 55,0 mio. kr., ligesom Friluftsrådet støtter projektet med 5,0 mio. kr. Lokale- og Anlægsfonden har samtidig vist interesse for at støtte projektet med op til 10,0 mio. kr., men har endnu ikke givet endeligt tilsagn. Disse fondsmidler er bevilget ud fra en forudsætning om, at ansøgerne står for en vis medfinansiering.

Indhold

Dette budgetønske omhandler de projekter, der ønskes medfinansiering til fra Københavns Kommune, hvilket udgør 24,5 mio. kr. Dette svarer til ca. 20 % af projektets samlede budget på 107,0 mio. kr. og til ca. 38 % af budgettet til de projekter, som er placeret i eller umiddelbart op til Københavns Kommune.

Projektet består af tre delprojekter samt fælles tværgående initiativer. Et oversigtskort over Naturpark Amager fremgår af bilag 1, mens placeringen af de enkelte delprojekter fremgår af bilag 2.

Tre nye hovedindgange til naturparken i Københavns Kommune/på kommunegrænsen

De tre nye hovedindgange placeres, så de er lette at komme til med metron, hvor to placeres ved Ørestad Syd og én i den nordlige del på Amager Fælled ved DR Byen. De nye indgange vil gøre borgernes adgang til Naturparken lettere og tilbyde nye friluftsmuligheder. Indgange- ne kan bl.a. indeholde følgende faciliteter, som vil blive tilpasset efter behov: Et synligt landemærke, mindre bygninger med opholdsrum, der kan understøtte formidling og læring, fysisk og digital formidling, borde/bænke og grillpladser, toiletter, naturlegeplads og nye stisystemer.

Blå støttepunkter

Fire opholds- og facilitetspunkter langs kysten vil give bedre adgang til vandet og blå rekreative oplevelser. Det ene af disse blå punkter er placeret i Københavns Kommune nord for Sjællandsbroen på Amager Fælled.

Eksekveringsparat?

	JA/NEJ
Udvalgsbehandlet (TMU)	Nej
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	Nej

Bydel
Amager Vest

Lokalitet/Adresse
Naturpark Amager

Støttestrukturerne kan bl.a. indeholde følgende faciliteter, som vil blive tilpasset efter behov: Bade/bådebro, badeplads, fysiske og digitale formidlingsplatforme, toiletter, omklædningsmuligheder, grejbank, grill-faciliteter, naturlegeplads og sheltermuligheder.

Den sociale dimension

Den sociale dimension, der vedrører Københavns Kommune, består af borgerinddragelse og udvikling af kompetencer for at fremme friluftsliv og naturoplevelser for beboere i udsatte byområder som bl.a. Urbanplanen. Dette gøres gennem uddannelse, fritidsjobs for udsatte borgere som naturplejere/naturformidlere, nye sociale aktiviteter og samarbejder med helhedsplanen, lokale foreninger og institutioner.

Fælles tværgående initiativer, som går på tværs af kommunegrænser

Denne del af projektet omhandler initiativer, der fremmer frivillighed og formidling i hele Naturpark Amager samt en understøttende sekretariatsfunktion.

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er kompliceret, se risikovurdering.

Overordnede målsætninger og effekter

Projektet om Naturpark Amager har til formål at give københavnernes bedre muligheder for naturoplevelser og friluftsliv og synliggøre det store naturområde, der ligger mindre end en halv times gang fra Københavns centrum. Der skal skabes bedre sammenhæng mellem by og natur, facilitetpunkter langs vandet skal give nye rekreative muligheder for vandsport, badning m.m., og socialt udsatte grupper skal inddrages i naturformidling og aktiviteter. Naturpark Amager understøtter samtidig strategien Bynatur i København ved at fremme københavnernes benyttelse af parken. Naturpark Amager har i dag ca. en mio. besøg om året, og dette besøgstal ønskes fordoblet.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Nye hovedindgange på tre lokaliteter, fire blå støttepunkter langs kysten, den sociale dimension og fælles tværgående initiativer	- Nye og bedre adgangsmuligheder, aktiviteter og naturoplevelser i naturparken. - En mio. flere besøgende om året.
Beskæftigelseseffekt (24,5 mio. kr.)	29,4 årsværk

Note: Beskæftigelseseffekten er beregnet med udgangspunkt i Københavns Kommunes definition, hvor 1,0 mio. kr. investeret i anlæg resulterer i 1,2 årsværk.

Økonomi

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 24,5 mio. kr. i perioden 2017-2020. Der skal, som en konsekvens af anlægsprojektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. i 2017, 1,5 mio. kr. årligt i 2018 og 2019 og 2,5 mio. kr. årligt fra 2020 og frem. Delprojekterne forventes ibrugtaget løbende fra januar 2018 til august 2020.

Tabel 2. Overordnet økonomi (anlægsudgifter og afledte serviceudgifter)

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	Anlæg 2017-2020	Afledte årlige serviceudgifter ved fuld indfasning fra 2020
Medfinansiering af nye tiltag i Naturpark Amager	24.500	2.450

Note: For yderligere specifikation af periodisering, se tekniske oplysninger.

Risikovurdering

Den overordnede risikovurdering er, at anlægsprojektet er kompliceret, og der er derfor afsat 15 % af anlægsomkostningerne til uforudsete udgifter.

Forud for anlægsprojekterne vil der være en borger- og interessentinddragelse, som skal kortlægge behov og ønsker til faciliteter og funktioner. Fondene vil blive inddraget løbende. Der skal tages højde for fredningsforhold og geografiske forhold. Samtidig kan anlæg ved kysten være komplicerede, da der skal tages højde for slid/skader fra vejr og vind.

Bilag. Tekniske oplysninger

Økonomiske konsekvenser

Projektet har estimerede anlægsudgifter på i alt 24,5 mio. kr. i perioden 2017-2020. Dette svarer til ca. 38 % af de anlægsudgifter, som vedrører projekter placeret i eller umiddelbart op til Københavns Kommune. Der skal som en konsekvens af projektet tilføres afledte driftsudgifter på 0,5 mio. kr. i 2017, 1,5 mio. kr. årligt i 2018 og 2019 og 2,5 mio. kr. årligt fra 2020 og frem.

De afledte driftsudgifter dækker over driften af hovedindgangen ved Amager Fælled og det blå støttepunkt ved Slusen samt øget naturpleje i de dele af naturparken, der er beliggende i Københavns Kommune. Udgifterne afspejler et scenarie med en mio. flere besøgende om året, hvilket i sig selv vil øge udgifterne til renhold, vedligehold og naturpleje. Ved hovedindgangene og de blå støttepunkter vil der blive etableret nye faciliteter med mindre bygninger, toiletter, badebroer, digitale formidlingsplatforme m.v., som kræver rengøring, renhold og vedligehold. Ved enkelte hovedindgange kan der samtidig være behov for, at driftsmedarbejdere åbner og lukker rum, containere m.v. Desuden skal Københavns Kommune fremover bidrage til den fælles drift af det eksisterende Friluftshuset ved Naturcenter Vestamager, hvor ca. 60 % af de besøgende er borgere fra København.

Tabel 3. Anlægsudgifter og afledte serviceudgifter

<i>(1.000 kr. – 2017 p/l)</i>	2016	2017	2018	2019	2020	I alt	*
<i>Anlæg</i>							
- Projektering		1.000	500	500		2.000	
- Udførelse		2.500	6.500	6.500	7.000	22.500	
Anlægsudgifter i alt		3.500	7.000	7.000	7.000	24.500	
<i>Afledte serviceudgifter</i>							
- Vedligehold og drift		450	1.450	1.450	2.450	6.800	
Afledte serviceudgifter i alt		450	1.450	1.450	2.450	6.800	

De første anlægsprojekter forventes fysisk igangsat i august 2017 og ibrugtaget løbende fra januar 2018 til august 2020.

Tabel 4. Tidsangivelse

Tidsangivelse	Måned og år
Anlægsbevilling forventes givet	Januar 2017
Anlægsprojektet forventes igangsat	August 2017
Forventet ibrugtagningstidspunkt	Løbende fra januar 2018 til august 2020

Henvisninger

Naturpark Amager – Udviklingsstrategi (2013).

http://naturstyrelsen.dk/media/180880/udviklingsstrategi_naturpark_amager_2752013_lav_pr.pdf

Naturpark Amager – Naturparkplan 2015-2020 (2014).

<https://www.kk.dk/sites/default/files/edoc/ec0a54c0-3309-4df1-a36d-9452a3de03a2/dcbfffb3-fa44-48f6-b0cc-9e642c560192/Attachments/11530656-11942421-1.PDF>

Naturpark Amager – Muligheder og indsatser (2015).

<http://www2.nst.dk/Naturprojekter/Naturpark%20Amager/Naturpark%20Amager%20Muligheder%20og%20indsatser.pdf>

Bynatur i København – Strategi 2015-2025.

http://kk.sites.itera.dk/apps/kk_pub2/pdf/1447_EDTTg7TXgO.pdf

Bilag

Bilag 1. Oversigtskort over Naturpark Amager

Bilag 2. Kort over placering af hovedindgange og blå støttepunkter

Bilag 1:
Oversigtskort over Naturpark Amager

Kort over placering af Hovedindgange og Blå Støttesteder i Naturpark Amager

